

]+[

www.e-e-e.gr

ΠΗΓΗ: <http://users.otenet.gr/~aper/t2t.htm>

Θουκυδίδου

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Θ

[8.1.1] Ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ἐπειδὴ ἠγγέλθη, ἐπὶ πολὺ μὲν ἠπί-
στον καὶ τοῖς πάνυ τῶν στρατιωτῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου
διαπεφευγῶσι καὶ σαφῶς ἀγγέλλουσι, μὴ οὕτω γε ἄγαν
πανσυδὶ διεφθάρθαι· ἐπειδὴ δὲ ἔγνωσαν, χαλεποὶ μὲν ἦσαν
τοῖς συμπροθυμηθεῖσι τῶν ῥητόρων τὸν ἔκπλουν, ὥσπερ οὐκ
αὐτοὶ ψηφισάμενοι, ὠργίζοντο δὲ καὶ τοῖς χρησμολόγοις τε
καὶ μάντεσι καὶ ὁπόσοι τι τότε αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλ-
[8.1.2] πισαν ὡς λήψονται Σικελίαν. πάντα δὲ πανταχόθεν αὐτοὺς
ἐλύπει τε καὶ περιειστήκει ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ φόβος τε καὶ
κατάπληξις μεγίστη δὴ. ἅμα μὲν γὰρ στερόμενοι καὶ ἰδίᾳ
ἕκαστος καὶ ἡ πόλις ὀπλιτῶν τε πολλῶν καὶ ἰππέων καὶ
ἡλικίας οἶαν οὐχ ἑτέραν ἑώρων ὑπάρχουσαν ἐβαρύνοντο·
ἅμα δὲ ναῦς οὐχ ὀρώντες ἐν τοῖς νεωσοϊκοῖς ἱκανὰς οὐδὲ
χρήματα ἐν τῷ κοινῷ οὐδ' ὑπηρεσίας ταῖς ναυσὶν ἀνέλπι-
στοὶ ἦσαν ἐν τῷ παρόντι σωθήσεσθαι, τοὺς τε ἀπὸ τῆς
Σικελίας πολεμίους εὐθύς σφίσις ἐνόμιζον τῷ ναυτικῷ ἐπὶ
τὸν Πειραιᾶ πλευσεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ τοσοῦτον κρατή-
σαντας, καὶ τοὺς αὐτόθεν πολεμίους τότε δὴ καὶ διπλασίως
πάντα παρεσκευασμένους κατὰ κράτος ἤδη καὶ ἐκ γῆς καὶ
ἐκ θαλάσσης ἐπικεῖσεσθαι, καὶ τοὺς ξυμμάχους σφῶν μετ'
[8.1.3] αὐτῶν ἀποστάντας. ὅμως δὲ ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐδόκει
χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικόν,
ὅθεν ἂν δύνωνται ξύλα ξυμπορισαμένους, καὶ χρήματα, καὶ
τὰ τῶν ξυμμάχων ἐς ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα τὴν
Εὐβοίαν, τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονί-
σαι, καὶ ἀρχὴν τινα πρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἐλέσθαι, οἵτινες
[8.1.3.7] περὶ τῶν παρόντων ὡς ἂν καιρὸς ἦ προβουλεύσουσιν.
[8.1.4] πάντα τε πρὸς τὸ παραχρῆμα περιδεές, ὅπερ φιλεῖ δῆμος
ποιεῖν, ἐτοῖμοι ἦσαν εὐτακτεῖν. καὶ ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ
ἐποίουν ταῦτα, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.
[8.2.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος πρὸς τὴν ἐκ τῆς Σικελίας
τῶν Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν εὐθύς οἱ Ἕλληνες
πάντες ἐπηρμένοι ἦσαν, οἱ μὲν μηδετέρων ὄντες ξύμμαχοι,
ὡς, ἦν τις καὶ μὴ παρακαλῆ σφᾶς, οὐκ ἀποστατέον ἐτι τοῦ
πολέμου εἶη, ἀλλ' ἐθελοντὶ ἰτέον ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους, νομί-
σαντες κἂν ἐπὶ σφᾶς ἕκαστοι ἐλθεῖν αὐτοὺς, εἰ τὰ ἐν τῇ

Σικελία κατώρθωσαν, καὶ ἅμα βραχὺν ἔσεσθαι τὸν λοιπὸν πόλεμον, οὗ μετασχεῖν καλὸν εἶναι, οἱ δ' αὖ τῶν Λακεδαιμονίων ξύμμαχοι συμπροθυμηθέντες ἐπὶ πλέον ἢ πρὶν ἀπαλ-
[8.2.2] λάξεσθαι διὰ τάχους πολλῆς τάλαιπωρίας. μάλιστα δὲ οἱ τῶν Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἐτοῖμοι ἦσαν καὶ παρὰ δύναμιν αὐτῶν ἀφίστασθαι διὰ τὸ ὀργῶντες κρίνουν τὰ πράγματα καὶ μὴδ' ὑπολείπουν λόγον αὐτοῖς ὡς τό γ' ἐπιὸν θέρος οἰοί
[8.2.3] τ' ἔσονται περιγενέσθαι. ἢ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις πᾶσι τε τούτοις ἐθάρσει καὶ μάλιστα ὅτι οἱ ἐκ τῆς Σικελίας αὐτοῖς ξύμμαχοι πολλῇ δυνάμει, κατ' ἀνάγκην ἤδη τοῦ ναυτικοῦ προσγεγενημένου, ἅμα τῷ ἦρι ὡς εἰκὸς παρέσεσθαι
[8.2.4] ἔμελλον. πανταχόθεν τε εὐέλπιδες ὄντες ἀπροφασίστως ἄπτεσθαι διανοοῦντο τοῦ πολέμου, λογιζόμενοι καλῶς τελευτήσαντος αὐτοῦ κινδύνων τε τοιούτων ἀπηλλάχθαι ἂν τὸ λοιπὸν οἶος καὶ ὁ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων περιέστη ἂν αὐτούς, εἰ τὸ Σικελικὸν προσέλαβον, καὶ καθελόντες ἐκείνους αὐτοὶ τῆς πάσης Ἑλλάδος ἤδη ἀσφαλῶς ἠγήσεσθαι.

[8.3.1] Εὐθύς οὖν Ἄγις μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ ὀρμηθεὶς στρατῶ τινὶ ἐκ Δεκελείας τά τε τῶν ξυμμάχων ἠργυρολόγησεν ἐς τὸ ναυτικὸν καὶ τραπόμενος ἐπὶ τοῦ Μηλιῶς κόλπου Οἰταίων τε κατὰ τὴν παλαιὰν ἔχθραν τῆς λείας τὴν πολλὴν ἀπολαβῶν χρήματα ἐπράξατο, καὶ Ἀχαιοὺς τοὺς Φθιώτας καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτη Θεσσαλῶν ὑπηκόους μεμφομένων καὶ ἀκόντων τῶν Θεσσαλῶν ὀμήρους τέ τινας ἠνάγκασε δοῦναι καὶ χρήματα, καὶ κατέθετο τοὺς ὀμήρους ἐς Κόρινθον, ἐς τε τὴν ξυμμαχίαν ἐπειρᾶτο
[8.3.2] προσάγειν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν πρόσταξιν ταῖς πόλεσιν ἑκατὸν νεῶν τῆς ναυπηγίας ἐποιοῦντο, καὶ ἑαυτοῖς μὲν καὶ Βοιωτοῖς πέντε καὶ εἴκοσιν ἑκατέροις ἔταξαν, Φωκεῦσι δὲ καὶ Λοκροῖς πέντε καὶ δέκα, καὶ Κορινθίοις πέντε καὶ δέκα, Ἀρκάσι δὲ καὶ Πελληνεῦσι καὶ Σικυωνίοις δέκα, Μεγαρεῦσι δὲ καὶ Τροιζηνίοις καὶ Ἐπιδαυρίοις καὶ Ἐρμιονεῦσι δέκα· τά τε ἄλλα παρεσκευάζοντο ὡς εὐθύς πρὸς τὸ ἔαρ ἐξόμενοι τοῦ πολέμου.

[8.4.1] Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ διενόηθησαν, ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ τὴν τε ναυπηγίαν, ξύλα ξυμπορισάμενοι, καὶ Σούνιον τειχίσαντες, ὅπως αὐτοῖς ἀσφάλεια ταῖς σιταγωγαῖς ναυσὶν εἴη τοῦ περίπλου, καὶ τό τε ἐν τῇ Λακωνικῇ τείχισμα ἐκλιπόντες ὁ ἐνωκοδόμησαν παραπλέοντες ἐς Σικελίαν, καὶ τᾶλλα, εἰ πού τι ἐδόκει ἀχρεῖον ἀναλίσκεσθαι, ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν, μάλιστα δὲ τὰ τῶν ξυμμάχων διασκοποῦντες ὅπως μὴ σφῶν ἀποστήσονται.

[8.5.1] Πρασσόντων δὲ ταῦτα ἀμφοτέρων καὶ ὄντων οὐδὲν ἄλλο ἢ ὥσπερ ἀρχομένων ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου, πρῶτοι Εὐβοῆς ὡς Ἄγιν περὶ ἀποστάσεως τῶν Ἀθηναίων ἐπροσβέυσαντο ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ. ὁ δὲ προσδεξάμενος τοὺς λόγους αὐτῶν μεταπέμπεται ἐκ Λακεδαιμόνος Ἀλκαμένη τὸν Σθενελαΐδου καὶ Μέλανθον ἀρχοντας ὡς ἐς τὴν Εὐβοίαν· οἱ δ' ἦλθον ἔχοντες τῶν νεοδαμωδῶν ὡς τριακοσίους, καὶ παρε-
[8.5.2] σκεύαζεν αὐτοῖς τὴν διάβασιν. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Λέσβιοι ἦλθον βουλόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀποστήναι· καὶ ξυμπρασσόντων

αὐτοῖς τῶν Βοιωτῶν ἀναπείθεται Ἄγις ὥστε Εὐβοίας μὲν
πέρι ἐπισχεῖν, τοῖς δὲ Λεσβίοις παρεσκευάζε τὴν ἀπόστασιν,
Ἀλκαμένη τε ἀρμοστήν διδούς, ὃς ἐς Εὐβοίαν πλεῖν ἔμελλε,
[8.5.3] καὶ δέκα μὲν Βοιωτοὶ ναῦς ὑπέσχοντο, δέκα δὲ Ἄγις. καὶ
ταῦτα ἄνευ τῆς Λακεδαιμονίων πόλεως ἐπράσσετο· ὁ γὰρ
Ἄγις, ὅσον χρόνον ἦν περὶ Δεκέλειαν ἔχων τὴν μεθ' ἑαυτοῦ
δύναμιν, κύριος ἦν καὶ ἀποστέλλειν εἰ ποί τινα ἐβούλετο
στρατιὰν καὶ ξυναγείρειν καὶ χρήματα πράσσειν. καὶ πολὺ
μᾶλλον ὡς εἶπεν κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι
ὑπήκουον [ἦ] τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων· δύναμιν γὰρ
ἔχων αὐτὸς εὐθύς ἐκασταχόσε δεινὸς παρῆν.

[8.5.4] Καὶ ὁ μὲν τοῖς Λεσβίοις ἔπρασσε, Χίοι δὲ καὶ Ἐρυθραῖοι
ἀποστήναι καὶ αὐτοὶ ἐτοῖμοι ὄντες πρὸς μὲν Ἄγιν οὐκ ἐτρέ-
ποντο, ἐς δὲ τὴν Λακεδαίμονα. καὶ παρὰ Τισσαφέρνους,
ὃς βασιλεῖ Δαρειῶ τῷ Ἀρταξέρξου στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω,
[8.5.5] πρεσβευτῆς ἅμα μετ' αὐτῶν παρῆν. ἐπήγετο γὰρ καὶ ὁ
Τισσαφέρνης τοὺς Πελοποννησίους καὶ ὑπισχνεῖτο τροφήν
παρέξειν. ὑπὸ βασιλέως γὰρ νεωστὶ ἐτύγχανε πεπραγμέ-
νος τοὺς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς φόρους, οὓς δι' Ἀθηναίους
ἀπὸ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων οὐ δυνάμενος πράσσεσθαι ἐπω-
φείλησεν· τοὺς τε οὖν φόρους μᾶλλον ἐνόμιζε κομειῖσθαι
κακώσας τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἅμα βασιλεῖ ξυμμάχους Λακε-
δαιμονίους ποιήσειν, καὶ Ἀμόργην τὸν Πισσοῦθου υἱὸν
νόθον, ἀφεστῶτα περὶ Καρίαν, ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε
βασιλεύς, ἢ ζῶντα ἄξειν ἢ ἀποκτενεῖν.

[8.6.1] Οἱ μὲν οὖν Χίοι καὶ Τισσαφέρνης κοινῇ κατὰ τὸ αὐτὸ
ἔπρασσον, Καλλίγειτος δὲ ὁ Λαοφῶντος Μεγαρεὺς καὶ
Τιμαγόρας ὁ Αθηναγόρου Κυζικηνός, φυγάδες τῆς ἑαυτῶν
ἀμφοτέρω παρὰ Φαρναβάζω τῷ Φαρνάκου κατοικοῦντες,
ἀφικνοῦνται περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐς τὴν Λακεδαίμονα
πέμψαντος Φαρναβάζου, ὅπως ναῦς κομίσειαν ἐς τὸν Ἑλ-
λήσποντον, καὶ αὐτός, εἰ δύναιτο, ἅπερ ὁ Τισσαφέρνης
προουθυμεῖτο, τάς τε ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀρχῇ πόλεις ἀποστήσειε
τῶν Ἀθηναίων διὰ τοὺς φόρους καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλεῖ τὴν
ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων ποιήσειεν.

[8.6.2] Πρασόντων δὲ ταῦτα χωρὶς ἐκατέρων, τῶν τε ἀπὸ τοῦ
Φαρναβάζου καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Τισσαφέρνους, πολλὴ ἄμιλλα
ἐγίγνετο τῶν ἐν τῇ Λακεδαίμονι, ὅπως οἱ μὲν ἐς τὴν Ἰωνίαν
καὶ Χίον, οἱ δ' ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πρότερον ναῦς καὶ

[8.6.3] στρατιὰν πείσουσι πέμπειν. οἱ μέντοι Λακεδαιμόνιοι τὰ
τῶν Χίων καὶ Τισσαφέρνους παρὰ πολὺ προσεδέξαντο μάλ-
λον· ξυνέπρασσε γὰρ αὐτοῖς καὶ Ἀλκιβιάδης, Ἐνδίῳ ἐφορευ-
οντι πατρικὸς ἐς τὰ μάλιστα ξένος ὢν, ὅθεν καὶ τοῦνομα
Λακωνικὸν ἢ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν· Ἐνδιος

[8.6.4] γὰρ Ἀλκιβιάδου ἐκαλεῖτο. ὁμῶς δ' οἱ Λακεδαιμόνιοι πρῶτον
κατάσκοπον ἐς τὴν Χίον πέμψαντες Φρῦνιν ἄνδρα περιόικον,
εἰ αἱ τε νῆες αὐτοῖς εἰσὶν ὅσασπερ ἔλεγον καὶ τᾶλλα εἰ ἢ
πόλις ἰκανὴ ἐστὶ πρὸς τὴν λεγομένην δόξαν, ἀπαγγείλαντος
αὐτοῖς ὡς εἶη ταῦτα ἀληθῆ ἅπερ ἤκουον, τοὺς τε Χίους καὶ
τοὺς Ἐρυθραίους εὐθύς ξυμμάχους ἐποίησαντο καὶ τεσσαρά-
κοντα ναῦς ἐψηφίσαντο αὐτοῖς πέμπειν, ὡς ἐκεῖ οὐκ ἔλασσον

[8.6.5] ἡ ἐξήκοντα ἀφ' ὧν οἱ Χίοι ἔλεγον ὑπαρχουσῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον δέκα τούτων αὐτοὶ ἔμελλον πέμψειν, καὶ Μελαγχρίδαν, ὃς αὐτοῖς ναύαρχος ἦν· ἔπειτα σεισμοῦ γενομένου ἀντὶ τοῦ Μελαγχρίδου Χαλκιδέα ἔπεμπον καὶ ἀντὶ τῶν δέκα νεῶν πέντε παρεσκευάζοντο ἐν τῇ Λακωνικῇ. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα καὶ ἐνός δέον εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὄν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

[8.7.1] Ἄμα δὲ τῷ ἦρι τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθύς ἐπειγομένων τῶν Χίων ἀποστεῖλαι τὰς ναῦς καὶ δεδιότων μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πρᾶσσόμενα αἰσθῶνται (πάντες γὰρ κρύφα αὐτῶν ἐπρεσβέοντο), ἀποπέμπουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς

[8.7.1.5] Κόρινθον ἄνδρας Σπαρτιάτας τρεῖς, ὅπως ἀπὸ τῆς ἐτέρας θαλάσσης ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν πρὸς Ἀθήνας ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν Ἰσθμὸν κελεύσωσι πλεῖν ἐς Χίον πάσας, καὶ ἄς ὁ Ἄγις παρεσκευάζεν ἐς τὴν Λέσβον καὶ τὰς ἄλλας·

ἦσαν δὲ αἱ ξύμψασαι τῶν ξυμμαχίδων νῆες αὐτόθι μιᾶς

[8.8.1] δέουσαι τεσσαράκοντα. ὁ μὲν οὖν Καλλίγειτος καὶ Τιμαγόρας ὑπὲρ τοῦ Φαρναβάζου οὐκ ἐκοινοῦντο τὸν στόλον ἐς

τὴν Χίον, οὐδὲ τὰ χρήματα ἐδίδουσαν ἂ ἦλθον ἔχοντες ἐς τὴν ἀποστολὴν πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα, ἀλλ' ὕστερον ἐφ'

[8.8.2] ἑαυτῶν διεννοοῦντο ἄλλω στόλῳ πλεῖν· ὁ δὲ Ἄγις ἐπειδὴ ἐώρα τοὺς Λακεδαιμονίους ἐς τὴν Χίον πρῶτον ὠρημένους,

οὐδ' αὐτὸς ἄλλο τι ἐγίνωσκεν, ἀλλὰ ξυνελθόντες ἐς Κόρινθον οἱ ξύμμαχοι ἐβουλεύοντο, καὶ ἔδοξε πρῶτον ἐς Χίον

αὐτοῖς πλεῖν ἄρχοντα ἔχοντα Χαλκιδέα, ὃς ἐν τῇ Λακωνικῇ τὰς πέντε ναῦς παρεσκευάζεν, ἔπειτα ἐς Λέσβον καὶ Ἀ-

καμένη ἄρχοντα, ὄνπερ καὶ Ἄγις διεννοεῖτο, τὸ τελευταῖον δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφικέσθαι (προσετέτακτο δὲ ἐς

[8.8.3] αὐτὸν ἄρχων Κλέαρχος ὁ Ῥαμφίου), διαφέρειν δὲ τὸν Ἰσθμὸν τὰς ἡμισείας τῶν νεῶν πρῶτον, καὶ εὐθύς ταύτας ἀποπλεῖν,

ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς ἀφορμωμένας μᾶλλον τὸν

[8.8.4] νοῦν ἔχωσιν ἢ τὰς ὕστερον ἐπιδιαφερομένας. καὶ γὰρ τὸν πλοῦν ταύτη ἐκ τοῦ προφανοῦς ἐποιοῦντο, καταφρονήσαντες

τῶν Ἀθηναίων ἀδυνασίαν, ὅτι ναυτικὸν οὐδὲν αὐτῶν πολὺ πῶ ἐφαίνετο. ὡς δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ διεκόμισαν εὐθύς

[8.9.1] μίαν καὶ εἴκοσι ναῦς. οἱ δὲ Κορινθιοὶ, ἐπειγομένων αὐτῶν τὸν πλοῦν, οὐ προθυμήθησαν ξυμπλεῖν πρὶν τὰ Ἰσθμια, ἃ τότε ἦν, διεορτάσωσιν. Ἄγις δὲ αὐτοῖς ἐτοιμὸς ἦν ἐκείνους μὲν

μὴ λύειν δὴ τὰς Ἰσθμιάδας σπονδάς, ἑαυτοῦ δὲ τὸν στόλον

[8.9.2] ἴδιον ποιήσασθαι. οὐ ξυγχωρούντων δὲ τῶν Κορινθίων, ἀλλὰ διατριβῆς ἐγγιγνομένης, οἱ Ἀθηναῖοι ἠσθάνοντο τὰ τῶν Χίων μᾶλλον, καὶ πέμψαντες ἕνα τῶν στρατηγῶν

Ἀριστοκράτη ἐπητιῶντο αὐτούς, καὶ ἀρνούμενων τῶν Χίων τὸ πιστὸν ναῦς σφίσι ξυμπέμπειν ἐκέλευον ἐς τὸ ξυμμαχικόν·

[8.9.3] οἱ δ' ἔπεμψαν ἐπτά. αἴτιον δ' ἐγένετο τῆς ἀποστολῆς τῶν νεῶν οἱ μὲν πολλοὶ τῶν Χίων οὐκ εἰδότες τὰ πρᾶσσόμενα,

οἱ δὲ ὀλίγοι καὶ ξυνειδότες τό τε πλῆθος οὐ βουλόμενοι πῶ πολέμιον ἔχειν, πρὶν τι καὶ ἰσχυρὸν λάβωσι, καὶ τοὺς

Πελοποννησίους οὐκέτι προσδεχόμενοι ἦξιεν, ὅτι διέτριβον.

[8.10.1] Ἐν δὲ τούτῳ τὰ Ἰσθμια ἐγίγνετο, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι (ἐπηγγέλησαν γὰρ) ἐθεώρουν ἐς αὐτά, καὶ κατάδηλα μᾶλλον

αὐτοῖς τὰ τῶν Χίων ἐφάνη. καὶ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν, παρε-
σκευάζοντο εὐθύς ὅπως μὴ λήσουσιν αὐτοὺς αἱ νῆες ἐκ τῶν
[8.10.2] Κεγχρειῶν ἀφορμηθεῖσαι. οἱ δὲ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἀνήγοντο
μιᾶ καὶ εἴκοσι ναυσὶν ἐς τὴν Χίον, ἄρχοντα Ἀλκαμένη
ἔχοντες. καὶ αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πρῶτον ἴσαις ναυσὶ
προσπλεύσαντες ὑπήγον ἐς τὸ πέλαγος. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ οὐκ
ἐπηκολούθησαν οἱ Πελοποννήσιοι, ἀλλ' ἀπετρέποντο, ἐπαν-
εχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι· τὰς γὰρ τῶν Χίων ἑπτὰ ναῦς
[8.10.3] ἐν τῷ ἀριθμῷ μετὰ σφῶν ἔχοντες οὐ πιστὰς ἐνόμιζον, ἀλλ'
ὑστερον ἄλλας προσπληρώσαντες ἐς ἑπτὰ καὶ τριάκοντα
παραπλέοντας αὐτοὺς καταδιώκουσιν ἐς Σπείραιον τῆς Κοριν-
θίας· ἔστι δὲ λιμὴν ἐρήμιος καὶ ἔσχατος πρὸς τὰ μεθόρια
τῆς Ἐπιδαυρίας. καὶ μίαν μὲν ναῦν ἀπολλύασι μετέωρον
οἱ Πελοποννήσιοι, τὰς δὲ ἄλλας ξυναγαγόντες ὀρμίζουσιν.
[8.10.4] καὶ προσβαλόντων τῶν Ἀθηναίων καὶ κατὰ θάλασσαν ταῖς
ναυσὶ καὶ ἐς τὴν γῆν ἀποβάντων θόρυβός τε ἐγένετο πολὺς
καὶ ἄτακτος, καὶ τῶν τε νεῶν τὰς πλείους κατατραυματίζου-
σιν ἐν τῇ γῇ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τὸν ἄρχοντα Ἀλκαμένη ἀπο-
[8.11.1] κτείνουσιν· καὶ αὐτῶν τινὲς ἀπέθανον. διακριθέντες δὲ πρὸς
μὲν τὰς πολεμίας ναῦς ἐπέταξαν ἐφορμεῖν ἱκανάς, ταῖς δὲ
λοιπαῖς ἐς τὸ νησίδιον ὀρμίζονται ἐν ᾧ οὐ πολὺ ἀπέχοντι
ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ βοήθειαν ἔπεμπον.
[8.11.2] παρήσαν γὰρ καὶ τοῖς Πελοποννησίοις τῇ ὑστεραίᾳ οἱ τε
Κορίνθιοι βοηθοῦντες ἐπὶ τὰς ναῦς καὶ οὐ πολλῷ ὑστερον
καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι. καὶ ὀρώντες τὴν φυλακὴν ἐν
χωρίῳ ἐρήμῳ ἐπίπονον οὔσαν ἠπόρουν, καὶ ἐπενόησαν μὲν
κατακαῦσαι τὰς ναῦς, ἔπειτα δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς ἀνελκύσαι
καὶ τῷ πεζῷ προσκαθημένους φυλακὴν ἔχειν, ἕως ἂν τις
παρατύχη διαφυγῆ ἐπιτηδεῖα. ἔπεμψε δ' αὐτοῖς καὶ Ἄγις
[8.11.3] αἰσθόμενος ταῦτα ἄνδρα Σπαρτιάτην Θέρμωνα. τοῖς δὲ
Λακεδαιμονίοις πρῶτον μὲν ἠγγέλθη ὅτι αἱ νῆες ἀνηγμένα
εἰσὶν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ (εἰρητο γὰρ, ὅταν γένηται τοῦτο,
Ἀλκαμένη ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἵππεά πέμψαι), καὶ εὐθύς τὰς
παρὰ σφῶν πέντε ναῦς καὶ Χαλκιδέα ἄρχοντα καὶ Ἀλκι-
βιάδην μετ' αὐτοῦ ἐβούλοντο πέμπειν· ἔπειτα ὠρμημένων
αὐτῶν τὰ περὶ τὴν ἐν τῷ Σπειραίῳ τῶν νεῶν καταφυγὴν
ἠγγέλθη, καὶ ἀθυμήσαντες, ὅτι πρῶτον ἀπτόμενοι τοῦ Ἰωνι-
κοῦ πολέμου ἔπταισαν, τὰς ναῦς τὰς ἐκ τῆς ἑαυτῶν οὐκέτι
διενοοῦντο πέμπειν, ἀλλὰ καὶ τινὰς προαρηγμένας μετα-
[8.12.1] καλεῖν. γνοὺς δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης πείθει αὐθις Ἐνδιον καὶ
τοὺς ἄλλους ἐφόρους μὴ ἀποκνήσαι τὸν πλοῦν, λέγων ὅτι
φθήσονταί τε πλεύσαντες πρὶν τὴν τῶν νεῶν ξυμφορὰν Χίους
αἰσθέσθαι, καὶ αὐτὸς ὅταν προσβάλη Ἰωνία, ῥαδίως πείσειν
τὰς πόλεις ἀφίστασθαι τὴν τε τῶν Ἀθηναίων λέγων ἀσθένειαν
καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων προθυμίαν· πιστότερος γὰρ ἄλ-
[8.12.2] λων φανείσθαι. Ἐνδίῳ τε αὐτῷ ἰδίᾳ ἔλεγε καλὸν εἶναι δι'
ἐκείνου ἀποστήσαι τε Ἰωνίαν καὶ βασιλέα ξύμμαχον ποιῆσαι
Λακεδαιμονίοις, καὶ μὴ Ἄγιδος τὸ ἀγώνισμα τοῦτο γενέσθαι·
[8.12.3] ἐτύχανε γὰρ τῷ Ἄγιδι αὐτὸς διάφορος ὢν. καὶ ὁ μὲν
πέισας τοὺς τε ἄλλους ἐφόρους καὶ Ἐνδιον ἀνήγετο ταῖς
πέντε ναυσὶ μετὰ Χαλκιδέως τοῦ Λακεδαιμονίου, καὶ διὰ

τάχους τὸν πλοῦν ἐποιοῦντο.

[8.13.1] Ἄνεκομίζοντο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Σικελίας Πελοποννησίων ἑκαταίδεκα νῆες αἱ μετὰ Γυλίππου ξυνδιαπολεμήσασαι· καὶ περὶ τὴν Λευκάδα ἀποληφθεῖσαι καὶ κοπεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν, ὧν ἦρχεν Ἴπποκλῆς Μενίππου φυλακὴν ἔχων τῶν ἀπὸ τῆς Σικελίας νεῶν, αἱ λοιπαὶ πλὴν μιᾶς διαφυγοῦσαι τοὺς Ἀθηναίους κατέπλευσαν ἐς τὴν Κόρινθον.

[8.14.1] Ὁ δὲ Χαλκιδεὺς καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης πλέοντες ὅσοις τε ἐπιτύχοιεν ξυνελάμβανον τοῦ μὴ ἐξάγγελτοι γενέσθαι, καὶ προσβαλόντες πρῶτον Κωρύκῳ τῆς ἠπείρου καὶ ἀφέντες ἐνταῦθα αὐτοὺς αὐτοὶ μὲν προξυγγενόμενοι τῶν ξυμπρασσόντων Χίων τοῖσι καὶ κελευόντων καταπλεῖν μὴ προειπόντας

[8.14.2] ἐς τὴν πόλιν, ἀφικνοῦνται αἰφνίδιοι τοῖς Χίοις. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἐν θαύματι ἦσαν καὶ ἐκπλήξει· τοῖς δ' ὀλίγοις παρεσκεύαστο ὥστε βουλήν [τε] τυχεῖν ξυλληγομένην, καὶ γενομένων λόγων ἀπὸ τε τοῦ Χαλκιδέως καὶ Ἀλκιβιάδου ὡς ἄλλαι [τε] νῆες πολλαὶ προσπλέουσι καὶ τὰ περὶ τῆς πολιορκίας τῶν ἐν τῷ Σπειραίῳ νεῶν οὐ δηλωσάντων, ἀφίστανται

[8.14.3] Χίοι καὶ αὐθις Ἐρυθραῖοι Ἀθηναίων. καὶ μετὰ ταῦτα τρισὶ ναυσὶ πλεύσαντες καὶ Κλαζομενὰς ἀφιστᾶσιν. διαβάντες τε εὐθὺς οἱ Κλαζομένιοι ἐς τὴν ἠπειρον τὴν Πολίχναν ἐτείχιζον, εἴ τι δέοι, σφίσιν αὐτοῖς ἐκ τῆς νησίδος ἐν ἡ οἰκοῦσι πρὸς ἀναχώρησιν. καὶ οἱ μὲν ἀφεστῶτες ἐν τειχισμῷ τε

[8.15.1] πάντες ἦσαν καὶ παρασκευῆ πολέμου· ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ταχὺ ἀγγελία τῆς Χίου ἀφικνεῖται· καὶ νομίσαντες μέγαν ἤδη καὶ σαφῆ τὸν κίνδυνον σφᾶς περιεστάναι, καὶ τοὺς λοιποὺς ξυμμάχους οὐκ ἐθελήσειν τῆς μεγίστης πόλεως μεθεστηκυίας ἡσυχάζειν, τὰ τε χίλια τάλαντα, ὧν διὰ παντὸς

[8.15.1.6] τοῦ πολέμου ἐγλίχοντο μὴ ἄψασθαι, εὐθὺς ἔλυσαν τὰς ἐπικειμένας ζημίας τῷ εἰπόντι ἢ ἐπιψηφίσαντι ὑπὸ τῆς παρούσης ἐκπλήξεως, καὶ ἐψηφίσαντο κινεῖν καὶ ναῦς πληροῦν οὐκ ὀλίγας, τῶν τε ἐν τῷ Σπειραίῳ ἐφορμουσῶν τὰς μὲν ὀκτῶ ἤδη πέμπειν, αἱ ἀπολιποῦσαι τὴν φυλακὴν τὰς μετὰ Χαλκιδέως διώξασαι καὶ οὐ καταλαβοῦσαι ἀνεκεχωρήκεσαν (ἦρχε δὲ αὐτῶν Στρομβιχίδης Διοτίμου), ἄλλας δὲ οὐ πολὺ ὕστερον βοηθεῖν δώδεκα μετὰ Θρασυκλέους, ἀπολιπούσας

[8.15.2] καὶ ταύτας τὴν ἐφόρμησιν. τὰς τε τῶν Χίων ἑπτὰ ναῦς, αἱ αὐτοῖς ξυνεπολιόρκουν τὰς ἐν τῷ Σπειραίῳ, ἀπαγαγόντες τοὺς μὲν δούλους ἐξ αὐτῶν ἠλευθέρωσαν, τοὺς δ' ἔλευθέρους κατέδησαν. ἐτέρας δὲ <δέκα> ἀντὶ πασῶν τῶν ἀπελθουσῶν νεῶν ἐς τὴν ἐφόρμησιν τῶν Πελοποννησίων διὰ τάχους πληρώσαντες ἀντέπεμψαν καὶ ἄλλας διεννοοῦντο τριάκοντα πληροῦν. καὶ πολλὴ ἦν ἡ προθυμία καὶ ὀλίγον ἐπράσσετο οὐδὲν ἐς τὴν βοήθειαν τὴν ἐπὶ τὴν Χίον.

[8.16.1] Ἐν δὲ τούτῳ Στρομβιχίδης ταῖς ὀκτῶ ναυσὶν ἀφικνεῖται ἐς Σάμον, καὶ προσλαβὼν Σαμίαν μίαν ἔπλευσεν ἐς Τέων καὶ ἡσυχάζειν ἠξίου αὐτούς. ἐκ δὲ τῆς Χίου ἐς τὴν Τέων καὶ ὁ Χαλκιδεὺς μετὰ τριῶν καὶ εἴκοσι νεῶν ἐπέπλει καὶ ὁ πεζὸς ἅμα ὁ τῶν Κλαζομενίων καὶ Ἐρυθραίων παρήει.

[8.16.2] προαισθόμενος δὲ ὁ Στρομβιχίδης ἐξανήγετο καὶ μετεωρισθεὶς

ἐν τῷ πελάγει ὡς ἑώρα τὰς ναῦς πολλὰς τὰς ἀπὸ τῆς Χίου,
 [8.16.3] φυγὴν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆς Σάμου· αἱ δὲ ἐδίωκον. τὸν δὲ
 πεζὸν οἱ Τῆιοι τὸ πρῶτον οὐκ ἐσδεχόμενοι, ὡς ἔφυγον οἱ
 Ἀθηναῖοι, ἐσηγάγοντο. καὶ ἐπέσχον μὲν οἱ πεζοὶ καὶ
 Χαλκιδεῖα ἐκ τῆς διώξεως περιμένοντες· ὡς δὲ ἐχρόνιζε,
 καθήρουν αὐτοὶ τε τὸ τεῖχος ὃ ἀνωκοδόμησαν οἱ Ἀθηναῖοι
 τῆς Τηίων πόλεως τὸ πρὸς ἠπειρον, ξυγκαθήρουν δὲ αὐτοῖς
 καὶ τῶν βαρβάρων ἐπελθόντες οὐ πολλοί, ὧν ἦρχε Στάγης
 [8.17.1] ὕπαρχος Τισσαφέρνης. Χαλκιδεὺς δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης ὡς
 κατεδίωξαν ἐς Σάμον Στρομβιχίδην, ἐκ μὲν τῶν ἐκ Πελο-
 ποννήσου νεῶν τοὺς ναύτας ὀπλίσαντες ἐν Χίῳ καταλι-
 πάνουσιν, ἀντιπληρώσαντες δὲ ταύτας τε ἐκ Χίου καὶ ἄλλας
 [8.17.2] εἴκοσιν ἔπλεον ἐς Μίλητον ὡς ἀποστήσοντες· ἐβούλετο
 γὰρ ὁ Ἀλκιβιάδης, ὧν ἐπιτήδειος τοῖς προεστῶσι τῶν
 Μιλησίων, φθάσαι τὰς τε ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ναῦς
 προσαγαγόμενος αὐτοὺς καὶ τοῖς Χίοις καὶ ἑαυτῷ καὶ Χαλ-
 κιδεῖ καὶ τῷ ἀποστείλαντι Ἐνδίῳ, ὥσπερ ὑπέσχετο, τὸ
 ἀγώνισμα προσθεῖναι, ὅτι πλείστας τῶν πόλεων μετὰ τῆς
 [8.17.3] Χίων δυνάμεως καὶ Χαλκιδέως ἀποστήσας. λαθόντες οὖν
 τὸ πλείστον τοῦ πλοῦ καὶ φθάσαντες οὐ πολὺ τὸν τε Στρομ-
 βιχίδην καὶ τὸν Θρασυκλέα, ὃς ἔτυχεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν
 δώδεκα ναυσὶν ἄρτι παρῶν καὶ ξυνδιώκων, ἀφιστᾶσι τὴν
 Μίλητον. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας μιᾶς δεούσαις εἴκοσι
 ναυσὶν ἐπιπλεύσαντες, ὡς αὐτοὺς οὐκ ἐδέχοντο οἱ Μιλήσιοι,
 [8.17.4] ἐν Λάδῃ τῇ ἐπικειμένη νήσῳ ἐφώρμουν. καὶ ἡ πρὸς βασιλέα
 ξυμμαχία Λακεδαιμονίους ἢ πρώτη Μιλησίων εὐθὺς ἀπο-
 στάντων διὰ Τισσαφέρνης καὶ Χαλκιδέως ἐγένετο ἦδε.
 [8.18.1] Ἐπὶ τοῖσδε ξυμμαχίαν ἐποιήσαντο πρὸς βασιλέα καὶ
 Τισσαφέρνην Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι. ὀπόσῃν χώ-
 ραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει καὶ οἱ πατέρες οἱ βασιλέως
 εἶχον, βασιλέως ἔστω· καὶ ἐκ τούτων τῶν πόλεων ὅποσα
 Ἀθηναίοις ἐφοῖτα χρήματα ἢ ἄλλο τι, κωλυόντων κοινῇ
 βασιλεὺς καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ὅπως μήτε
 [8.18.2] χρήματα λαμβάνωσιν Ἀθηναῖοι μήτε ἄλλο μηδέν. καὶ τὸν
 πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους κοινῇ πολεμούντων βασιλεὺς
 καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι· καὶ κατάλυσιν τοῦ
 πολέμου πρὸς Ἀθηναίους μὴ ἐξέστω ποιεῖσθαι, ἢν μὴ
 ἀμφοτέροις δοκῇ, βασιλεῖ καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμ-
 [8.18.3] μάχοις. ἢν δὲ τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ βασιλέως, πολέμιοι
 ὄντων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις· καὶ ἢν τινες
 ἀφιστῶνται ἀπὸ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων, πολέμιοι
 ὄντων βασιλεῖ κατὰ ταῦτά·
 [8.19.1] Ἡ μὲν ξυμμαχία αὕτη ἐγένετο· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Χίοι
 εὐθὺς δέκα ἑτέρας πληρώσαντες ναῦς ἔπλευσαν ἐς Ἄναια,
 βουλόμενοι περὶ τε τῶν ἐν Μιλήτῳ πυθέσθαι καὶ τὰς πόλεις
 [8.19.2] ἅμα ἀφιστάναι. καὶ ἐλθούσης παρὰ Χαλκιδέως ἀγγελίας
 αὐτοῖς ἀποπλεῖν πάλιν, καὶ ὅτι Ἀμόργης παρέσται κατὰ
 γῆν στρατιᾶ, ἔπλευσαν ἐς Διὸς ἱερόν· καὶ καθορῶσιν ἐκκαί-
 δεκα ναῦς, ἃς ὕστερον ἔτι Θρασυκλέους Διομέδων ἔχων ἀπ’
 [8.19.3] Ἀθηνῶν προσέπλει. καὶ ὡς εἶδον, ἔφευγον μιᾶ μὲν νηὶ
 ἐς Ἐφεσον, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐπὶ τῆς Τέω. καὶ τέσσαρας μὲν

κενὰς οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνουσι τῶν ἀνδρῶν ἐς τὴν γῆν φθασάντων· αἱ δ' ἄλλαι ἐς τὴν Τηίων πόλιν καταφεύγουσιν.

[8.19.4] καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῆς Σάμου ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ Χίοι ταῖς λοιπαῖς ναυσὶν ἀναγαγόμενοι καὶ ὁ πεζὸς μετ' αὐτῶν Λέβεδον ἀπέστησαν καὶ αὐθις Αἰράς. καὶ μετὰ τοῦτο ἕκαστοι ἐπ' οἴκου ἀπεκομίσθησαν, καὶ ὁ πεζὸς καὶ αἱ νῆες.

[8.20.1] Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αἱ ἐν τῷ Σπειραίῳ εἴκοσι νῆες τῶν Πελοποννησίων, καταδιωχθεῖσαι τότε καὶ ἐφορμούμεναι ἴσῳ ἀριθμῷ ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐπέκπλουν ποιησάμεναι αἰφνίδιον καὶ κρατήσασαι ναυμαχίᾳ τέσσαράς τε ναῦς λαμβάνουσι τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀποπλεύσασαι ἐς Κεγχρειὰς τὸν ἐς τὴν Χίον καὶ τὴν Ἰωνίαν πλοῦν αὐθις παρεσκευάζοντο. καὶ ναύαρχος αὐτοῖς ἐκ Λακεδαίμονος Ἀστύχος ἐπήλθεν, ᾧπερ ἐγίγνετο ἤδη πᾶσα ἡ ναυαρχία.

[8.20.2] Ἀναχωρήσαντος δὲ τοῦ ἐκ τῆς Τέω πεζοῦ καὶ Τισσαφέρους αὐτὸς στρατιᾷ παραγενόμενος καὶ ἐπικαθελὼν τὸ ἐν τῇ Τέῳ τεῖχος, εἴ τι ὑπελείφθη, ἀνεχώρησεν. καὶ Διομέδων ἀπελθόντος αὐτοῦ οὐ πολὺ ὕστερον δέκα ναυσὶν Ἀθηναίων ἀφικόμενος ἐσπέισατο Τηίοις ὥστε δέχεσθαι καὶ σφᾶς. καὶ παραπλεύσας ἐπὶ Αἰράς καὶ προσβαλὼν, ὡς οὐκ ἐλάμβανε τὴν πόλιν, ἀπέπλευσεν.

[8.21.1] Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἡ ἐν Σάμῳ ἐπανάστασις ὑπὸ τοῦ δήμου τοῖς δυνατοῖς μετὰ Ἀθηναίων, οἱ ἔτυχον ἐν τρισὶ ναυσὶ παρόντες. καὶ ὁ δῆμος ὁ Σαμίων ἐς διακοσίους μὲν τινὰς τοὺς πάντας τῶν δυνατωτάτων ἀπέκτεινε, τετρακοσίους δὲ φυγῇ ζημιώσαντες καὶ αὐτοὶ τὴν γῆν αὐτῶν καὶ οἰκίας νειμάμενοι, Ἀθηναίων τε σφίσι αὐτονομίαν μετὰ ταῦτα ὡς βεβαίοις ἤδη ψηφισαμένων, τὰ λοιπὰ διώκουν τὴν πόλιν, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς οὔτε ἐκδοῦναι οὐδ' ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν.

[8.22.1] Μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ αὐτοῦ θέρους οἱ Χίοι, ὥσπερ ἤρξαντο, οὐδὲν ἀπολείποντες προθυμίας, ἄνευ τε Πελοποννησίων πλήθει παρόντες ἀποστήσαι τὰς πόλεις καὶ βουλόμενοι ἅμα ὡς πλείστους σφίσι ξυγκινδυνεύειν, στρατεύονται αὐτοὶ τε τρισκαίδεκα ναυσὶν ἐπὶ τὴν Λέσβον, ὥσπερ εἶρητο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων δεύτερον ἐπ' αὐτὴν ἰέναι καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Ἑλλησποντον, καὶ ὁ πεζὸς ἅμα Πελοποννησίων τε τῶν παρόντων καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων παρῆει ἐπὶ Κλαζομένων τε καὶ Κύμης· ἤρχε δ' αὐτοῦ Εὐάλας Σπαρτιάτης,

[8.22.2] τῶν δὲ νεῶν Δεινιάδας περιόικος. καὶ αἱ μὲν νῆες καταπλεύσασαι Μήθυμναν πρῶτον ἀφιστᾶσι, καὶ καταλείπονται τέσσαρες νῆες ἐν αὐτῇ· καὶ αὐθις αἱ λοιπαὶ Μυτιλήνην ἀφιστᾶσιν.

[8.23.1] Ἀστύχος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος ναύαρχος τέσσαρσι ναυσὶν, ὥσπερ ὠρμητο, πλέων ἐκ τῶν Κεγχρειῶν ἀφικνεῖται ἐς Χίον. καὶ τρίτην ἡμέραν αὐτοῦ ἤκοντος αἱ Ἀττικαὶ νῆες πέντε καὶ εἴκοσιν ἔπλεον ἐς Λέσβον, ὧν ἤρχε Λέων καὶ Διομέδων· Λέων γὰρ ὕστερον δέκα ναυσὶ προσεβοήθησεν

[8.23.2] ἐκ τῶν Αθηνῶν. ἀναγαγόμενος δὲ καὶ ὁ Ἀστύχος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐς ὄψε καὶ προσλαβὼν Χίαν ναῦν μίαν ἔπλει

[8.23.2.3] ἔς τὴν Λέσβον, ὅπως ὠφελοίη, εἴ τι δύναίτο. καὶ ἀφικνεῖται ἔς τὴν Πύρραν, ἐκεῖθεν δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἔς Ἔρεσον, ἔνθα πυνθάνεται ὅτι ἡ Μυτιλήνη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων αὐτο-

[8.23.3] βοεὶ ἔάλωκεν· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ὥσπερ ἔπλεον ἀπροσδόκητοι κατασχόντες ἔς τὸν λιμένα τῶν τε Χίων νεῶν ἐκράτησαν καὶ ἀποβάντες τοὺς ἀντιστάντας μάχῃ νικήσαντες τὴν

[8.23.4] πόλιν ἔσχον. ἃ πυνθανόμενος ὁ Ἀστύοχος τῶν τε Ἐρεσίων καὶ τῶν ἐκ τῆς Μηθύμνης μετ' Εὐβούλου Χίων νεῶν, αἶ τότε καταλειφθεῖσαι καὶ ὡς ἡ Μυτιλήνη ἔάλω φεύγουσαι περιέτυχον αὐτῶ τρεῖς (μία γὰρ ἔάλω ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων), οὐκέτι ἐπὶ τὴν Μυτιλήνην ὤρμησεν, ἀλλὰ τὴν Ἔρεσον ἀποστήσας καὶ ὀπλίσας, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ νεῶν ὀπλίτας πεζῇ παραπέμπει ἐπὶ τὴν Ἄντισσαν καὶ Μήθυμναν ἄρχοντα Ἐτεόνικον προστάξας· καὶ αὐτὸς ταῖς τε μεθ' ἑαυτοῦ ναυσὶ καὶ ταῖς τρισὶ ταῖς Χίαις παρέπλει, ἐλπίζων τοὺς Μηθυμναίους θαρσῆσειν τε ἰδόντας σφᾶς καὶ ἐμμενεῖν

[8.23.5] τῇ ἀποστάσει. ὡς δὲ αὐτῶ τὰ ἐν τῇ Λέσβῳ πάντα ἦναντιοῦτο, ἀπέπλευσε τὸν ἑαυτοῦ στρατὸν πεζὸν ἀναλαβὼν ἔς τὴν Χίον. ἀπεκομίσθη δὲ πάλιν κατὰ πόλεις καὶ ὁ τῶν ξυμμάχων πεζός, ὃς ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐμέλλησεν ἰέναι. καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Κερχρειᾷ ξυμμαχίδων Πελοποννησίων νεῶν

[8.23.6] ἀφικνοῦνται αὐτοῖς ἕξ μετὰ ταῦτα ἔς τὴν Χίον. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὰ τ' ἐν τῇ Λέσβῳ πάλιν κατεστήσαντο καὶ πλεύσαντες ἕξ αὐτῆς Κλαζομενίων τὴν ἐν τῇ ἠπειρῷ Πολίχναν τειχιζομένην ἐλόντες διεκόμισαν πάλιν αὐτοὺς ἔς τὴν ἐν τῇ νήσῳ πόλιν, πλὴν τῶν αἰτίων τῆς ἀποστάσεως· οὗτοι δὲ ἔς Δαφνοῦντα ἀπῆλθον. καὶ αὐθις Κλαζομεναὶ προσεχώρησαν Ἀθηναίοις.

[8.24.1] Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους οἱ τ' ἐπὶ Μιλήτῳ Ἀθηναῖοι ταῖς εἴκοσι ναυσὶν ἐν τῇ Λάδῃ ἐφορμοῦντες ἀπόβασιν ποιησάμενοι ἔς Πάνορμον τῆς Μιλησίας Χαλκιδέα τε τὸν Λακεδαιμόνιον ἄρχοντα μετ' ὀλίγων παραβοηθήσαντα ἀποκτείνουσι καὶ τροπαῖον τρίτῃ ἡμέρᾳ ὑστερον διαπλεύσαντες ἔστησαν, ὃ οἱ Μιλήσιοι ὡς οὐ μετὰ κράτους τῆς γῆς σταθὲν

[8.24.2] ἀνεῖλον· καὶ Λέων καὶ Διομέδων ἔχοντες τὰς ἐκ Λέσβου Ἀθηναίων ναῦς, ἐκ τε Οἰνουσσῶν τῶν πρὸ Χίου νήσων καὶ ἐκ Σιδούσσης καὶ ἐκ Πτελεοῦ, ἃ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ εἶχον τεῖχη, καὶ ἐκ τῆς Λέσβου ὀρμώμενοι τὸν πρὸς τοὺς Χίους πόλεμον ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιοῦντο· εἶχον δ' ἐπιβάτας τῶν

[8.24.3] ὀπλιτῶν ἐκ καταλόγου ἀναγκαστούς. καὶ ἐν τε Καρδαμύλῃ ἀποβάντες καὶ ἐν Βολίσκῳ τοὺς προσβοηθήσαντας τῶν Χίων μάχῃ νικήσαντες καὶ πολλοὺς διαφθείραντες ἀνάστατα ἐποίησαν τὰ ταῦτη χωρία, καὶ ἐν Φάναις αὐθις ἄλλη μάχῃ ἐνίκησαν καὶ τρίτῃ ἐν Λευκωνίῳ. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ μὲν Χίοι ἤδη οὐκέτι ἐπεξῆσαν, οἱ δὲ τὴν χώραν καλῶς κατεσκευασμένην καὶ ἀπαθῆ οὔσαν ἀπὸ τῶν Μηδικῶν μέχρι

[8.24.4] τότε διεπόρθησαν. Χίοι γὰρ μόνοι μετὰ Λακεδαιμονίους ὧν ἐγὼ ἠσθόμην ἠδαιμόνησάν τε ἅμα καὶ ἐσωφρόνησαν, καὶ ὄσω ἐπεδίδου ἢ πόλις αὐτοῖς ἐπὶ τὸ μείζον, τόσω δὲ

[8.24.5] καὶ ἐκοσμοῦντο ἐχυρώτερον. καὶ οὐδ' αὐτὴν τὴν ἀπόστασιν, εἰ τοῦτο δοκοῦσι παρὰ τὸ ἀσφαλέστερον προᾶξει, πρότερον

ἐτόλμησαν ποιήσασθαι ἢ μετὰ πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν
ξυμμάχων ἔμελλον ξυγκινδυνεύσειν καὶ τοὺς Ἀθηναίους
ἠσθάνοντο οὐδ' αὐτοὺς ἀντιλέγοντας ἔτι μετὰ τὴν Σικελικὴν
ξυμφορὰν ὡς οὐ πάνυ πόνηρα σφῶν [βεβαίως] τὰ πράγματα
εἶη· εἰ δέ τι ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις τοῦ βίου παραλόγοις
ἐσφάλησαν, μετὰ πολλῶν οἷς ταῦτ' ἔδοξε, τὰ τῶν Ἀθη-
ναίων ταχὺ ξυναναίρεθῆσεν, τὴν ἀμαρτίαν ξυνέγνωσαν.

[8.24.6] εἰρογόμενοι οὖν αὐτοῖς τῆς θαλάσσης καὶ κατὰ γῆν πορθου-
μένοις ἐνεχείρησάν τινες πρὸς Ἀθηναίους ἀγαγεῖν τὴν
πόλιν· οὐς αἰσθόμενοι οἱ ἄρχοντες αὐτοὶ μὲν ἠσύχασαν,
Ἀστύοχον δὲ ἐξ Ἐρυθρῶν τὸν ναύαρχον μετὰ τεσσάρων
νεῶν, αἱ παρήσαν αὐτῶ, κομίσαντες ἐσκόπουν ὅπως μετριώ-
τατα ἢ ὁμήρων λήψει ἢ ἄλλω τῷ τρόπῳ καταπαύσουσι τὴν
ἐπιβουλήν. καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἔπρασσον.

[8.25.1] Ἐκ δὲ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ αὐτοῦ θέρους τελευτῶντος χίλιοι
ὀπλίται Ἀθηναίων καὶ πεντακόσιοι καὶ χίλιοι Ἀργείων
(τοὺς γὰρ πεντακοσίους τῶν Ἀργείων ψιλοὺς ὄντας ὥπλισαν
οἱ Ἀθηναῖοι) καὶ χίλιοι τῶν ξυμμάχων ναυσὶ δυοῖν δεύσαις
πεντήκοντα, ὧν ἦσαν καὶ ὀπλιταγωγοί, Φρυγίχου καὶ Ὀνο-
μακλέους καὶ Σκιρωνίδου στρατηγούντων κατέπλευσαν ἐς
Σάμον, καὶ διαβάντες ἐς Μίλητον ἐστρατοπεδεύσαντο.

[8.25.2] Μιλήσιοι δὲ ἐξεληθόντες αὐτοὶ τε, ὀκτακόσιοι ὀπλίται, καὶ
οἱ μετὰ Χαλκιδέως ἐλθόντες Πελοποννήσιοι καὶ Τισσα-
φέρνους τι [ξενικὸν] ἐπικουρικόν, καὶ αὐτὸς Τισσαφέρνης
παρῶν καὶ ἡ ἵππος αὐτοῦ, ξυνέβαλον τοῖς Ἀθηναίοις καὶ

[8.25.3] τοῖς ξυμμάχοις. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τῷ σφετέρῳ αὐτῶν
κέρα προεξάξαντες καὶ καταφρονήσαντες, ὡς ἐπ' Ἴωνας τε
καὶ οὐ δεξομένους ἀτακτότερον χωροῦντες, νικῶνται ὑπὸ
τῶν Μιλησίων καὶ διαφθείρονται αὐτῶν ὀλίγῳ ἐλάσσους

[8.25.4] τριακοσίων ἀνδρῶν· Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς τε Πελοποννησίους
πρώτους νικήσαντες καὶ τοὺς βαρβάρους καὶ τὸν ἄλλον
ὄχλον ὡσάμενοι, τοῖς Μιλησίοις οὐ ξυμμείξαντες, ἀλλ'
ὑποχωρησάντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς τῶν Ἀργείων τροπῆς ἐς
τὴν πόλιν ὡς ἑώρων τὸ ἄλλο σφῶν ἠσώμενον, πρὸς αὐτὴν
τὴν πόλιν τῶν Μιλησίων κρατοῦντες ἤδη τὰ ὄπλα τίθενται.

[8.25.5] καὶ ξυνέβη ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τοὺς Ἴωνας ἀμφοτέρωθεν
τῶν Δωριῶν κρατῆσαι· τοὺς τε γὰρ κατὰ σφᾶς Πελοποννη-
σίους οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκων καὶ τοὺς Ἀργεῖους οἱ Μιλήσιοι.
στήσαντες δὲ τροπαῖον τὸν περικτειχισμὸν ἰσθμῶδους ὄντος
τοῦ χωρίου οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο, νομίζοντες, εἰ
προσαγάγοιντο Μίλητον, ῥαδίως ἂν σφίσι καὶ τᾶλλα προσ-

[8.26.1] χωρήσαι. ἐν τούτῳ δὲ περὶ δειλίην ἤδη ὀψίαν ἀγγέλλεται
αὐτοῖς τὰς ἀπὸ Πελοποννήσου καὶ Σικελίας πέντε καὶ
πεντήκοντα ναῦς ὅσον οὐ παρεῖναι. τῶν τε γὰρ Σικελιωτῶν,
Ἐρμοκράτους τοῦ Συρακοσίου μάλιστα ἐνάγοντος ξυνεπιλα-
βέσθαι καὶ τῆς ὑπολοίπου Ἀθηναίων καταλύσεως, εἴκοσι
νῆες Συρακοσίων ἦλθον καὶ Σελινούντια δύο, αἱ τε ἐκ
Πελοποννήσου, ἃς παρεσκευάζοντο, ἐτοῖμαι ἤδη οὔσαι· καὶ
Θηριμένει τῷ Λακεδαιμονίῳ ξυναμφότεραι ὡς Ἀστύοχον
τὸν ναύαρχον προσταχθεῖσαι κομίσαι, κατέπλευσαν ἐς Λέρον

[8.26.2] πρῶτον τὴν πρὸ Μιλήτου νῆσον· ἔπειτα ἐκεῖθεν αἰσθόμενοι

ἐπὶ Μιλήτῳ ὄντας Ἀθηναίους ἐς τὸν Ἰασικὸν κόλπον πρό-
 τερον πλεύσαντες ἐβούλοντο εἰδέναι τὰ περὶ τῆς Μιλήτου.
 [8.26.3] ἐλθόντος δὲ Ἀλκιβιάδου ἵππῳ ἐς Τειχιούσσαν τῆς Μιλη-
 σίας, οἵπερ τοῦ κόλπου πλεύσαντες ἠύλισαντο, πυνθάνονται
 τὰ περὶ τῆς μάχης (παρῆν γὰρ ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ξυνεμάχετο
 τοῖς Μιλησίοις καὶ Τισσαφέρνει), καὶ αὐτοῖς παρήνει, εἰ
 μὴ βούλονται τὰ τε ἐν Ἰωνίᾳ καὶ τὰ ξύμπαντα πράγματα
 διολέσαι, ὡς τάχιστα βοηθεῖν Μιλήτῳ καὶ μὴ περιδεῖν
 [8.27.1] ἀποτερισθεῖσαν. καὶ οἱ μὲν ἅμα τῇ ἔῳ ἐμελλον βοηθήσειν·
 Φρύνιχος δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, ὡς ἀπὸ τῆς
 Λέρου ἐπύθετο τὰ τῶν νεῶν σαφῶς, βουλομένων τῶν ξυν-
 αρχόντων ὑπομείναντας διανουμαχεῖν, οὐκ ἔφη οὐτ' αὐτὸς
 ποιήσειν τοῦτο οὐτ' ἐκείνοις οὐδ' ἄλλῳ οὐδενὶ ἐς δύναμιν
 [8.27.2] ἐπιτρέψειν. ὅπου γὰρ [ἔξεστιν] ἐν ὑστέρῳ σαφῶς εἰδότας
 πρὸς ὀπόσας τε ναῦς πολεμίας καὶ ὅσας πρὸς αὐτάς ταῖς
 σφετέραις ἰκανῶς καὶ καθ' ἡσυχίαν παρασκευασαμένοις ἔσται
 ἀγωνίσασθαι, οὐδέποτε τῷ αἰσχυρῷ ὄνειδει εἷξας ἀλόγως
 [8.27.3] διακινδυνεύσειν. οὐ γὰρ αἰσχυρὸν εἶναι Ἀθηναίους ναυτικῶ
 μετὰ καιροῦ ὑποχωρῆσαι, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὄτουοῦν τρόπου
 αἰσχίον ξυμβήσεσθαι ἢν ἡσσηθῶσιν· καὶ τὴν πόλιν οὐ
 [8.27.3.4] μόνον τῷ αἰσχυρῷ, ἀλλὰ καὶ τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ περιπίπτειν,
 ἢ μόλις ἐπὶ ταῖς γεγενημέναις ξυμφοραῖς ἐνδέχεσθαι μετὰ
 βεβαίου παρασκευῆς καθ' ἔκουσίαν, ἢ πάνυ γε ἀνάγκη,
 προτέρα ποι ἐπιχειρεῖν, ἢ που δὴ μὴ βιαζομένη γε πρὸς
 [8.27.4] αὐθαιρέτους κινδύνους ἰέναι. ὡς τάχιστα δὲ ἐκέλευε τοὺς τε
 τραυματίας ἀναλαβόντας καὶ τὸν πεζὸν καὶ τῶν σκευῶν ὅσα
 ἦλθον ἔχοντες, ἃ δ' ἐκ τῆς πολεμίας εἰλήφασιν καταλιπόντας
 ὅπως κοῦφαι ὦσιν αἱ νῆες, ἀποπλεῖν ἐς Σάμον, κἀκεῖθεν
 ἤδη ξυναγαγόντας πάσας τὰς ναῦς τοὺς ἐπίπλους, ἢν που
 [8.27.5] καιρὸς ἦ, ποιεῖσθαι. ὡς δὲ ἔπεισε, καὶ ἔδρασε ταῦτα· καὶ
 ἔδοξεν οὐκ ἐν τῷ αὐτίκα μᾶλλον ἢ ὕστερον, οὐκ ἐς τοῦτο
 μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς ὅσα ἄλλα Φρύνιχος κατέστη, οὐκ
 [8.27.6] ἀξύνετος εἶναι. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀφ' ἐσπέρας εὐθύς
 τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀτελεῖ τῇ νίκῃ ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἀνέστησαν,
 καὶ οἱ Ἀργεῖοι κατὰ τάχος καὶ πρὸς ὀργὴν τῆς ξυμφορᾶς
 [8.28.1] ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Σάμου ἐπ' οἶκον· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι
 ἅμα τῇ ἔῳ ἐκ τῆς Τειχιούσσης ἄραντες ἐπικατάγονται, καὶ
 μείναντες ἡμέραν μίαν τῇ ὑστεραία καὶ τὰς Χίας ναῦς
 προσλαβόντες τὰς μετὰ Χαλκιδέως τὸ πρῶτον ξυγκατα-
 διωχθείσας ἐβούλοντο πλεῦσαι ἐπὶ τὰ σκευὴ ἃ ἐξείλοντο
 [8.28.2] ἐς Τειχιούσσαν πάλιν. καὶ ὡς ἦλθον, Τισσαφέρνης τῷ
 πεζῷ παρελθὼν πείθει αὐτοὺς ἐπὶ Ἴασον, ἐν ἣ Ἀμόργης
 πολέμιος ὢν κατεῖχε, πλεῦσαι. καὶ προσβαλόντες τῇ Ἰάσῳ
 αἰφνίδιοι καὶ οὐ προσδεχομένων ἀλλ' ἢ Ἀττικὰς τὰς ναῦς
 εἶναι αἰροῦσιν· καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Συρακόσιοι
 [8.28.3] ἐπὴνέθησαν. καὶ τὸν τε Ἀμόργην ζῶντα λαβόντες, Πισ-
 σοῦθνου νόθον υἱόν, ἀφεστῶτα δὲ βασιλέως, παραδιδόασιν
 οἱ Πελοποννήσιοι Τισσαφέρνει ἀπαγαγεῖν, εἰ βούλεται,
 βασιλεῖ, ὡσπερ αὐτῷ προσέταξε, καὶ τὴν Ἴασον διεπόρθησαν
 καὶ χρήματα πάνυ πολλὰ ἢ στρατιὰ ἔλαβεν· παλαιόπλουτον
 [8.28.4] γὰρ ἦν τὸ χωρίον. τοὺς τ' ἐπικούρους τοὺς περὶ τὸν

Ἀμόργην παρὰ σφᾶς αὐτοὺς κομίσαντες καὶ οὐκ ἀδικήσαντες
ξυνέταξαν, ὅτι ἦσαν οἱ πλεῖστοι ἐκ Πελοποννήσου· τό τε
πόλισμα Τισσαφέρνει παραδόντες καὶ τὰ ἀνδράποδα πάντα
καὶ δοῦλα καὶ ἐλεύθερα, ὧν καθ' ἕκαστον στατήρα Δαρεικὸν
παρ' αὐτοῦ ξυνέβησαν λαβεῖν, ἔπειτα ἀνεχώρησαν ἐς τὴν
[8.28.5] Μίλητον. καὶ Πεδάριτόν τε τὸν Λέοντος ἐς τὴν Χίον
ἄρχοντα Λακεδαιμονίων πεμψάντων ἀποστέλλουσι πεζῇ
μέχρι Ἐρυθρῶν ἔχοντα τὸ παρὰ Ἀμόργου ἐπικουρικόν, καὶ
ἐς τὴν Μίλητον αὐτοῦ Φίλιππον καθιστᾶσιν. καὶ τὸ θέρος
ἐτελεύτα.

[8.29.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος, ἐπειδὴ τὴν Ἰασον κατε-
στήσατο ὁ Τισσαφέρνης ἐς φυλακὴν, παρήλθεν ἐς τὴν
Μίλητον, καὶ μηνὸς μὲν τροφήν, ὥσπερ ὑπέστη ἐν τῇ
Λακεδαίμονι, ἐς δραχμὴν Ἀττικὴν ἐκάστω πάσαις ταῖς
ναυσὶ διέδωκε, τοῦ δὲ λοιποῦ χρόνου ἐβούλετο τριώβολον
διδόναι, ἕως ἂν βασιλέα ἐπέρηται· ἦν δὲ κελεύη, δώσειν
[8.29.2] ἔφη ἐντελῆ τὴν δραχμὴν. Ἐρμοκράτους δὲ ἀντειπόντος
τοῦ Συρακοσίου στρατηγοῦ (ὁ γὰρ Θηριμένης οὐ ναύαρχος
ᾧν, ἀλλ' Ἀστυόχῳ παραδοῦναι τὰς ναῦς ξυμπλέων μαλακὸς
ἦν περὶ τοῦ μισθοῦ) ὁμῶς δὲ παρὰ πέντε ναῦς πλέον ἀνδρὶ
ἐκάστω ἢ τρεῖς ὀβολοὶ ὡμολογήθησαν. ἐς γὰρ πέντε ναῦς
καὶ πεντήκοντα τριάκοντα τάλαντα ἐδίδου τοῦ μηνός· καὶ
τοῖς ἄλλοις, ὅσῳ πλείους νῆες ἦσαν τούτου τοῦ ἀριθμοῦ, κατὰ
τὸν αὐτὸν λόγον τοῦτον ἐδίδοτο.

[8.30.1] Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίοις
προσαφιγμένοι γὰρ ἦσαν καὶ οἰκοθεν ἄλλαι νῆες πέντε καὶ
τριάκοντα καὶ στρατηγοὶ Χαρμῖνος καὶ Στρομβιχίδης καὶ
Εὐκτῆμων, καὶ τὰς ἀπὸ Χίου καὶ τὰς ἄλλας πάσας ξυναγα-
γόντες ἐβούλοντο διακληρωσάμενοι ἐπὶ μὲν τῇ Μιλήτῳ τῷ
ναυτικῷ ἐφορμεῖν, πρὸς δὲ τὴν Χίον καὶ ναυτικὸν καὶ πεζὸν
[8.30.2] πέμψαι. καὶ ἐποίησαν οὕτως· Στρομβιχίδης μὲν γὰρ καὶ
Ὀνομακλῆς καὶ Εὐκτῆμων τριάκοντα ναῦς ἔχοντες καὶ τῶν
ἐς Μίλητον ἐλθόντων χιλίων ὀπλιτῶν μέρος ἄγοντες ἐν
ναυσὶν ὀπλιταγωγοῖς ἐπὶ Χίον λαχόντες ἔπλεον, οἱ δ'
ἄλλοι ἐν Σάμῳ μένοντες τέσσαρσι καὶ ἑβδομήκοντα ναυσὶν
ἐθαλασσοκράτου καὶ ἐπίπλους τῇ Μιλήτῳ ἐποιοῦντο.

[8.31.1] Ὁ δ' Ἀστύοχος ὡς τότε ἐν τῇ Χίῳ ἔτυχε διὰ τὴν προ-
δοσίαν τοὺς ὀμήρους καταλεγόμενος τούτου μὲν ἐπέσχεν,
ἐπειδὴ ἦσθετο τὰς τε μετὰ Θηριμένους ναῦς ἠκούσας καὶ
τὰ περὶ τὴν ξυμμαχίαν βελτίῳ ὄντα, λαβῶν δὲ ναῦς τὰς τε

[8.31.2] Πελοποννησίων δέκα καὶ Χίας δέκα ἀνάγεται, καὶ προσβαλῶν
Πτελεῶ καὶ οὐχ ἑλῶν παρέπλευσεν ἐπὶ Κλαζομενάς καὶ
ἐκέλευεν αὐτῶν τοὺς τὰ Ἀθηναίων φρονοῦντας ἀνοικίζεσθαι
ἐς τὸν Δαφνοῦντα καὶ προσχωρεῖν σφίσιν· ξυνεκέλευε δὲ

[8.31.3] καὶ Τάμῳς Ἰωνίας ὑπαρχος ᾧν. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουον,
προσβολὴν ποιησάμενος τῇ πόλει οὐσὴ ἀτειχίστῳ καὶ οὐ
δυνάμενος ἐλεῖν, ἀπέπλευσεν ἀνέμῳ μεγάλῳ αὐτὸς μὲν ἐς
Φώκαιαν καὶ Κύμην, αἱ δὲ ἄλλαι νῆες κατήραν ἐς τὰς

ἐπικειμένας ταῖς Κλαζομεναῖς νήσους, Μαραθοῦσαν καὶ
[8.31.4] Πήλην καὶ Δρυμοῦσαν. καὶ ὅσα ὑπεξέκειτο αὐτόθι τῶν
Κλαζομενίων, ἡμέρας ἐμμεῖναντες διὰ τοὺς ἀνέμους ὀκτῶ

τὰ μὲν διήρπασαν καὶ ἀνήλωσαν, τὰ δὲ ἐσβαλόμενοι ἀπέ-
[8.32.1] πλευσαν ἐς Φώκαιαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύοχον. ὄντος
δ' αὐτοῦ ἐνταῦθα Λεσβίων ἀφικνοῦνται πρέσβεις βουλόμενοι
αὐθις ἀποστῆναι· καὶ αὐτὸν μὲν πείθουσιν, ὡς δ' οἱ τε
Κορίνθιοι καὶ οἱ ἄλλοι ξύμμαχοι ἀπρόθυμοι ἦσαν διὰ τὸ
πρότερον σφάλμα, ἄρας ἔπλει ἐπὶ τῆς Χίου. καὶ χει-
μασθεισῶν τῶν νεῶν ὕστερον ἀφικνοῦνται ἄλλαι ἄλλοθεν
[8.32.2] ἐς τὴν Χίον. καὶ μετὰ τοῦτο Πεδάριτος, τότε παριῶν πεζῆ
ἐκ τῆς Μιλήτου, γενόμενος ἐν Ἐρυθραῖς διαπεραιοῦται
αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ ἐς Χίον· ὑπῆρχον δὲ αὐτῶ καὶ ἐκ
τῶν πέντε νεῶν στρατιῶται ὑπὸ Χαλκιδέως ἐς πεντακοσίους
[8.32.3] ξὺν ὅπλοις καταλειφθέντες. ἐπαγγελλομένων δὲ τινῶν
Λεσβίων τὴν ἀπόστασιν, προσφέρει τῶ τε Πεδαρίτῳ καὶ
τοῖς Χίοις ὁ Ἀστύοχος τὸν λόγον ὡς χρῆ παραγενομένους
ταῖς ναυσὶν ἀποστῆσαι τὴν Λέσβον· ἡ γὰρ ξυμμάχους
πλείους σφᾶς ἔξειν, ἢ τοὺς Ἀθηναίους, ἦν τι σφάλλωνται,
κακώσειν. οἱ δ' οὐκ ἐσήκουον, οὐδὲ τὰς ναῦς ὁ Πεδάριτος
[8.33.1] ἔφη τῶν Χίων αὐτῶ προήσειν. κάκεῖνος λαβὼν τὰς τε
τῶν Κορινθίων πέντε καὶ ἕκτην Μεγαρίδα καὶ μίαν Ἐρ-
μιονίδα καὶ ἅς αὐτὸς Λακωνικὰς ἔχων ἦλθεν, ἔπλει ἐπὶ
τῆς Μιλήτου πρὸς τὴν ναυαρχίαν, πολλὰ ἀπειλήσας τοῖς
[8.33.2] Χίοις ἢ μὴν μὴ ἐπιβηθήσειν, ἦν τι δέονται. καὶ προσ-
βαλὼν Κωρύκῳ τῆς Ἐρυθραίας ἐνηλύσατο. οἱ δ' ἀπὸ τῆς
Σάμου Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν Χίον πλέοντες τῆ στρατιᾶ καὶ
αὐτοὶ ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα Λόφου διείργοντο καὶ καθωρμίσαντο
[8.33.3] καὶ ἐλελήθησαν ἀλλήλους. ἐλθούσης δὲ παρὰ Πεδαρίτου
ὑπὸ νύκτα ἐπιστολῆς ὡς Ἐρυθραίων ἄνδρες αἰχμάλωτοι ἐκ
Σάμου ἐπὶ προδοσίᾳ ἐς Ἐρυθρὰς ἤκουσιν ἀφειμένοι, ἀν-
άγεται ὁ Ἀστύοχος εὐθύς ἐς τὰς Ἐρυθρὰς πάλιν, καὶ παρὰ
τοσοῦτον ἐγένετο αὐτῶ μὴ περιπεσεῖν τοῖς Ἀθηναίοις.
[8.33.4] διαπλεύσας δὲ καὶ ὁ Πεδάριτος πρὸς αὐτόν, καὶ ἀναζητή-
σαντες τὰ περὶ τῶν δοκούντων προδιδόναι, ὡς ἦρπον ἅπαν
ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς Σάμου προφασισθέν,
ἀπολύσαντες τῆς αἰτίας ἀπέπλευσαν ὁ μὲν ἐς τὴν Χίον,
ὁ δὲ ἐς τὴν Μίλητον ἐκομίσθη, ὥσπερ διενοεῖτο.
[8.34.1] Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων στρατιὰ ταῖς ναυσὶν
ἐκ τοῦ Κωρύκου περιπλεύουσα κατ' Ἀργίνον ἐπιτυχάνει
τρισὶ ναυσὶ τῶν Χίων μακρῶν, καὶ ὡς εἶδον, ἐδίωκον· καὶ
χειμῶν τε μέγας ἐπιγίγνεται καὶ αἱ μὲν τῶν Χίων μόλις
καταφεύγουσιν ἐς τὸν λιμένα, αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων αἱ μὲν
μάλιστα ὀρμήσασαι τρεῖς διαφθείρονται καὶ ἐκπίπτουσι πρὸς
[8.34.1.7] τὴν πόλιν τῶν Χίων, καὶ ἄνδρες οἱ μὲν ἀλίσκονται, οἱ δ'
ἀποθνήσκουσιν, αἱ δ' ἄλλαι καταφεύγουσιν ἐς τὸν ὑπὸ
τῷ Μίμαντι λιμένα Φοινικοῦντα καλούμενον. ἐντεῦθεν δ'
ὕστερον ἐς τὴν Λέσβον καθορμισάμενοι παρεσκευάζοντο ἐς
τὸν τειχισμόν.
[8.35.1] Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος Ἴππο-
κράτης ὁ Λακεδαιμόνιος ἐκπλεύσας δέκα μὲν Θουρίαις ναυσὶν,
ἧν ἤρχε Δωριεὺς ὁ Διαγόρου τρίτος αὐτός, μιᾶ δὲ Λακωνικῇ,
μιᾶ δὲ Συρακοσίᾳ, καταπλεῖ ἐς Κνίδον· ἡ δ' ἀφειστήκει
[8.35.2] ἤδη ὑπὸ Τισσαφέρνους. καὶ αὐτοὺς οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ, ὡς

ἤσθοντο, ἐκέλευον ταῖς μὲν ἡμισείαις τῶν νεῶν Κνίδον φυλάσσειν, ταῖς δὲ περὶ Τριόπιον οὖσαις τὰς ἀπ' Αἰγύπτου ὀλκάδας προσβαλλούσας ξυλλαμβάνειν· ἔστι δὲ τὸ Τριόπιον [8.35.3] ἄκρα τῆς Κνιδίας προύχουσα, Απόλλωνος ἱερόν. πυθόμενοι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πλεύσαντες ἐκ τῆς Σάμου λαμβάνουσι τὰς ἐπὶ τῷ Τριοπίῳ φρουρούσας ἕξ ναῦς· οἱ δ' ἄνδρες ἀποφεύγουσιν ἕξ αὐτῶν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐς τὴν Κνίδον καταπλεύσαντες καὶ προσβαλόντες τῇ πόλει ἀτει- [8.35.4] χίστω οὔση ὀλίγου εἶλον. τῇ δ' ὑστεραία αὐθις προσέβαλλον, καὶ ὡς ἄμεινον φαρξαμένων αὐτῶν ὑπὸ νύκτα καὶ ἐπεσελθόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ τοῦ Τριοπίου ἐκ τῶν νεῶν διαφυγόντων οὐκέθ' ὁμοίως ἔβλαπτον, ἀπελθόντες καὶ δηώσαντες τὴν τῶν Κνιδίων γῆν ἐς τὴν Σάμον ἀπέπλευσαν. [8.36.1] Ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀστυόχου ἦκοντος ἐς τὴν Μίλητον ἐπὶ τὸ ναυτικὸν οἱ Πελοποννήσιοι εὐπόρως ἔτι εἶχον ἅπαντα τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον· καὶ γὰρ μισθὸς ἐδίδοτο ἀρκούντως καὶ τὰ ἐκ τῆς Ἰάσου μεγάλα χρήματα διαρπασθέντα ὑπῆν τοῖς στρατιώταις, οἳ τε Μιλήσιοι προ- [8.36.2] θύμως τὰ τοῦ πολέμου ἔφερον. πρὸς δὲ τὸν Τισσαφέρην ἐδόκουν ὅμως τοῖς Πελοποννησίοις αἱ πρῶται ξυνηθῆκαι αἱ πρὸς Χαλκιδέα γενόμεναι ἐνδεεῖς εἶναι καὶ οὐ πρὸς σφῶν μᾶλλον, καὶ ἄλλας ἔτι Θηριμένους παρόντος ἐποίουν· καὶ εἰσὶν αἶδε. [8.37.1] Ὑνηθῆκαι Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς βασιλέα Δαρεῖον καὶ τοὺς παῖδας τοὺς βασιλέως καὶ Τισσα- [8.37.2] φέρην, σπονδὰς εἶναι καὶ φιλίαν κατὰ τάδε. ὁπόση χώρα καὶ πόλεις βασιλέως εἰσὶ Δαρείου ἢ τοῦ πατρὸς ἦσαν ἢ τῶν προγόνων, ἐπὶ ταύτας μὴ ἰέναι ἐπὶ πολέμῳ μηδὲ κακῶ μηδενὶ μῆτε Λακεδαιμονίους μῆτε τοὺς ξυμμάχους τοὺς Λακεδαιμονίων, μηδὲ φόρους πράσσεισθαι ἐκ τῶν πόλεων τούτων μῆτε Λακεδαιμονίους μῆτε τοὺς ξυμμάχους τοὺς Λακεδαιμονίων· μηδὲ Δαρεῖον βασιλέα μηδὲ ὧν βασιλεὺς ἄρχει ἐπὶ Λακεδαιμονίους μηδὲ τοὺς ξυμμάχους ἰέναι ἐπὶ [8.37.3] πολέμῳ μηδὲ κακῶ μηδενί. ἦν δὲ τι δέωνται Λακεδαιμόνιοι ἢ οἱ ξύμμαχοι βασιλέως ἢ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων, ὅτι ἂν πείθωσιν ἀλλήλους, τοῦτο ποιούσι καλῶς [8.37.4] ἔχειν. τὸν δὲ πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους κοινῇ ἀμφοτέρους πολεμεῖν· ἦν δὲ κατάλυσιν ποιῶνται, κοινῇ ἀμφοτέρους ποιῆσθαι. ὁπόση δ' ἂν στρατιὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ βασιλέως ἢ μεταπεμψαμένου βασιλέως, [8.37.5] τὴν δαπάνην βασιλέα παρέχειν. ἦν δὲ τις τῶν πόλεων ὁπόσαι ξυνέθεντο βασιλεῖ ἐπὶ τὴν βασιλέως ἢ χώραν, τοὺς ἄλλους κωλύειν καὶ ἀμύνειν βασιλεῖ κατὰ τὸ δυνατόν· καὶ ἦν τις τῶν ἐν τῇ βασιλέως χώρᾳ ἢ ὅσης βασιλεὺς ἄρχει ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων, βασιλεὺς κωλύετω καὶ ἀμυνέτω κατὰ τὸ δυνατόν. [8.38.1] Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ξυνηθῆκας Θηριμένης μὲν παραδοὺς [8.38.2] Ἀστυόχῳ τὰς ναῦς ἀποπλέων ἐν κέλητι ἀφανίζεται, οἱ δ' ἐκ τῆς Λέσβου Ἀθηναῖοι ἤδη διαβεβηκότες ἐς τὴν Χίον τῇ στρατιᾷ καὶ κρατοῦντες καὶ γῆς καὶ θαλάσσης Δελφίνιον ἐτείχιζον, χωρίον ἄλλως τε ἐκ γῆς καρτερόν καὶ λιμένας

[8.38.3] ἔχον καὶ τῆς τῶν Χίων πόλεως οὐ πολὺ ἀπέχον. οἱ δὲ Χῖοι ἐν πολλαῖς ταῖς πρὶν μάχαις πεπληγμένοι, καὶ ἄλλως ἐν σφίσι ἀυτοῖς οὐ πάνυ εὖ διακείμενοι, ἀλλὰ καὶ τῶν μετὰ Τυδέως τοῦ Ἴωνος ἤδη ὑπὸ Πεδαρίτου ἐπ' ἀττικισμῶ τεθνεώτων καὶ τῆς ἄλλης πόλεως κατ' ἀνάγκην ἐς ὀλίγους κατεχομένης ὑπόπτως διακείμενοι ἀλλήλοις ἡσύχαζον, καὶ οὐτ' αὐτοὶ διὰ ταῦτα οὐθ' οἱ μετὰ Πεδαρίτου ἐπίκουροι

[8.38.4] ἀξιομαχοὶ αὐτοῖς ἐφαίνοντο. ἐς μέντοι τὴν Μίλητον ἔπεμπον κελεύοντες σφίσι τὸν Ἀστύοχον βοηθεῖν· ὡς δ' οὐκ ἐσήκουεν, ἐπιστέλλει περὶ αὐτοῦ ἐς τὴν Λακεδαιμόνα ὁ

[8.38.5] Πεδάριτος ὡς ἀδικούντος. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ Χίῳ ἐς τοῦτο καθειστήκει τοῖς Ἀθηναίοις· αἱ δ' ἐκ τῆς Σάμου νῆες αὐτοῖς ἐπίπλους μὲν ἐποιοῦντο ταῖς ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐπεὶ δὲ μὴ ἀντανάγοιεν, ἀναχωροῦντες πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἡσύχαζον.

[8.39.1] Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι αἱ τῷ Φαρναβάζῳ [ὑπὸ] Καλλιγείτου τοῦ Μεγαρέως καὶ Τιμαγόρου τοῦ Κυζικηνοῦ πρᾶσσόντων παρασκευασθεῖσαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες ἄρασαι ἔπλεον ἐπὶ Ἰωνίας περὶ ἡλίου τροπᾶς, καὶ ἄρχων ἐπέπλει αὐτῶν Ἀντισθένης

[8.39.2] Σπαρτιάτης. ξυνέπεμψαν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἕνδεκα ἄνδρας Σπαρτιατῶν ξυμβούλους Ἀστυόχῳ, ὧν εἷς ἦν Λίχας ὁ Ἀρκεσιλάου· καὶ εἰρητο αὐτοῖς ἐς Μίλητον ἀφικομένους τῶν τε ἄλλων ξυνεπιμέλεσθαι ἢ μέλλει ἄριστα ἕξειν, καὶ τὰς ναῦς ταύτας ἢ αὐτὰς ἢ πλείους ἢ καὶ ἐλάσσους ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον, ἣν δοκῆ, ἀποπέμπειν, Κλέαρχον τὸν Ῥαμφίου, ὃς ξυνέπλει, ἄρχοντα προστάξαντας, καὶ Ἀστύοχον, ἣν δοκῆ τοῖς ἕνδεκα ἀνδράσι, παύειν τῆς ναυαρχίας, Ἀντισθένη δὲ καθιστάναι· πρὸς γὰρ τὰς τοῦ

[8.39.3] Πεδαρίτου ἐπιστολὰς ὑπώπτειον αὐτόν. πλεύουσαι οὖν αἱ νῆες ἀπὸ Μαλέας πελάγιοι Μήλῳ προσέβαλον, καὶ περιτχόντες ναυσὶ δέκα Ἀθηναίων τὰς τρεῖς λαμβάνουσι κενὰς καὶ κατακαίουσιν. μετὰ δὲ τοῦτο δεδιότες μὴ αἱ διαφυγοῦσαι τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς Μήλου νῆες, ὅπερ ἐγένετο, μηνύσωσι τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ τὸν ἐπίπλου αὐτῶν, πρὸς τὴν Κρήτην πλεύσαντες καὶ πλείω τὸν πλοῦν διὰ φυλακῆς ποιησάμενοι

[8.39.4] ἐς τὴν Καῦνον τῆς Ἀσίας κατήραν. ἐντεῦθεν δὴ ὡς ἐν ἀσφαλεῖ ὄντες ἀγγελίαν ἔπεμπον ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Μιλήτῳ ναῦς τοῦ ξυμπαρακομισθῆναι.

[8.40.1] Οἱ δὲ Χῖοι καὶ Πεδάριτος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον οὐδὲν ἤσπον, καίπερ διαμέλλοντα, τὸν Ἀστύοχον πέμποντες ἀγγέλους ἡξίουσαν σφίσι πολιορκουμένοις βοηθῆσαι ἀπάσαις ταῖς ναυσὶ καὶ μὴ περιδεῖν τὴν μεγίστην τῶν ἐν Ἰωνίᾳ ξυμμαχίδων πόλεων ἕκ τε θαλάσσης εἰργομένην καὶ κατὰ

[8.40.2] γῆν ληστεῖαις πορθουμένην. οἱ γὰρ οἰκέται τοῖς Χίοις πολλοὶ ὄντες καὶ μᾶ γε πόλει πλὴν Λακεδαιμονίων πλεῖστοι γενόμενοι καὶ ἅμα διὰ τὸ πλῆθος χαλεπωτέρως ἐν ταῖς ἀδικίαις κολαζόμενοι, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Ἀθηναίων βεβαίως ἔδοξε μετὰ τείχους ἰδρῦσθαι, εὐθύς αὐτομολία τε ἐχώρησαν οἱ πολλοὶ πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰ πλεῖστα κακὰ

[8.40.3] ἐπιστάμενοι τὴν χώραν οὗτοι ἔδρασαν. ἔφασαν οὖν χρῆναι

οί Χίοι, ἕως ἔτι ἐλπίς καὶ δυνατὸν κωλύσαι, τειχιζομένου τοῦ Δελφινίου καὶ ἀτελοῦς ὄντος καὶ στρατοπέδῳ καὶ ναυσὶν ἐρύματος μείζονος προσπεριβαλλομένου, βοηθῆσαι σφίσι. ὁ δὲ Ἀστύοχος καίπερ οὐ διανοούμενος διὰ τὴν τότε ἀπειλὴν, ὡς ἔώρα καὶ τοὺς ξυμμάχους προθύμους ὄντας,

[8.41.1] ὥρμητο ἐς τὸ βοηθεῖν. ἐν τούτῳ δὲ ἐκ τῆς Καύνου παρα- γίγνεται ἀγγελία ὅτι αἱ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες καὶ οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ξύμβουλοι πάρεισιν· καὶ νομίσας πάντα ὕστερα εἶναι τᾶλλα πρὸς τὸ ναῦς τε, ὅπως θαλασσοκρατοῖεν μᾶλλον, τοσαύτας ξυμπαρακομίσει, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, οἱ ἦκον κατάσκοποι αὐτοῦ, ἀσφαλῶς περαιοθῆναι, εὐθύς

[8.41.2] ἀφείει τὸ ἐς τὴν Χίον ἔπλει ἐς τὴν Καῦνον. καὶ ἐς Κῶν τὴν Μεροπίδα ἐν τῷ παράπλῳ ἀποβάς τὴν τε πόλιν ἀτεί-

[8.41.2.3] χιστον οὔσαν καὶ ὑπὸ σεισμοῦ, ὃς αὐτοῖς ἔτυχε μέγιστός γε δὴ ὢν μεμνήμεθα γενόμενος, ξυμπεπτακῶν ἐκπορθεῖ, τῶν ἀνθρώπων ἐς τὰ ὄρη πεφευγόντων, καὶ τὴν χώραν κατα- δρομαῖς λείαν ἐποιεῖτο, πλὴν τῶν ἐλευθέρων· τούτους δὲ

[8.41.3] ἀφίει. ἐκ δὲ τῆς Κῶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Κνίδον νυκτὸς ἀναγκάζεται ὑπὸ τῶν Κνιδίων παραινούντων μὴ ἐκβιβάσαι τοὺς ναύτας, ἀλλ' ὥσπερ εἶχε πλεῖν εὐθύς ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς εἴκοσιν, ἄς ἔχων Χαρμῖνος εἰς τῶν ἐκ Σάμου στρατηγῶν ἐφύλασσε ταύτας τὰς ἑπτὰ καὶ εἴκοσι ναῦς ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσπλευούσας, ἐφ' ἃσπερ καὶ

[8.41.4] ὁ Ἀστύοχος παρέπλει. ἐπύθοντο δὲ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ ἐκ τῆς Μήλου τὸν ἐπίπλου ἀυτῶν, καὶ ἡ φυλακὴ τῷ Χαρμῖνῳ περὶ τὴν Σύμην καὶ Χάλικην καὶ Ῥόδον καὶ περὶ τὴν Λυκίαν

[8.42.1] ἦν· ἤδη γὰρ ἠσθάνετο καὶ ἐν τῇ Καύνῳ οὔσας αὐτάς. ἐπ- ἔπλει οὖν ὥσπερ εἶχε πρὸς τὴν Σύμην ὁ Ἀστύοχος πρὶν ἐκπυστος γενέσθαι, εἴ πως περιλάβοι που μετεώρους τὰς ναῦς. καὶ αὐτῷ νετὸς τε καὶ τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα πλάνησιν τῶν νεῶν ἐν τῷ σκότει καὶ ταραχὴν παρέσχεν.

[8.42.2] καὶ ἅμα τῇ ἔῳ διεσπασμένου τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ μὲν φανεροῦ ἤδη ὄντος τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ εὐωνύμου κέρως, τοῦ δὲ ἄλλου περὶ τὴν νῆσον ἔτι πλανωμένου, ἐπανάγονται κατὰ τάχος ὁ Χαρμῖνος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάσσοσιν ἢ ταῖς εἴκοσι ναυσὶ, νομίσαντες ἄσπερ ἐφύλασσον ναῦς τὰς ἀπὸ

[8.42.3] τῆς Καύνου ταύτας εἶναι. καὶ προσπεσόντες εὐθύς κατέ- δυσάν τε τρεῖς καὶ κατετραυμάτισαν ἄλλας, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ ἐπεκράτουν, μέχρι οὗ ἐπεφάνησαν αὐτοῖς παρὰ δόξαν αἱ

[8.42.4] πλείους τῶν νεῶν καὶ πανταχόθεν ἀπεκλήοντο. ἔπειτα δὲ ἐς φυγὴν καταστάντες ἕξ μὲν ναῦς ἀπολλύασι, ταῖς δὲ λοιπαῖς καταφεύγουσιν ἐς τὴν Τευτλοῦσσαν νῆσον, ἐντεῦθεν δὲ ἐς Ἀλικαρνασσόν. μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν Πελοποννήσιοι ἐς Κνίδον κατάραντες καὶ ξυμμιγισῶν τῶν ἐκ τῆς Καύνου ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν αὐτοῖς ξυμπάσαις πλεύσαντες καὶ τροπαῖον ἐν τῇ Σύμῃ στήσαντες πάλιν ἐς τὴν Κνίδον

[8.43.1] καθωρμίσαντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶ πάσαις, ὡς ἠσθοντο τὰ τῆς ναυμαχίας, πλεύσαντες ἐς τὴν Σύμην καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἐν τῇ Κνίδῳ ναυτικὸν οὐχ ὀρμήσαντες, οὐδ' ἐκεῖνοι ἐπ' ἐκείνους, λαβόντες δὲ τὰ ἐν τῇ Σύμῃ σκευὴ τῶν νεῶν καὶ Λωρῦμοις τοῖς ἐν τῇ ἠπειρῳ προσβαλόντες

ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Σάμον.

[8.43.2] Ἄπασαι δ' ἤδη οὔσαι ἅμα ἐν τῇ Κνίδῳ αἱ τῶν Πελοποννησίων νῆες ἐπεσκευάζοντό τε εἴ τι ἔδει καὶ πρὸς τὸν Τισσαφέρην (παρεγένετο γάρ) λόγους ἐποιοῦντο οἱ ἔνδεκα ἄνδρες τῶν Λακεδαιμονίων περὶ τε τῶν ἤδη πεπραγμένων, εἴ τι μὴ ἤρσκεν αὐτοῖς, καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος πολέμου, ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα καὶ ξυμφορώτατα ἀμφοτέροις πολεμήσε-

[8.43.3] ται. μάλιστα δὲ ὁ Λίχας ἐσκόπει τὰ ποιούμενα, καὶ τὰς σπονδὰς οὐδετέρας, οὔτε τὰς Χαλκιδέως οὔτε τὰς Θηριμένους, ἔφη καλῶς ξυγκεῖσθαι, ἀλλὰ δεινὸν εἶναι εἰ χώρας ὄσης βασιλεὺς καὶ οἱ πρόγονοι ἤρξαν πρότερον, ταύτης καὶ νῦν ἀξιώσει κρατεῖν· ἐνεῖναι γὰρ καὶ νήσους ἀπάσας πάλιν δουλεύειν καὶ Θεσσαλίαν καὶ Λοκρούς καὶ τὰ μέγρι Βοιωτῶν, καὶ ἀντ' ἐλευθερίας ἂν Μηδικὴν ἀρχὴν τοῖς Ἕλλησι

[8.43.4] τοὺς Λακεδαιμονίους περιθεῖναι. ἑτέρας οὖν ἐκέλευε βελτίους σπένδεσθαι, ἢ ταύταις γε οὐ χρήσεσθαι, οὐδὲ τῆς τροφῆς ἐπὶ τούτοις δεῖσθαι οὐδέν. ἀγανακτῶν δὲ ὁ μὲν Τισσαφέρης ἀπεχώρησεν ἀπ' αὐτῶν δι' ὀργῆς καὶ ἄπρακτος,

[8.44.1] οἱ δ' ἐς τὴν Ῥόδον ἐπικηρυκευομένων ἀπὸ τῶν δυνατωτάτων ἀνδρῶν τὴν γνώμην εἶχον πλεῖν, ἐλπίζοντες νήσόν τε οὐκ ἀδύνατον καὶ ναυβατῶν πλήθει καὶ πεζῶ προσάξεσθαι, καὶ ἅμα ἡγούμενοι αὐτοὶ ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ξυμμαχίας δυνατοὶ ἔσεσθαι Τισσαφέρην μὴ αἰτοῦντες χρήματα τρέφειν τὰς

[8.44.2] ναῦς. πλεύσαντες οὖν εὐθύς ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἐκ τῆς Κνίδου καὶ προσβαλόντες Καμείρῳ τῆς Ῥοδίας πρῶτον ναυσὶ τέσσαρσι καὶ ἐνενήκοντα ἐξεφόβησαν μὲν τοὺς πολλοὺς οὐκ εἰδότας τὰ πρασσόμενα, καὶ ἔφευγον, ἄλλως τε καὶ ἀτειχίστου οὔσης τῆς πόλεως· εἶτα ξυγκαλέσαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τούτους τε καὶ τοὺς ἐκ τοῖν δυοῖν πολέοιν, Λίνδου καὶ Ἰηλυσοῦ, Ῥοδίους ἔπεισαν ἀποστῆναι Ἀθηναίων·

[8.44.3] καὶ προσεχώρησε Ῥόδος Πελοποννησίοις. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν καιρὸν τούτον ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶν αἰσθόμενοι ἔπλευσαν μὲν βουλόμενοι φθάσαι καὶ ἐπεφάνησαν πελάγιοι, ὑστερήσαντες δὲ οὐ πολλῶ τὸ μὲν παραχρῆμα ἀπέπλευσαν ἐς Χάλκην, ἐντεῦθεν δ' ἐς Σάμον, ὕστερον δὲ ἐκ τῆς Χάλκης καὶ ἐκ τῆς Κῶ [καὶ ἐκ τῆς Σάμου] τοὺς

[8.44.4] ἐπίπλους ποιούμενοι ἐπὶ τὴν Ῥόδον ἐπολέμουν. οἱ δὲ χρήματα μὲν ἐξέλεξαν ἐς δύο καὶ τριάκοντα τάλαντα οἱ Πελοποννησιοὶ παρὰ τῶν Ῥοδίων, τὰ δ' ἄλλα ἡσύχαζον ἡμέρας ὀγδοήκοντα, ἀνελκύσαντες τὰς ναῦς.

[8.45.1] Ἐν δὲ τούτῳ καὶ ἔτι πρότερον, πρὶν ἐς τὴν Ῥόδον αὐτοὺς ἀναστῆναι, τάδε ἐπράσσετο. Ἀλκιβιάδης μετὰ τὸν Χαλκιδέως θάνατον καὶ τὴν ἐν Μιλήτῳ μάχην τοῖς Πελοποννησίοις ὑποπτος ὢν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀφικομένης ἐπιστολῆς πρὸς Ἀστύοχον ἐκ Λακεδαίμονος ὥστ' ἀποκτεῖναι (τὴν γὰρ καὶ τῷ Ἄγιδι ἐχθρὸς καὶ ἄλλως ἄπιστος ἐφαίνετο), πρῶτον μὲν ὑποχωρεῖ δέισας παρὰ Τισσαφέρην, ἔπειτα ἐκάκου πρὸς αὐτὸν ὅσον ἐδύνατο μάλιστα τῶν Πελοποννησίων τὰ

[8.45.2] πράγματα, καὶ διδάσκαλος πάντων γιγνόμενος τὴν τε μισθοφορὰν ξυνέτεμεν, ἀντὶ δραχμῆς Ἀττικῆς ὥστε τριώβολον καὶ τοῦτο μὴ ξυνεχῶς δίδοσθαι, λέγειν κελεύων τὸν

Τισσαφέρην πρὸς αὐτοὺς ὡς Ἀθηναῖοι ἐκ πλέονος χρόνου
 ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ ναυτικοῦ τριώβολον τοῖς ἑαυτῶν
 διδόασιν, οὐ τοσοῦτον πενία ὅσον ἴνα αὐτῶν μὴ οἱ ναῦται
 ἐκ περιουσίας ὑβρίζοντες οἱ μὲν τὰ σώματα χεῖρω ἔχωσι
 δαπανῶντες ἐς τοιαῦτα ἀφ' ὧν ἡ ἀσθένεια ξυμβαίνει, οἱ δὲ
 τὰς ναῦς ἀπολείπωσιν οὐχ ὑπολιπόντες ἐς ὀμηρείαν τὸν
 [8.45.3] προσοφειλόμενον μισθόν· καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς
 στρατηγούς τῶν πόλεων ἐδίδασκεν [ὥστε] δόντα χρήματα
 αὐτὸν πείσαι, ὥστε ξυγχωρήσαι ταῦτα ἑαυτῷ πλὴν τῶν
 Συρακοσίων· τούτων δὲ Ἐρμοκράτης ἠναντιοῦτο μόνος ὑπὲρ
 [8.45.4] τοῦ παντὸς ξυμμαχικοῦ. τὰς τε πόλεις δεομένας χρημάτων
 ἀπήλασεν αὐτὸς ἀντιλέγων ὑπὲρ τοῦ Τισσαφέρηνος ὡς οἱ
 μὲν Χῖοι ἀναίσχυντοι εἶεν πλουσιώτατοι ὄντες τῶν Ἑλ-
 λήνων, ἐπικουρία δ' ὅμως σωζόμενοι ἀξιοῦσι καὶ τοῖς σώμασι
 καὶ τοῖς χρήμασι ἄλλους ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας
 [8.45.5] κινδυνεύειν· τὰς δ' ἄλλας πόλεις ἔφη ἀδικεῖν, αἱ ἐς Ἀθη-
 ναίους πρότερον ἢ ἀποστήναι ἀνήλουν, εἰ μὴ καὶ νῦν καὶ
 τοσαῦτα καὶ ἔτι πλείω ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἐθελήσουσιν ἐς-
 [8.45.6] φέρειν. τὸν τε Τισσαφέρην ἀπέφαινε νῦν μὲν, τοῖς ἰδίοις
 χρήμασι πολεμοῦντα, εἰκότως φειδόμενον, ἦν δὲ ποτε τροφή
 καταβῆ παρὰ βασιλέως, ἐντελῆ αὐτοῖς ἀποδώσειν τὸν
 [8.46.1] μισθόν καὶ τὰς πόλεις τὰ εἰκότα ὠφελήσειν. παρήνει δὲ
 καὶ τῷ Τισσαφέρνει μὴ ἄγαν ἐπείγασθαι τὸν πόλεμον
 διαλύσαι, μηδὲ βουλευθῆναι κομίσαντα ἢ ναῦς Φοινίσσας
 ἄσπερ παρεσκευάζετο ἢ Ἑλλησι πλέοσι μισθὸν πορίζοντα
 τοῖς αὐτοῖς τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης τὸ κράτος δοῦναι,
 ἔχειν δ' ἀμφοτέρους ἔαν δίχα τὴν ἀρχὴν, καὶ βασιλεῖ
 ἐξεῖναι αἰεὶ ἐπὶ τοὺς αὐτῷ λυπηροὺς τοὺς ἑτέρους ἐπάγειν.
 [8.46.2] γενομένης δ' ἂν καθ' ἐν τῆς ἐς γῆν καὶ θάλασσαν ἀρχῆς
 ἀπορεῖν ἂν αὐτὸν οἷς τοὺς κρατοῦντας ξυγκαθαιρήσει, ἦν
 μὴ αὐτὸς βούληται μεγάλη δαπάνη καὶ κινδύνῳ ἀναστάς
 ποτε διαγωνίσασθαι. εὐτελέστερα δὲ τὰδ' εἶναι, βραχεῖ
 μορίῳ τῆς δαπάνης καὶ ἅμα μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀσφαλείας
 [8.46.3] αὐτοὺς περὶ ἑαυτοὺς τοὺς Ἑλληνας κατατρίψαι. ἐπιτη-
 δειωτέρους τε ἔφη τοὺς Ἀθηναίους εἶναι κοινωνοὺς αὐτῷ
 τῆς ἀρχῆς· ἦσσαν γὰρ τῶν κατὰ γῆν ἐφίεσθαι, τὸν λόγον
 τε ξυμφορώτατον καὶ τὸ ἔργον ἔχοντας πολεμεῖν· τοὺς μὲν
 γὰρ ξυγκαταδουλοῦν ἂν σφίσι τε αὐτοῖς τὸ τῆς θαλάσσης
 μέρος καὶ ἐκείνῳ ὅσοι ἐν τῇ βασιλέως Ἑλληνες οἰκοῦσι,
 τοὺς δὲ τοῦναντίον ἐλευθερώσοντας ἦκειν, καὶ οὐκ εἰκόσ
 εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθε-
 ροῦν νῦν τοὺς Ἑλληνας, ἀπὸ δ' ἐκείνων [τῶν βαρβάρων],
 [8.46.4] ἦν μὴ ποτε αὐτοὺς μὴ ἐξέλωσι, μὴ ἐλευθερῶσαι. τρίβειν
 οὖν ἐκέλευε πρῶτον ἀμφοτέρους, καὶ ἀποτεμόμενον ὡς
 μέγιστα ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ἔπειτ' ἤδη τοὺς Πελοποννη-
 [8.46.5] σίους ἀπαλλάξαι ἐκ τῆς χώρας. καὶ διενοεῖτο τὸ πλεόν
 οὕτως ὁ Τισσαφέρηνος, ὅσα γε ἀπὸ τῶν ποιουμένων ἦν
 εἰκάσαι. τῷ γὰρ Ἀλκιβιάδῃ διὰ ταῦτα ὡς εὖ περὶ τούτων
 παραινοῦντι προσθεῖς ἑαυτὸν ἐς πίστιν τὴν τε τροφήν
 κακῶς ἐπόριζε τοῖς Πελοποννησίοις καὶ ναυμαχεῖν οὐκ εἶα,
 ἀλλὰ καὶ τὰς Φοινίσσας φάσκων ναῦς ἤξειν καὶ ἐκ περιόν-

τος αγωνιεῖσθαι ἔφθειρε τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ ναυτικοῦ αὐτῶν ἀφείλετο γενομένην καὶ πάνυ ἰσχυράν, τά τε ἄλλα καταφανέστερον ἢ ὥστε λανθάνειν οὐ προθύμως ξυνεπολέμει.

[8.47.1] Ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ταῦτα ἅμα μὲν τῷ Τισσαφέρνει καὶ [τῷ] βασιλεῖ, ὧν παρ' ἐκείνοις, ἄριστα εἶναι νομίζων παρή- νει, ἅμα δὲ τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον ἐς τὴν πατρίδα ἐπιθερα- πεύων, εἰδώς, εἰ μὴ διαφθερεῖ αὐτήν, ὅτι ἔσται ποτὲ αὐτῶν πείσαντι κατελθεῖν· πείσαι δ' ἂν ἐνόμιζε μάλιστα ἐκ τοῦ τοιούτου, εἰ Τισσαφέρνης φαίνοιτο αὐτῷ ἐπιτήδειος ὧν·

[8.47.2] ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ἤσθοντο αὐτὸν ἰσχύοντα παρ' αὐτῶν οἱ ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίων στρατιῶται, τὰ μὲν καὶ Ἀλκιβιάδου προσπέμψαντος λόγους ἐς τοὺς δυνατωτά- τους αὐτῶν ἄνδρας ὥστε μνησθῆναι περὶ αὐτοῦ ἐς τοὺς βελτίστους τῶν ἀνθρώπων ὅτι ἐπ' ὀλιγαρχία βούλεται καὶ οὐ πονηρία οὐδὲ δημοκρατία τῇ αὐτὸν ἐκβαλοῦση κατελθῶν καὶ παρασχῶν Τισσαφέρνην φίλον αὐτοῖς ξυμπολιτεύειν, τὸ δὲ πλέον καὶ ἀπὸ σφῶν αὐτῶν οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τριήραρχοί τε τῶν Ἀθηναίων καὶ δυνατώτατοι ὥρμηστο ἐς τὸ καταλῦσαι

[8.48.1] τὴν δημοκρατίαν. καὶ ἐκινήθη πρότερον ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοῦτο καὶ ἐς τὴν πόλιν ἐντεῦθεν ὕστερον ἦλθεν. τῷ τε Ἀλκιβιάδῃ διαβάντες τινὲς ἐκ τῆς Σάμου ἐς λόγους ἦλθον, καὶ ὑποτείνοντος αὐτοῦ Τισσαφέρνην μὲν πρῶτον, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλέα φίλον ποιήσιν, εἰ μὴ δημοκρατοῖντο (οὕτω γὰρ ἂν πιστεῦσαι μᾶλλον βασιλέα), πολλὰς ἐλπίδας εἶχον αὐτοῖς θ' ἑαυτοῖς οἱ δυνατώτατοι τῶν πολιτῶν τὰ πράγματα, οἵπερ καὶ ταλαιπωροῦνται μάλιστα, ἐς ἑαυτοὺς περιποιήσιν

[8.48.2] καὶ τῶν πολεμίων ἐπικρατήσιν. ἐς τε τὴν Σάμον ἐλθόντες ξυνίστασάν τε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιτηδείους ἐς ξυνω- μοσίαν καὶ ἐς τοὺς πολλοὺς φανερώς ἔλεγον ὅτι βασιλεὺς σφίσι φίλος ἔσοιτο καὶ χρήματα παρέξει Ἀλκιβιάδου τε

[8.48.3] κατελθόντος καὶ μὴ δημοκρατουμένων. καὶ ὁ μὲν ὄχλος, εἰ καὶ τι παραυτίκα ἤχθετο τοῖς πρᾶσσομένοις, διὰ τὸ εὐπορον τῆς ἐλπίδος τοῦ παρὰ βασιλέως μισθοῦ ἡσύχαζεν· οἱ δὲ ξυνιστάντες τὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπειδὴ τῷ πλήθει ἐκοί- νωσαν, αὐθις κὰν σφίσιν αὐτοῖς καὶ τοῦ ἐταιρικοῦ τῷ πλέονι

[8.48.4] τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐσκόπουν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἐφαίνετο εὐπορα καὶ πιστά, Φρυνίχῳ δὲ στρατηγῷ ἔτι ὄντι οὐδὲν ἤρεσκεν, ἀλλ' ὅ τε Ἀλκιβιάδης, ὅπερ καὶ ἦν, οὐδὲν μᾶλλον ὀλιγαρχίας ἢ δημοκρατίας δεῖσθαι ἐδόκει αὐτῷ οὐδ' ἄλλο τι σκοπεῖσθαι ἢ ὅτῳ τρόπῳ ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου τὴν πόλιν μεταστήσας ὑπὸ τῶν ἐταίρων παρακληθεὶς κάτεισι, σφίσι δὲ περιοπτέον εἶναι τοῦτο μάλιστα, ὅπως μὴ στασιά- σωσιν· [τῷ] βασιλεῖ τε οὐκ εὐπορον εἶναι καὶ Πελοπον- νησίων ἤδη ὁμοίως ἐν τῇ θαλάσῃ ὄντων καὶ πόλεις ἐχόντων ἐν τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ οὐ τὰς ἐλαχίστας, Ἀθηναίοις προσθέμενον, οἷς οὐ πιστεύει, πράγματα ἔχειν, ἐξὸν Πελοποννησίους, ὑφ'

[8.48.5] ὧν κακὸν οὐδὲν πω πέπονθε, φίλους ποιήσασθαι. τὰς τε ξυμμαχίδας πόλεις, αἷς ὑπεσχῆσθαι δὴ σφᾶς ὀλιγαρχίαν, ὅτι δὴ καὶ αὐτοὶ οὐ δημοκρατήσονται, εὖ εἰδέναι ἔφη ὅτι οὐδὲν μᾶλλον σφίσιν οὐθ' αἰ ἀφεστηκυῖα προσχωρήσονται

οὐθ' αἰ ὑπάρχουσαι βεβαιότεραι ἔσονται· οὐ γὰρ βουλή-
σεσθαι αὐτοὺς μετ' ὀλιγαρχίας ἢ δημοκρατίας δουλεύειν
μᾶλλον ἢ μεθ' ὀποτέρου ἂν τύχῃσι τούτων ἐλευθέρους εἶναι·
[8.48.6] τοὺς τε καλοὺς κάγαθοὺς ὀνομαζομένους οὐκ ἐλάσσω αὐτοὺς
νομίζειν σφίσι πράγματα παρέξειν τοῦ δήμου, ποριστὰς
ὄντας καὶ ἐσηγητὰς τῶν κακῶν τῷ δήμῳ, ἐξ ὧν τὰ πλείω
αὐτοὺς ὠφελῆσθαι· καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι καὶ
ἄκριτοι ἂν καὶ βιαιότερον ἀποθνήσκειν, τὸν δὲ δῆμον σφῶν
[8.48.7] τε καταφυγὴν εἶναι καὶ ἐκείνων σωφρονιστὴν. καὶ ταῦτα
παρ' αὐτῶν τῶν ἔργων ἐπισταμένους τὰς πόλεις σαφῶς αὐτοὺς
εἰδέναι ὅτι οὕτω νομίζουσιν. οὐκ οὐκ ἑαυτῶ γε τῶν ἀπ'
Ἀλκιβιάδου καὶ ἐν τῷ παρόντι πρασσομένων ἀρέσκειν
[8.49.1] οὐδέν. οἱ δὲ ξυλληγέντες τῶν ἐν τῇ ξυνωμοσίᾳ, ὥσπερ καὶ
τὸ πρῶτον αὐτοῖς ἐδόκει, τὰ τε παρόντα ἐδέχοντο καὶ ἐς
τὰς Ἀθήνας πρέσβεις Πείσανδρον καὶ ἄλλους παρεσκευά-
ζοντο πέμπειν, ὅπως περὶ τε τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου
πράσσοιεν καὶ τῆς τοῦ ἐκεῖ δήμου καταλύσεως καὶ τὸν
[8.50.1] Τισσαφέρην φίλον τοῖς Ἀθηναίοις ποιήσειαν. γνοὺς δὲ
ὁ Φρύνιχος ὅτι ἔσοιτο περὶ τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου
λόγος καὶ ὅτι Ἀθηναῖοι ἐνδέξονται αὐτήν, δείσας πρὸς τὴν
ἐναντίωσιν τῶν ὑφ' αὐτοῦ λεχθέντων μὴ, ἣν κατέλθῃ, ὡς
[8.50.2] κωλυτὴν ὄντα κακῶς δοῦναι, τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε τι. πέμπει
ὡς τὸν Ἀστύοχον τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον ἔτι ὄντα
τότε περὶ τὴν Μίλητον κρύφα ἐπιστείλας ὅτι Ἀλκιβιάδης
αὐτῶν τὰ πράγματα φθείρει Τισσαφέρην Ἀθηναίους φίλον
ποιῶν, καὶ τὰλλα πάντα σαφῶς ἐγγράψας· συγγνώμην δὲ
εἶναι ἑαυτῶ περὶ ἀνδρὸς πολεμίου καὶ μετὰ τοῦ τῆς πόλεως
[8.50.3] ἀξυμφόρου κακόν τι βουλευεῖν. ὁ δὲ Ἀστύοχος τὸν μὲν
Ἀλκιβιάδην ἄλλως τε καὶ οὐκέτι ὁμοίως ἐς χεῖρας ἰόντα
οὐδὲ διενοεῖτο τιμωρεῖσθαι, ἀνελθὼν δὲ παρ' αὐτὸν ἐς Μα-
γνησίαν καὶ παρὰ Τισσαφέρην ἅμα λέγει τε αὐτοῖς τὰ
ἐπισταλέντα ἐκ τῆς Σάμου καὶ γίνεταί αὐτοὺς μηνυτής,
προσέθηκέ τε, ὡς ἐλέγετο, ἐπὶ ἰδίῳ κέρδεσι Τισσαφέρνει
ἑαυτὸν καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων κοινοῦσθαι·
διόπερ καὶ [περὶ] τῆς μισθοφορᾶς οὐκ ἐντελοῦς οὔσης μαλα-
[8.50.4] κωτέρος ἀνθήπτετο. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης εὐθύς πέμπει κατὰ
Φρυνίχου γράμματα ἐς τὴν Σάμον πρὸς τοὺς ἐν τέλει ὄντας
[8.50.5] οἷα δέδρακε, καὶ ἀξίων αὐτὸν ἀποθνήσκειν. θορυβούμενος
δὲ ὁ Φρύνιχος καὶ πάνυ ἐν τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ ὧν διὰ τὸ
μῆνυμα ἀποστέλλει αὐθις πρὸς τὸν Ἀστύοχον, τὰ τε πρό-
τερα μεμφόμενος ὅτι οὐ καλῶς ἐκρύφθη καὶ νῦν ὅτι ὅλον
τὸ στράτευμα τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐτοιμὸς εἴη τὸ ἐν τῇ Σάμῳ
παρασχεῖν αὐτοῖς διαφθεῖραι, γράψας καθ' ἕκαστα, ἀτειχίστου
οὔσης Σάμου, ᾧ ἂν τρόπῳ αὐτὰ πράξειε, καὶ ὅτι ἀνεπίφθονόν
οἱ ἤδη εἴη περὶ τῆς ψυχῆς δι' ἐκείνους κινδυνεύοντι καὶ
τοῦτο καὶ ἄλλο πᾶν δοῦναι μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν ἐχθίστων
αὐτὸν διαφθαρεῖν. ὁ δὲ Ἀστύοχος μηνύει καὶ ταῦτα τῷ
[8.51.1] Ἀλκιβιάδῃ. καὶ ὡς προήσθετο αὐτὸν ὁ Φρύνιχος ἀδι-
κοῦντα καὶ ὅσον οὐ παροῦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου περὶ
τούτων ἐπιστολήν, αὐτὸς προφθάσας τῷ στρατεύματι ἐξαγ-
γελος γίνεταί ὡς οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἀτειχίστου οὔσης

τῆς Σάμου καὶ ἅμα τῶν νεῶν οὐ πασῶν ἔνδον ὄρμουσῶν
[8.51.1.6] ἐπιθήσεσθαι τῷ στρατοπέδῳ, καὶ ταῦτα σαφῶς πεπυσμένους
εἶη, καὶ χρῆναι τειχίζειν τε Σάμον ὡς τάχιστα καὶ τᾶλλα
ἐν φυλακῇ ἔχειν· ἐστρατήγει δὲ καὶ κύριος ἦν αὐτὸς πρῶσ-
[8.51.2] σων ταῦτα. καὶ οἱ μὲν τὸν τειχισμόν τε παρεσκευάζοντο
καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου, καὶ ὡς μέλλουσα, Σάμος θᾶσσον
ἐτειχίσθη· αἱ δὲ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐπιστολαὶ οὐ πολὺ
ὑστερον ἦκον ὅτι προδίδοταί τε τὸ στράτευμα ὑπὸ Φρυνίχου
[8.51.3] καὶ οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἐπιθήσεσθαι. δόξας δὲ ὁ Ἀλκι-
βιάδης οὐ πιστὸς εἶναι, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων προειδῶς
τῷ Φρυνίχῳ ὡς ξυνειδῶτι κατ' ἔχθραν ἀνατιθέναι, οὐδὲν
ἔβλαψεν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ξυνεμαρτύρησε μᾶλλον ταῦτα
ἐσαγγείλας.

[8.52.1] Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης μὲν Τισσαφέρην παρε-
σκεύαζε καὶ ἀνέπειθεν ὅπως φίλος ἔσται τοῖς Ἀθηναίοις,
δεδιότα μὲν τοὺς Πελοποννησίους, ὅτι πλέοσι ναυσὶ τῶν
Ἀθηναίων παρήσαν, βουλόμενον δὲ ὅμως, εἰ δύναιτό πως,
πεισθῆναι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τὴν ἐν τῇ Κνίδῳ διαφορὰν
περὶ τῶν Θηριμένους σπονδῶν ἤσθητο τῶν Πελοποννησίων
(ἤδη γὰρ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν τῇ Ρόδῳ ὄντων αὐτῶν
ἐγεγένητο)· ἐν ἧ τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου λόγον πρότερον εἰρη-
μένον περὶ τοῦ ἐλευθεροῦν τοὺς Λακεδαιμονίους τὰς ἀπάσας
πόλεις ἐπηλήθευσεν ὁ Λίχας, οὐ φάσκων ἀνεκτὸν εἶναι
ξυγκείσθαι κρατεῖν βασιλέα τῶν πόλεων ὧν ποτὲ καὶ πρό-
τερον ἢ αὐτὸς ἢ οἱ πατέρες ἦρχον. καὶ ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης,
ἅτε περὶ μεγάλων ἀγωνιζόμενος, προθύμως τὸν Τισσαφέρην

[8.53.1] θεραπεύων προσέκειτο· οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πείσανδρου πρέσβεις
τῶν Ἀθηναίων ἀποσταλέντες ἐκ τῆς Σάμου ἀφικόμενοι ἐς
τὰς Αθήνας λόγους ἐποιούντο ἐν τῷ δήμῳ κεφαλαιούντες
ἐκ πολλῶν, μάλιστα δὲ ὡς ἐξείη αὐτοῖς Ἀλκιβιάδην κατα-
γαγοῦσι καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον δημοκρατουμένους βασιλέα

[8.53.2] τε ξύμμαχον ἔχειν καὶ Πελοποννησίων περιγενέσθαι. ἀντι-
λεγόντων δὲ πολλῶν καὶ ἄλλων περὶ τῆς δημοκρατίας καὶ
τῶν Ἀλκιβιάδου ἅμα ἐχθρῶν διαβοῶντων ὡς δεινὸν εἶη
εἰ τοὺς νόμους βιασάμενος κάτεισι, καὶ Εὐμολπιδῶν καὶ
Κηρύκων περὶ τῶν μυστικῶν δι' ἅπερ ἔφυγε μαρτυρομένων
καὶ ἐπιθειάζοντων μὴ κατάγειν, ὁ Πείσανδρος παρελθὼν
πρὸς πολλὴν ἀντιλογίαν καὶ σχετλιασμόν ἠρώτα ἕνα ἕκαστον
παράγων τῶν ἀντιλεγόντων, εἴ τινα ἐλπίδα ἔχει σωτηρίας
τῇ πόλει, Πελοποννησίων ναῦς τε οὐκ ἐλάσσους σφῶν ἐν
τῇ θαλάσῃ ἀντιπρώρους ἐχόντων καὶ πόλεις ξυμμαχίδας
πλείους, βασιλέως τε αὐτοῖς καὶ Τισσαφέρηνους χρήματα
παρεχόντων, σφίσι τε οὐκέτι ὄντων, εἰ μὴ τις πείσει

[8.53.3] βασιλέα μεταστῆναι παρὰ σφᾶς. ὁπότε δὲ μὴ φαῖεν ἐρω-
τώμενοι, ἐνταῦθα δὴ σαφῶς ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι 'τοῦτο τοίνυν
οὐκ ἔστιν ἡμῖν γενέσθαι, εἰ μὴ πολιτεύσομεν τε σωφρονέσ-
τερον καὶ ἐς ὀλίγους μᾶλλον τὰς ἀρχὰς ποιήσομεν, ἵνα
πιστεύῃ ἡμῖν βασιλεύς, καὶ μὴ περὶ πολιτείας τὸ πλέον
βουλευσομεν ἐν τῷ παρόντι ἢ περὶ σωτηρίας (ὑστερον γὰρ
ἐξέσται ἡμῖν καὶ μεταθέσθαι, ἢν μὴ τι ἀρέσκη), Ἀλκιβιάδην
τε κατάξομεν, ὃς μόνος τῶν νῦν οἷός τε τοῦτο κατεργάσασθαι.'

[8.54.1] ὁ δὲ δῆμος τὸ μὲν πρῶτον ἀκούων χαλεπῶς ἔφερε τὸ περὶ τῆς ὀλιγαρχίας· σαφῶς δὲ διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ Πείσανδρου μὴ εἶναι ἄλλην σωτηρίαν, δείσας καὶ ἅμα ἐπελπίζων

[8.54.2] ὡς καὶ μεταβαλεῖται, ἐνέδωκεν. καὶ ἐψηφίσαντο πλεῖσταν τὸν Πείσανδρον καὶ δέκα ἄνδρας μετ' αὐτοῦ πράσσειν ὅπῃ [ἂν] αὐτοῖς δοκοίη ἄριστα ἕξειν τά τε πρὸς τὸν Τισ-

[8.54.3] σαφέρην καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην. ἅμα τε διαβαλόντος καὶ Φρύνιχον τοῦ Πείσανδρου παρέλυσεν ὁ δῆμος τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν ξυνάρχοντα Σκιρωνίδην, ἀντέπεμψαν δὲ στρατηγούς ἐπὶ τὰς ναῦς Διομέδοντα καὶ Λέοντα. τὸν δὲ Φρύνιχον ὁ Πείσανδρος φάσκων Ἰασον προδοῦναι καὶ Ἀμόργην διέβαλεν, οὐ νομίζων ἐπιτήδειον εἶναι τοῖς πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην

[8.54.4] πρᾶσσομένοις. καὶ ὁ μὲν Πείσανδρος τάς τε ξυνωμοσίας, αἵπερ ἐτύγχανον πρότερον ἐν τῇ πόλει οὔσαι ἐπὶ δίκαις καὶ ἀρχαῖς, ἀπάσας ἐπελθὼν καὶ παρακελευσάμενος ὅπως ξυστραφέντες καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι καταλύσουσι τὸν δῆμον, καὶ τᾶλλα παρασκευάσας ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ὥστε μηκέτι διαμέλλεσθαι, αὐτὸς μετὰ τῶν δέκα ἀνδρῶν τὸν πλοῦν ὡς τὸν Τισσαφέρην ποιεῖται.

[8.55.1] Ὁ δὲ Λέων καὶ ὁ Διομέδων ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἀφιγμένοι ἤδη ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπίπλουν τῇ Ῥόδῳ ἐποιήσαντο. καὶ τὰς μὲν ναῦς καταλαμβάνουσι ἀνειλκυσμένας τῶν Πελοποννησίων, ἐς δὲ τὴν γῆν ἀπόβασιν τινα ποιησάμενοι καὶ τοὺς προσβοηθήσαντας Ῥοδίων νικήσαντες μάχῃ ἀπεχώρησαν ἐς τὴν Χάλκην, καὶ τὸν πόλεμον ἐντεῦθεν μᾶλλον <ἦ> ἐκ τῆς Κῶ ἐποιοῦντο· εὐφυλακτότερα γὰρ αὐτοῖς ἐγίγνετο, εἰ ποὶ ἀπαίροι τὸ τῶν Πελοποννησίων ναυτικόν.

[8.55.2] Ἦλθε δ' ἐς τὴν Ῥόδον καὶ Ξενοφαντίδας Λάκων παρὰ Πεδάριτου ἐκ Χίου, λέγων ὅτι τὸ τεῖχος τῶν Ἀθηναίων ἤδη ἐπιτετέλεσται, καὶ εἰ μὴ βοηθήσουσι πάσαις ταῖς ναυσίν, ἀπολείται τὰ ἐν Χίῳ πράγματα. οἱ δὲ διανοοῦντο

[8.55.3] βοηθήσειν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Πεδάριτος αὐτὸς τε καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ἐπικουρικὸν ἔχων καὶ τοὺς Χίους πανστρατιᾶ προσβαλὼν τῶν Ἀθηναίων τῷ περὶ τὰς ναῦς ἐρύματι αἰρεῖ τέ τι αὐτοῦ καὶ νεῶν τινῶν ἀνειλκυσμένων ἐκράτησεν· ἐπεκβοηθησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τρεψαμένων τοὺς Χίους πρῶτους νικᾶται καὶ τὸ ἄλλο τὸ περὶ τὸν Πεδάριτον, καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκει καὶ τῶν Χίων πολλοὶ καὶ ὄπλα ἐλήφθη πολλά.

[8.56.1] Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Χίοι ἐκ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπολιορκοῦντο καὶ ὁ λιμὸς αὐτόθι ἦν μέγας· οἱ δὲ περὶ τὸν Πείσανδρον Ἀθηναίων πρέσβεις ἀφικόμενοι ὡς τὸν Τισσαφέρην λόγους ποιοῦνται περὶ τῆς

[8.56.2] ὁμολογίας. Ἀλκιβιάδης δὲ (οὐ γὰρ αὐτῷ πάνυ τὰ ἀπὸ Τισσαφέρους βέβαια ἦν, φοβουμένου τοὺς Πελοποννησίους μᾶλλον καὶ ἔτι βουλομένου, καθάπερ καὶ ὑπ' ἐκείνου ἐδιδάσκετο, τριβεῖν ἀμφοτέρους) τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε εἶδος ὥστε τὸν Τισσαφέρην ὡς μέγιστα αἰτοῦντα παρὰ τῶν

[8.56.3] Ἀθηναίων μὴ ξυμβῆναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ Τισσαφέρης τὸ αὐτὸ βουληθῆναι, αὐτὸς μὲν διὰ τὸ δέος, ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, ἐπειδὴ ἐώρα ἐκείνον καὶ ὡς οὐ ξυμβησεῖοντα, δοκεῖν

τοῖς Ἀθηναίοις ἐβούλετο μὴ ἀδύνατος εἶναι πείσαι, ἀλλ' ὡς πεπεισμένῳ Τισσαφέρνει καὶ βουλομένῳ προσχωρήσαι [8.56.4] τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἱκανὰ δίδοναι. ἦται γὰρ τοσαῦτα ὑπερβάλλον ὁ Ἀλκιβιάδης, λέγων αὐτὸς ὑπὲρ παρόντος τοῦ Τισσαφέρνου, ὥστε τὸ τῶν Ἀθηναίων, καίπερ ἐπὶ πολὺ ὅτι αἰτοίη ξυγχωρούντων, ὅμως αἴτιον γενέσθαι Ἰωνίαν τε γὰρ πᾶσαν ἠξίου δίδοσθαι καὶ αὐθις νήσους τε τὰς ἐπικειμένας καὶ ἄλλα, οἷς οὐκ ἐναντιουμένων τῶν Ἀθηναίων τέλος ἐν τῇ τρίτῃ ἤδη ξυνόδῳ, δείσας μὴ πάνυ φωραθῆ ἀδύνατος ὦν, ναῦς ἠξίου ἔαν βασιλέα ποιεῖσθαι καὶ παραπλεῖν τὴν ἑαυτοῦ γῆν ὅπῃ ἂν καὶ ὅσαις ἂν βούληται. ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι ... ἀλλ' ἄπορα νομίσαντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐξηπατήσθαι, δι' ὀργῆς ἀπελθόντες κομίζονται ἐς τὴν Σάμον.

[8.57.1] Τισσαφέρνης δὲ εὐθύς μετὰ ταῦτα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι παρέρχεται ἐς τὴν Καῦνον, βουλόμενος τοὺς Πελοποννησίους πάλιν τε κομίσει ἐς τὴν Μίλητον καὶ ξυνθήκας ἔτι ἄλλας ποιησάμενος, ἅς ἂν δύνηται, τροφήν τε παρέχειν καὶ μὴ παντάπασι ἐκπεπολεμῶσθαι, δεδιὼς μὴ, ἦν ἀπορῶσι πολλαῖς ναυσὶ τῆς τροφῆς, ἢ τοῖς Ἀθηναίοις ἀναγκασθέντες ναυμαχεῖν ἠσσηθῶσιν ἢ κενωθεισῶν τῶν νεῶν ἄνευ ἑαυτοῦ γένηται τοῖς Ἀθηναίοις ἂ βούλονται. ἔτι δὲ ἐφοβεῖτο μάλιστα μὴ τῆς τροφῆς ζητήσῃ πορθήσωσι τὴν ἡπειρον.

[8.57.2] πάντων οὖν τούτων λογισμῷ καὶ προνοίᾳ, ὥσπερ ἐβούλετο ἐπανισοῦν τοὺς Ἑλληνας πρὸς ἀλλήλους, μεταπεμψάμενος οὖν τοὺς Πελοποννησίους τροφήν τε αὐτοῖς δίδωσι καὶ σπονδὰς τρίτας τάσδε σπένδεται.

[8.58.1] Τρίτῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει Δαρείου βασιλεύοντος, ἐφορεύοντος δὲ Ἀλεξίππιδά ἐν Λακεδαιμόνι, ξυνθήκαι ἐγένοντο ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς Τισσαφέρνην καὶ Ἰεραμένην καὶ τοὺς Φαρνάκου παῖδας περὶ τῶν βασιλέως πραγμάτων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν

[8.58.2] ξυμμάχων. χώραν τὴν βασιλέως, ὅση τῆς Ἀσίας ἐστί, βασιλέως εἶναι· καὶ περὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ βουλευέτω

[8.58.3] βασιλεὺς ὅπως βούλεται. Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμμάχους μὴ ἰέναι ἐπὶ χώραν τὴν βασιλέως ἐπὶ κακῷ

μηδενί, μηδὲ βασιλέα ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων χώραν μηδὲ

[8.58.4] τῶν ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ μηδενί. ἦν δὲ τις Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ ἢ ἐπὶ τὴν βασιλέως χώραν,

Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους κωλύειν· καὶ ἦν τις ἐκ τῆς βασιλέως ἢ ἐπὶ κακῷ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἢ τοὺς ξυμ-

[8.58.5] μάχους, βασιλεὺς κωλυέτω. τροφήν δὲ ταῖς ναυσὶ ταῖς νῦν παρούσαις Τισσαφέρνην παρέχειν κατὰ τὰ ξυγκείμενα

[8.58.6] μέχρι ἂν αἱ νῆες αἱ βασιλέως ἔλθωσιν· Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμμάχους, ἐπὶν αἱ βασιλέως νῆες ἀφίκωνται,

τὰς ἑαυτῶν ναῦς, ἦν βούλωνται, τρέφειν ἐφ' ἑαυτοῖς εἶναι. ἦν δὲ παρὰ Τισσαφέρνους λαμβάνειν ἐθέλωσι τὴν τροφήν,

Τισσαφέρνην παρέχειν, Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμμάχους τελευτῶντος τοῦ πολέμου τὰ χρήματα Τισσαφέρνει

[8.58.7] ἀποδοῦναι ὅποσα ἂν λάβωσιν. ἐπὶν δὲ αἱ βασιλέως νῆες ἀφίκωνται, αἱ τε Λακεδαιμονίων νῆες καὶ αἱ τῶν ξυμμάχων

καὶ αἱ βασιλέως κοινῇ τὸν πόλεμον πολεμούντων καθ' ὅτι ἂν Τισσαφέρνει δοκῇ καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς Συμμαχοῖς. ἦν δὲ καταλύειν βούλωνται πρὸς Ἀθηναίους, ἐν ὁμοίῳ καταλύεσθαι.'

[8.59.1] Αἱ μὲν σπονδαὶ αὐταὶ ἐγένοντο, καὶ μετὰ ταῦτα παρσκευάζετο Τισσαφέρνης τὰς τε Φοινίσσας ναῦς ἄξων, ὥσπερ

εἶρητο, καὶ τᾶλλα ὅσαπερ ὑπέσχετο, καὶ ἐβούλετο παρασκευαζόμενος γοῦν δηλὸς εἶναι· Βοιωτοὶ δὲ τελευτῶντος ἤδη τοῦ χειμῶνος Ὠρωπὸν εἶλον προδοσίᾳ, Ἀθηναίων ἐμφρουρούντων. ξυνέπραξαν δὲ Ἑρετριῶν τε ἄνδρες καὶ αὐτῶν Ὠρωπίων, ἐπιβουλεύοντες ἀπόστασιν τῆς Εὐβοίας·

ἐπὶ γὰρ τῇ Ἑρετρίᾳ τὸ χωρίον ὃν ἀδύνατα ἦν Ἀθηναίων ἐχόντων μὴ οὐ μέγала βλάπτειν καὶ Ἑρέτριαν καὶ τὴν

[8.60.2] ἄλλην Εὐβοίαν. ἔχοντες οὖν ἤδη τὸν Ὠρωπὸν ἀφικνοῦνται ἐς Ρόδον οἱ Ἑρετριῆς, ἐπικαλούμενοι ἐς τὴν Εὐβοίαν τοὺς

Πελοποννησίους. οἱ δὲ πρὸς τὴν τῆς Χίου κακουμένης βοήθειαν μᾶλλον ὥρμητο, καὶ ἄραντες πάσαις ταῖς ναυσὶν

[8.60.3] ἐκ τῆς Ρόδου ἔπλεον. καὶ γενόμενοι περὶ τὸ Τριόπιον καθορῶσι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς πελαγίας ἀπὸ τῆς Χάλκης πλεούσας· καὶ ὡς οὐδέτεροι ἀλλήλοις ἐπέπλεον, ἀφικνοῦνται οἱ μὲν ἐς τὴν Σάμον, οἱ δὲ ἐς τὴν Μίλητον, καὶ ἐώρων

οὐκέτι ἄνευ ναυμαχίας οἷόν τε εἶναι ἐς τὴν Χίον βοηθῆσαι. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα οὗτος, καὶ εἰκοστὸν ἔτος τῶ πολέμῳ

ἐτελεύτα τῶδε ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

[8.61.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἅμα τῷ ἦρι εὐθύς ἀρχομένῳ Δερκυλίδας τε ἀνὴρ Σπαρτιάτης στρατιὰν ἔχων οὐ πολλὴν παρεπέμφθη περὶ τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν Ἄβυδον ἀποστήσων

(εἰσὶ δὲ Μιλησίων ἄποικοι), καὶ οἱ Χίοι, ἐν ὅσῳ αὐτοῖς ὁ Ἀστυόχος ἠπόρει ὅπως βοηθήσοι, ναυμαχῆσαι πιεζόμενοι τῇ

[8.61.2] πολιορκίᾳ ἠναγκάσθησαν. ἔτυχον δὲ ἔτι ἐν Ρόδῳ ὄντος Ἀστυόχου ἐκ τῆς Μιλήτου Λέοντά τε ἄνδρα Σπαρτιάτην,

ὃς Ἀντισθένη ἐπιβάτης ξυνεξῆλθε, τοῦτον κεκομισμένοι μετὰ τὸν Πεδαρίτου θάνατον ἄρχοντα καὶ ναῦς δώδεκα, αἱ

ἔτυχον φύλακες Μιλήτου οὔσαι, ὧν ἦσαν Θούριαι πέντε καὶ Συρακόσiai τέσσαρες καὶ μία Ἀναϊτίτις καὶ μία Μιλησία

[8.61.3] καὶ Λέοντος μία. ἐπεξελθόντων δὲ τῶν Χίων πανδημεὶ καὶ καταλαβόντων τι ἐρυμνὸν χωρίον καὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς

ἅμα ἕξ καὶ τριάκοντα ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων δύο καὶ τριάκοντα ἀναγαγομένων ἐναυμάχησαν· καὶ καρτερᾶς γενομένης

ναυμαχίας οὐκ ἔλασσαν ἔχοντες ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Χίοι καὶ οἱ ξύμμαχοι (ἦδη γὰρ καὶ ὀψέ ἦν) ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν.

[8.62.1] μετὰ δὲ τοῦτο εὐθύς τοῦ Δερκυλίδου περὶ τῆς Μιλήτου παρεξελθόντος Ἄβυδος ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀφίσταται πρὸς

Δερκυλίδαν καὶ Φαρνάβαζον, καὶ Λάμψακος δυοῖν ἡμέραιν [8.62.2] ὕστερον. Στρομβιχίδης δὲ ἐκ τῆς Χίου πυθόμενος κατὰ

τάχος βοηθήσας ναυσὶν Ἀθηναίων τέσσαρσι καὶ εἴκοσιν, ὧν καὶ στρατιώτιδες ἦσαν ὀπλίτας ἄγουσαι, ἐπεξελθόντων

τῶν Λαμψακηνῶν μάχη κρατήσας καὶ αὐτοβοεὶ Λάμψακον ἀτείχιστον οὔσαν ἐλών, καὶ σκευὴ μὲν καὶ ἀνδράποδα

ἀρπαγὴν ποιησάμενος, τοὺς δ' ἐλευθέρους πάλιν κατοικήσας, [8.62.3] ἐπ' Ἄβυδον ἦλθεν. καὶ ὡς οὔτε προσεχώρουν οὔτε προσ-

βάλλων ἐδύνατο ἐλεῖν, ἐς τὸ ἀντιπέρας τῆς Αβύδου ἀποπλεύσας Σηστὸν πόλιν τῆς Χερσονήσου, ἦν ποτε Μῆδοι εἶχον, καθίστατο φρούριον καὶ φυλακὴν τοῦ παντὸς Ἑλλησπόντου.

[8.63.1] Ἐν τούτῳ δὲ οἱ Χίοι τε θαλασσοκράτορες μᾶλλον ἐγένοντο καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ καὶ ὁ Ἀστύοχος πυθόμενος τὰ περὶ τῆς ναυμαχίας καὶ τὸν Στρομβιχίδην καὶ τὰς ναῦς

[8.63.2] ἀπεληλυθότα ἐθάρσησεν. καὶ παραπλεύσας δυοῖν νεοῖν Ἀστύοχος ἐς Χίον κομίζει αὐτόθεν τὰς ναῦς καὶ ξυμπάσαις ἤδη ἐπίπλουν ποιεῖται ἐπὶ τὴν Σάμον· καὶ ὡς αὐτῷ διὰ τὸ ἀλλήλοις ὑπόπτως ἔχειν οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπέπλευσε πάλιν ἐς τὴν Μίλητον.

[8.63.3] Ὑπὸ γὰρ τούτου τὸν χρόνον καὶ ἔτι πρότερον ἢ ἐν ταῖς Ἀθήναις δημοκρατία κατελέλυτο. ἐπειδὴ γὰρ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον πρέσβεις παρὰ τοῦ Τισσαφέρνου ἐς τὴν Σάμον ἦλθον, τὰ τε ἐν αὐτῷ τῷ στρατεύματι ἔτι βεβαιότερον κατέλαβον καὶ αὐτῶν τῶν Σαμίων προυτρέψαντο τοὺς δυνατωτάτους ὥστε πειρᾶσθαι μετὰ σφῶν ὀλιγαρχηθῆναι, καίπερ ἐπαναστάντας αὐτοὺς ἀλλήλοις ἵνα μὴ ὀλιγαρχῶνται·

[8.63.4] καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἅμα οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων

κοινολογούμενοι ἐσκέψαντο Ἀλκιβιάδην μὲν, ἐπειδὴ περὶ οὐ βούλεται, εἶναι (καὶ γὰρ οὐκ ἐπιτήδειον αὐτὸν εἶναι ἐς ὀλιγαρχίαν ἐλθεῖν), αὐτοὺς δὲ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν, ὡς ἤδη καὶ κινδυνεύοντας, ὁρᾶν ὅτῳ τρόπῳ μὴ ἀνεθήσεται τὰ πράγματα, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἅμα ἀντέχειν καὶ ἐσφέρειν αὐτοὺς ἐκ τῶν ἰδίων οἰκῶν προθύμως χρήματα καὶ ἦν τι ἄλλο δέη, ὡς

[8.64.1] οὐκέτι ἄλλοις ἢ σφίσιν αὐτοῖς ταλαιπωροῦντας. παρακελευσάμενοι οὖν τοιαῦτα τὸν μὲν Πείσανδρον εὐθύς τότε καὶ τῶν πρέσβεων τοὺς ἡμίσεις ἀπέστελλον ἐπ' οἴκου πράξοντας τάκει, καὶ εἰρητο αὐτοῖς τῶν ὑπηκόων πόλεων αἷς ἂν προσσχῶσιν ὀλιγαρχίαν καθιστάναι· τοὺς δ' ἡμίσεις ἐς τᾶλλα

[8.64.2] τὰ ὑπήκοα χωρῖα ἄλλους ἄλλη διέπεμπον, καὶ Διειτρέφη ὄντα περὶ Χίον, ἡρημένον δὲ ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης ἄρχειν,

ἀπέστελλον ἐπὶ τὴν ἀρχήν. καὶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Θάσον

[8.64.3] τὸν δῆμον κατέλυσεν. καὶ ἀπελθόντος αὐτοῦ οἱ Θάσιοι

δευτέρῳ μηνὶ μάλιστα τὴν πόλιν ἐτείχιζον, ὡς τῆς μὲν μετ'

Ἀθηναίων ἀριστοκρατίας οὐδὲν ἔτι προσδεόμενοι, τὴν δ'

ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἐλευθερίαν ὀσημέραι προσδεχόμενοι·

[8.64.4] καὶ γὰρ καὶ φυγὴ αὐτῶν ἔξω ἦν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων παρὰ τοῖς Πελοποννησίοις, καὶ αὕτη μετὰ τῶν ἐν τῇ πόλει

ἐπιτηδείων κατὰ κράτος ἐπρασσε ναῦς τε κομίσαι καὶ τὴν

Θάσον ἀποστῆσαι. ξυνέβη οὖν αὐτοῖς μάλιστα ἃ ἐβού-

λοντο, τὴν πόλιν τε ἀκινδύνως ὀρθοῦσθαι καὶ τὸν ἐναν-

[8.64.5] τιωσόμενον δῆμον καταλελύσθαι. περὶ μὲν οὖν τὴν

Θάσον τὰναντία τοῖς τὴν ὀλιγαρχίαν καθιστάσι τῶν

[8.64.5.3] Ἀθηναίων ἐγένετο, δοκεῖν δέ μοι καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς

τῶν ὑπηκόων· σφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ

ἄδειαν τῶν πρᾶσσομένων ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἀντικρυς

ἐλευθερίαν τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπόουλου εὐνομίας οὐ

προτιμήσαντες.

[8.65.1] Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Πείσανδρον παραπλέοντες τε, ὥσπερ

ἐδέδοκτο, τοὺς δῆμους ἐν ταῖς πόλεσι κατέλυον, καὶ ἅμα
 ἔστιν ἀφ' ὧν χωρίων καὶ ὀπλίτας ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς
 [8.65.2] Ξυμμάχους ἦλθον ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ καταλαμβάνουσι τὰ
 πλεῖστα τοῖς ἐταίροις προειργασμένα. καὶ γὰρ Ἀνδροκλέα
 τέ τινα τοῦ δήμου μάλιστα προεστῶτα Ξυστάντες τινὲς τῶν
 νεωτέρων κρύφα ἀποκτείνουσιν, ὅσπερ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην
 οὐχ ἦκιστα ἐξήλασε, καὶ αὐτὸν κατ' ἀμφότερα, τῆς τε
 δημαγωγίας ἔνεκα καὶ οἰόμενοι τῷ Ἀλκιβιάδῃ ὡς κατιόντι
 καὶ τὸν Τισσαφέρην φίλον ποιήσοντι χαριεῖσθαι, μᾶλλον
 τι διέφθειραν· καὶ ἄλλους τινὰς ἀνεπιτηδεῖους τῷ αὐτῷ
 [8.65.3] τρόπῳ κρύφα ἀνήλωσαν. λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προεῖρ-
 γαστο αὐτοῖς ὡς οὔτε μισθοφορητέον εἶη ἄλλους ἢ τοὺς
 στρατευομένους οὔτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλέοσιν
 ἢ πεντακισχιλίους, καὶ τούτοις οἱ ἂν μάλιστα τοῖς τε
 [8.66.1] χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ὠφελεῖν οἰοί τε ὦσιν. ἦν δὲ
 τοῦτο εὐπρεπὲς πρὸς τοὺς πλείους, ἐπεὶ ἔξεν γε τὴν πόλιν
 οἴπερ καὶ μεθίστασαν ἔμελλον. δῆμος μέντοι ὅμως ἔτι
 καὶ βουλή ἢ ἀπὸ τοῦ κυάμου Ξυνελέγετο· ἐβούλευον δὲ
 οὐδὲν ὅτι μὴ τοῖς Ξυνεστῶσι δοκοίη, ἀλλὰ καὶ οἱ λέγοντες
 ἐκ τούτων ἦσαν καὶ τὰ ῥηθησόμενα πρότερον αὐτοῖς προῦ-
 [8.66.2] σκεπτο. ἀντέλεγέ τε οὐδεὶς ἔτι τῶν ἄλλων, δεδιὼς καὶ
 ὀρῶν πολὺ τὸ Ξυνεστηκός· εἰ δέ τις καὶ ἀντίποι, εὐθύς ἐκ
 τρόπου τινὸς ἐπιτηδεῖου ἔτεθνήκει, καὶ τῶν δρασάντων οὔτε
 ζήτησις οὔτ' εἰ ὑποπτεύοιντο δικαίωσις ἐγίγνετο, ἀλλ'
 ἡσυχίαν εἶχεν ὁ δῆμος καὶ κατάπληξιν τοιαύτην ὥστε
 κέρδος ὁ μὴ πάσχων τι βίαιον, εἰ καὶ σιγῶν, ἐνόμιζεν.
 [8.66.3] καὶ τὸ Ξυνεστηκός πολὺ πλέον ἠγούμενοι εἶναι ἢ ὅσον
 ἐτύγχανεν ὃν ἠσσῶντο ταῖς γνώμαις, καὶ ἐξευρεῖν αὐτὸ
 ἀδύνατοι ὄντες διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως καὶ διὰ τὴν
 [8.66.4] ἀλλήλων ἀγνωσίαν οὐκ εἶχον [αὐτοὶ ἐξευρεῖν]. κατὰ δὲ
 ταῦτο τοῦτο καὶ προσολοφύρασθαί τινα ἀγανακτήσαντα,
 ὥστε ἀμύνασθαι ἐπιβουλεύσαντα, ἀδύνατον ἦν· ἢ γὰρ
 [8.66.5] ἀγνώτα ἂν ἦνεν ᾧ ἐρεῖ ἢ γνώριμον ἄπιστον. ἀλλήλοις
 γὰρ ἅπαντες ὑπόπτως προσῆσαν οἱ τοῦ δήμου, ὡς μετέ-
 χοντά τινα τῶν γιγνομένων. ἐνήσαν γὰρ καὶ οὐς οὐκ ἂν
 ποτέ τις ᾤετο ἐς ὀλιγαρχίαν τραπέσθαι· καὶ τὸ ἄπιστον
 οὔτοι μέγιστον πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐποίησαν καὶ πλεῖστα
 ἐς τὴν τῶν ὀλίγων ἀσφάλειαν ὠφέλησαν, βέβαιον τὴν
 ἀπιστίαν τῷ δήμῳ πρὸς ἑαυτὸν καταστήσαντες.
 [8.67.1] Ἐν τούτῳ οὖν τῷ καιρῷ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον ἐλθόντες
 εὐθύς τῶν λοιπῶν εἶχοντο. καὶ πρῶτον μὲν τὸν δῆμον
 Ξυλλέξαντες εἶπον γνώμην δέκα ἄνδρας ἐλέσθαι Ξυγγραφέας
 αὐτοκράτορας, τούτους δὲ Ξυγγράψαντας γνώμην ἐσενεγκεῖν
 ἐς τὸν δῆμον ἐς ἡμέραν ῥητὴν καθ' ὅτι ἄριστα ἢ πόλις
 [8.67.2] οἰκήσεται· ἔπειτα ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐφῆκε, Ξυνέκλησαν τὴν
 ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνόν (ἔστι δὲ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἔξω
 πόλεως ἀπέχον σταδίου μάλιστα δέκα), καὶ ἐσῆνεγκαν οἱ
 Ξυγγραφῆς ἄλλο μὲν οὐδέν, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἐξεῖναι μὲν
 Ἀθηναίων ἀνατεῖ εἰπεῖν γνώμην ἣν ἂν τις βούληται ἦν δὲ
 τις τὸν εἰπόντα ἢ γράψηται παρανόμων ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ
 [8.67.3] βλάβῃ, μεγάλας ζημίας ἐπέθεσαν. ἐνταῦθα δὴ λαμπρῶς

ἐλέγετο ἤδη μήτε ἀρχὴν ἄρχειν μηδεμίαν ἔτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ
 κόσμου μήτε μισθοφορεῖν προέδρους τε ἐλέσθαι πέντε
 ἄνδρας, τούτους δὲ ἐλέσθαι ἑκατὸν ἄνδρας, καὶ τῶν ἑκατὸν
 ἕκαστον πρὸς ἑαυτὸν τρεῖς· ἐλθόντας δὲ αὐτοὺς τετρακοσίου
 ὄντας ἐς τὸ βουλευτήριον ἄρχειν ὅπη ἂν ἄριστα γινώ-
 σκωσιν αὐτοκράτορας, καὶ τοὺς πεντακισχιλίους δὲ ξυλλέγειν
 [8.68.1] ὁπότεν αὐτοῖς δοκῆ. ἦν δὲ ὁ μὲν τὴν γνώμην ταύτην
 εἰπὼν Πείσανδρος, καὶ τᾶλλα ἐκ τοῦ προφανοῦς προθυμώτατα
 ξυγκαταλύσας τὸν δῆμον· ὁ μέντοι ἅπαν τὸ πρᾶγμα ξυνηθεὶς
 ὅτω τρόπῳ κατέστη ἐς τοῦτο καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθεὶς
 Ἀντιφῶν ἦν ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῆ τε
 οὐδενὸς ὕστερος καὶ κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος καὶ
 ἂ γνοιή εἰπεῖν, καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριῶν οὐδ' ἐς ἄλλον
 ἀγῶνα ἐκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν
 δεινότητος διακείμενος, τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους καὶ ἐν
 δικαστηρίῳ καὶ ἐν δῆμῳ πλείστα εἰς ἀνήρ, ὅστις ξυμβου-
 [8.68.2] λεύσαιτό τι, δυνάμενος ὠφελεῖν. καὶ αὐτὸς τε, ἐπειδὴ
 † μετέστη ἡ δημοκρατία καὶ ἐς ἀγῶνας κατέστη † τὰ τῶν
 τετρακοσίων ἐν ὑστέρω μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἑκα-
 κοῦτο †, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρι ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων
 αἰτιαθεὶς, ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος.
 [8.68.3] παρέσχε δὲ καὶ ὁ Φρύνιχος ἑαυτὸν πάντων διαφερόντως
 προθυμώτατον ἐς τὴν ὀλιγαρχίαν, δεδιὼς τὸν Ἀλκιβιάδην
 καὶ ἐπιστάμενος εἰδότα αὐτὸν ὅσα ἐν τῇ Σάμῳ πρὸς τὸν
 Ἀστυόχον ἐπραξε, νομίζων οὐκ ἂν ποτε αὐτὸν κατὰ τὸ
 εἶκος ὑπ' ὀλιγαρχίας κατελθεῖν· πολὺ τε πρὸς τὰ δεινά,
 [8.68.4] ἐπειδήπερ ὑπέστη, φερεγγυώτατος ἐφάνη. καὶ Θηραμένης
 ὁ τοῦ Ἄγνωνος ἐν τοῖς ξυγκαταλύουσι τὸν δῆμον πρῶτος
 ἦν, ἀνὴρ οὔτε εἰπεῖν οὔτε γνῶναι ἀδύνατος. ὥστε ἀπ'
 ἀνδρῶν πολλῶν καὶ ξυνητῶν πραχθὲν τὸ ἔργον οὐκ ἀπεικότως
 καίπερ μέγα ὄν προухώρησεν· χαλεπὸν γὰρ ἦν τὸν Ἀθη-
 ναίων δῆμον ἐπ' ἔτει ἑκατοστῶ μάλιστα ἐπειδὴ οἱ τύραννοι
 κατελύθησαν ἐλευθερίας παῦσαι, καὶ οὐ μόνον μὴ ὑπήκοον
 ὄντα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἥμισυ τοῦ χρόνου τούτου αὐτὸν ἄλλων
 ἄρχειν εἰωθότα.
 [8.69.1] Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία οὐδενὸς ἀντειπόντος, ἀλλὰ κυρώ-
 σασα ταῦτα διελύθη, τοὺς τετρακοσίου ἤδη ὕστερον τρόπῳ
 τοιῶδε ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσήγαγον. ἦσαν [δ'] Ἀθηναῖοι
 πάντες αἰεὶ οἱ μὲν ἐπὶ τείχει, οἱ δ' ἐν τάξει, τῶν ἐν Δεκε-
 [8.69.2] λείᾳ πολεμίων ἔνεκα ἐφ' ὅπλοις· τῇ οὖν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
 τοὺς μὲν μὴ ξυνειδότας εἶασαν ὥσπερ εἰώθεσαν ἀπελθεῖν,
 τοῖς δ' ἐν τῇ ξυνημοσίᾳ εἴρητο ἡσυχῆ μὴ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς
 ὅπλοις, ἀλλ' ἄπωθεν περιμένειν, καὶ ἦν τις ἐνιστῆται τοῖς
 [8.69.3] ποιουμένοις, λαβόντας τὰ ὅπλα μὴ ἐπιτρέπειν. ἦσαν δὲ
 καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήνιοι καὶ Καρυστίων τριακόσιοι καὶ Αἰ-
 γινητῶν τῶν ἐποίκων, οὓς Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν οἰκήσοντας,
 ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἦκοντες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ὅπλοις, οἷς ταῦτα
 [8.69.4] προεἴρητο. τούτων δὲ διατεταγμένων οὕτως ἐλθόντες οἱ
 τετρακόσιοι μετὰ ξιφιδίου ἀφανοῦς ἕκαστος, καὶ οἱ εἴκοσι
 καὶ ἑκατὸν μετ' αὐτῶν [Ἑλληνες] νεανίσκοι, οἷς ἐχρῶντο
 εἰ τί που δέοι χειροουργεῖν, ἐπέστησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου

βουλευταῖς οὖσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἶπον αὐτοῖς
 ἐξιένα λαβοῦσι τὸν μισθόν· ἔφερον δὲ αὐτοῖς τοῦ ὑπο-
 [8.70.1] λοίπου χρόνου παντὸς αὐτοὶ καὶ ἐξιούσιν ἐδίδοσαν. ὡς δὲ
 τούτῳ τῷ τρόπῳ ἢ τε βουλὴ οὐδὲν ἀντειπούσα ὑπεξήλθε καὶ
 οἱ ἄλλοι πολῖται οὐδὲν ἐνεωτέριζον, ἀλλ' ἠσύχαζον, οἱ [δὲ]
 τετρακόσιοι ἐσελθόντες ἐς τὸ βουλευτήριον τότε μὲν πρυ-
 τάνεις τε σφῶν αὐτῶν ἀπεκλήρωσαν καὶ ὅσα πρὸς τοὺς
 θεοὺς εὐχαῖς καὶ θυσίαις καθιστάμενοι ἐς τὴν ἀρχὴν ἐχρή-
 σαντο, ὕστερον δὲ πολὺ μεταλλάξαντες τῆς τοῦ δήμου
 διοικήσεως (πλὴν τοὺς φεύγοντας οὐ κατήγον τοῦ Ἀλκιβιάδου
 [8.70.2] ἔνεκα) τά τε ἄλλα ἐνεμον κατὰ κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἄνδρας
 τέ τινὰς ἀπέκτειναν οὐ πολλούς, οἱ ἐδόκουν ἐπιτήδειοι εἶναι
 ὑπεξαίρεθῆναι, καὶ ἄλλους ἔδησαν, τοὺς δὲ καὶ μετεστή-
 σαντο πρὸς τε Ἄγιν τὸν Λακεδαιμονίων βασιλέα ὄντα ἐν
 [8.70.2.5] τῇ Δεκελείᾳ ἐπεκηρυκεύοντο, λέγοντες διαλλαγῆναι βούλεσθαι
 καὶ εἰκὸς εἶναι αὐτὸν σφίσι καὶ οὐκέτι τῷ ἀπίστῳ δήμῳ μάλ-
 [8.71.1] λον ξυγχωρεῖν. ὁ δὲ νομίζων τὴν πόλιν οὐχ ἠσυχάζειν,
 οὐδ' εὐθύς οὕτω τὸν δῆμον τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν παραδώ-
 σειν, εἴ τε στρατιὰν πολλὴν ἴδοι σφῶν, οὐκ ἂν ἠσυχάζειν,
 οὐδ' ἐν τῷ παρόντι πάνυ τι πιστεύων μὴ οὐκέτι ταράσσεσθαι
 αὐτούς, τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν τετρακοσίων ἐλθοῦσιν οὐδὲν ξυμ-
 βατικὸν ἀπεκρίνατο, προσμεταπεμψάμενος δὲ ἐκ Πελοπον-
 νήσου στρατιὰν πολλὴν οὐ πολλῶ ὕστερον καὶ αὐτὸς τῇ
 ἐκ τῆς Δεκελείας φρουρᾷ μετὰ τῶν ἐλθόντων κατέβη πρὸς
 αὐτὰ τὰ τεῖχη τῶν Ἀθηναίων, ἐλπίσας ἢ ταραχθέντας
 αὐτοὺς μᾶλλον ἂν χειρωθῆναι σφίσιν ἢ βούλονται ἢ καὶ
 αὐτοβοεῖ ἂν διὰ τὸν ἔνδοθεν τε καὶ ἔξωθεν κατὰ τὸ εἰκὸς
 γενησόμενον θόρουβον· τῶν γὰρ μακρῶν τειχῶν διὰ τὴν
 [8.71.2] κατ' αὐτὰ ἐρημίαν λήψεως οὐκ ἂν ἀμαρτεῖν. ὡς δὲ προσ-
 ἐμειξέ τε ἐγγὺς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ μὲν ἔνδοθεν οὐδ' ὅπως-
 τιοῦν ἐκίνησαν, τοὺς δὲ ἰππέας ἐκπέμψαντες καὶ μέρος
 τι τῶν ὀπλιτῶν καὶ ψιλῶν καὶ τοξοτῶν ἄνδρας τε κατέ-
 βαλον αὐτῶν διὰ τὸ ἐγγὺς προσελθεῖν καὶ ὄπλων τινῶν
 καὶ νεκρῶν ἐκράτησαν, οὕτω δὲ γνοὺς ἀπήγαγε πάλιν τὴν
 [8.71.3] στρατιάν. καὶ αὐτὸς μὲν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κατὰ χώραν
 ἐν τῇ Δεκελείᾳ ἔμενον, τοὺς δ' ἐπελθόντας ὀλίγας τινὰς
 ἡμέρας ἐν τῇ γῆ μείναντας ἀπέπεμψεν ἐπ' οἴκου. μετὰ
 δὲ τοῦτο παρὰ τε τὸν Ἄγιν ἐπρεσβεύοντο οἱ τετρακόσιοι
 οὐδὲν ἦσσαν, κάκεινου μᾶλλον ἤδη προσδεχομένου καὶ
 παραινοῦντος ἐκπέμπουσι καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα περὶ
 ξυμβάσεως πρέσβεις, βουλόμενοι διαλλαγῆναι.
 [8.72.1] Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν Σάμον δέκα ἄνδρας παραμυθη-
 σομένους τὸ στρατόπεδον καὶ διδάξοντας ὡς οὐκ ἐπὶ βλάβῃ
 τῆς πόλεως καὶ τῶν πολιτῶν ἢ ὀλιγαρχία κατέστη, ἀλλ'
 ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ξυμπάντων πραγμάτων, πεντακισχίλιοι τε
 ὅτι εἶεν καὶ οὐ τετρακόσιοι μόνον οἱ πράσσοντες· καίτοι οὐ
 πώποτε Ἀθηναῖους διὰ τὰς στρατείας καὶ τὴν ὑπερόριον
 ἀσχολίαν ἐς οὐδὲν πρᾶγμα οὕτω μέγα ἐλθεῖν βουλεύοντας
 [8.72.2] ἐν ᾧ πεντακισχίλιους ξυνελθεῖν. ἄλλα τ' ἐπιστείλαντες
 τὰ πρόποντα εἰπεῖν ἀπέπεμψαν αὐτοὺς εὐθύς μετὰ τὴν ἑαυ-
 τῶν κατάστασιν, δείσαντες μὴ, ὅπερ ἐγένετο, ναυτικὸς ὄχλος

οὐτ' αὐτὸς μένειν ἐν τῷ ὀλιγαρχικῷ κόσμῳ ἐθέλη, σφᾶς τε μὴ ἐκεῖθεν ἀρξαμένου τοῦ κακοῦ μεταστήσωσιν.

[8.73.1] Ἐν γὰρ τῇ Σάμῳ ἐνεωτερίζετο ἤδη τὰ περὶ τὴν ὀλιγαρχίαν, καὶ ξυνέβη τοιάδε γενέσθαι ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον

[8.73.2] τοῦτον ὄνπερ οἱ τετρακόσιοι ξυνίσταντο. οἱ γὰρ τότε τῶν Σαμίων ἐπαναστάντες τοῖς δυνατοῖς καὶ ὄντες δῆμος μεταβαλλόμενοι αὐθις καὶ πεισθέντες ὑπὸ τε τοῦ Πεισάνδρου, ὅτε ἦλθε, καὶ τῶν ἐν τῇ Σάμῳ ξυνεστῶτων Ἀθηναίων ἐγένοντό τε ἐς τριακοσίους ξυνωμόται καὶ ἔμελλον τοῖς ἄλλοις

[8.73.3] ὡς δήμῳ ὄντι ἐπιθήσεσθαι. καὶ Ὑπέρβολόν τε τινα τῶν Ἀθηναίων, μοχθηρὸν ἄνθρωπον, ὡστρακισμένον οὐ διὰ δυνάμεως καὶ ἀξιώματος φόβον, ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ αἰσχύνην τῆς πόλεως, ἀποκτείνουσι μετὰ Χαρμίνου τε ἐνὸς τῶν στρατηγῶν καὶ τινῶν τῶν παρὰ σφίσιν Ἀθηναίων, πίστιν διδόντες αὐτοῖς, καὶ ἄλλα μετ' αὐτῶν τοιαῦτα ξυν-

[8.73.4] ἐπραξαν, τοῖς τε πλέοσιν ὥρμητο ἐπιτίθεσθαι. οἱ δὲ αἰσθόμενοι τῶν τε στρατηγῶν Λέοντι καὶ Διομέδοντι (οὗτοι γὰρ οὐχ ἐκόντες διὰ τὸ τιμᾶσθαι ὑπὸ τοῦ δήμου ἔφερον τὴν ὀλιγαρχίαν) τὸ μέλλον σημαίνουσι καὶ Θρασυβούλῳ καὶ Θρασύλῳ, τῷ μὲν τριηραρχοῦντι, τῷ δὲ ὀπλιτεύοντι, καὶ ἄλλοις οἱ ἐδόκουν αἰεὶ μάλιστα ἐναντιοῦσθαι τοῖς ξυνεστῶσιν· καὶ οὐκ ἠξίουσαν περιδεῖν αὐτοὺς σφᾶς τε διαφθαρέντας καὶ Σάμον Ἀθηναίοις ἀλλοτριωθεῖσαν, δι' ἣν μόνον [μέχρι [8.73.5] νῦν] ἡ ἀρχὴ αὐτοῖς ἐς τοῦτο ξυνέμεινεν. οἱ δὲ ἀκούσαντες τῶν τε στρατιωτῶν ἕνα ἕκαστον μετήσαν μὴ ἐπιτρέπειν, καὶ οὐχ ἠκίστα τοὺς Παράλους, ἄνδρας Ἀθηναίους τε καὶ ἐλευθέρους πάντας ἐν τῇ νηὶ πλέοντας καὶ αἰεὶ δήποτε ὀλιγαρχία καὶ μὴ παρούση ἐπικειμένους· ὃ τε Λέων καὶ ὁ Διομέδων αὐτοῖς ναῦς τινὰς, ὅποτε ποι πλείοιεν, κατέλειπον φύλακας.

[8.73.6] ὥστε ἐπειδὴ αὐτοῖς ἐπετίθεντο οἱ τριακόσιοι, βοηθησάντων πάντων τούτων, μάλιστα δὲ τῶν Παράλων, περιεγένοντο οἱ τῶν Σαμίων πλέονες, καὶ τριάκοντα μὲν τινὰς ἀπέκτειναν τῶν τριακοσίων, τρεῖς δὲ τοὺς αἰτιωτάτους φυγῇ ἐζημίωσαν· τοῖς δ' ἄλλοις οὐ μνησικακοῦντες δημοκρατούμενοι τὸ λοιπὸν

[8.74.1] ξυνεπολίτευον. τὴν δὲ Πάραλον ναῦν καὶ Χαιρέαν ἐπ' αὐτῆς τὸν Ἀρχεστράτου, ἄνδρα Ἀθηναῖον, γενόμενον ἐς τὴν μετάστασιν πρόθυμον, ἀποπέμπουσιν οἱ τε Σάμιοι καὶ οἱ στρατιῶται κατὰ τάχος ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπαγγελοῦντα τὰ γεγενημένα· οὐ γὰρ ἠδεσάν πω τοὺς τετρακοσίους ἄρχοντας.

[8.74.2] καὶ καταπλευσάντων αὐτῶν εὐθέως τῶν μὲν Παράλων τινὰς οἱ τετρακόσιοι δύο ἢ τρεῖς ἔδησαν, τοὺς δὲ ἄλλους ἀφελόμενοι τὴν ναῦν καὶ μετεμβιβάσαντες ἐς ἄλλην στρατιῶτιν

[8.74.3] ναῦν ἔταξαν φρουρεῖν περὶ Εὐβοίαν. ὁ δὲ Χαιρέας εὐθύς διαλαθὼν πως, ὡς εἶδε τὰ παρόντα, πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἐλθὼν ἀγγέλλει τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὸ μείζον πάντα δεινώσας τὰ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς πληγαῖς τε πάντας ζημιούσιν καὶ ἀντειπεῖν ἔστιν οὐδὲν πρὸς τοὺς ἔχοντας τὴν πολιτείαν, καὶ ὅτι αὐτῶν καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ὑβρίζονται, καὶ διανοοῦνται, ὅπόσοι ἐν Σάμῳ στρατεύονται μὴ ὄντες τῆς σφετέρας γνώμης, τούτων πάντων τοὺς προσήκοντας λαβόντες εἰρξέειν, ἵνα, ἢ μὴ ὑπακούσωσι, τεθνήκωσιν· καὶ

[8.75.1] ἄλλα πολλὰ ἐπικαταψευδόμενος ἔλεγεν. οἱ δὲ ἀκούοντες ἐπὶ τοὺς τὴν ὀλιγαρχίαν μάλιστα ποιήσαντας καὶ ἔτι τῶν ἄλλων τοὺς μετασχόντας τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησαν βάλλειν, ἔπειτα μέντοι ὑπὸ τῶν διὰ μέσου κωλυθέντες καὶ διδαχθέντες μὴ τῶν πολεμίων ἀντιπρῶρων ἐγγὺς ἐφορμούντων ἀπο-

[8.75.2] λέσωσι τὰ πράγματα, ἐπαύσαντο. μετὰ δὲ τοῦτο λαμπρῶς ἤδη ἐς δημοκρατίαν βουλόμενοι μεταστῆσαι τὰ ἐν τῇ Σάμῳ ὁ τε Θρασύβουλος ὁ τοῦ Λύκου καὶ Θράσυλος (οὔτοι γὰρ μάλιστα προειστήκεσαν τῆς μεταβολῆς) ὥρκωσαν πάντας τοὺς στρατιώτας τοὺς μεγίστους ὄρκους, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα, ἢ μὴν δημοκρατήσεσθαι τε καὶ ὁμονοήσειν καὶ τὸν πρὸς Πελοποννησίους πόλεμον προθύμως διοίσειν καὶ τοῖς τετρακοσίοις πολέμοι τε ἔσεσθαι καὶ

[8.75.3] οὐδὲν ἐπικηρυκεύσεσθαι. Ξυνώμνυσαν δὲ καὶ Σαμίων πάντες τὸν αὐτὸν ὄρκον οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τὰ πράγματα πάντα καὶ τὰ ἀποβησόμενα ἐκ τῶν κινδύνων Ξυνεκοινώσαντο οἱ στρατιῶται τοῖς Σαμίοις, νομίζοντες οὔτε ἐκείνοις ἀποστροφὴν σωτηρίας οὔτε σφίσι εἶναι, ἀλλ', ἐάν τε οἱ τετρακόσιοι κρατήσωσιν ἐάν τε οἱ ἐκ Μιλήτου πολέμοι, διαφθαρήσεσθαι.

[8.76.1] ἐς φιλονικίαν τε καθέστασαν τὸν χρόνον τοῦτον οἱ μὲν τὴν πόλιν ἀναγκάζοντες δημοκρατεῖσθαι, οἱ δὲ τὸ στρατόπεδον

[8.76.2] ὀλιγαρχεῖσθαι. ἐποίησαν δὲ καὶ ἐκκλησίαν εὐθύς οἱ στρατιῶται, ἐν ἣ τούτους μὲν προτέρους στρατηγούς, καὶ εἴ τινα τῶν τριηράρχων ὑπώπτευνον, ἐπαυσαν, ἄλλους δὲ ἀνθείλοντο καὶ τριηράρχους καὶ στρατηγούς, ὧν Θρασύβουλος τε καὶ Θρά-

[8.76.3] συλος ὑπῆρχον. καὶ παραινέσεις ἄλλας τε ἐποιοῦντο ἐν σφίσι αὐτοῖς ἀνιστάμενοι καὶ ὡς οὐ δεῖ ἀθυμεῖν ὅτι ἡ πόλις αὐτῶν ἀφέστηκεν· τοὺς γὰρ ἐλάσσους ἀπὸ σφῶν τῶν

[8.76.4] πλεόνων καὶ ἐς πάντα ποριμωτέρων μεθεστάναι. ἐχόντων γὰρ σφῶν τὸ πᾶν ναυτικόν, τάς τε ἄλλας πόλεις ὧν ἄρχουσιν ἀναγκάσειν τὰ χρήματα ὁμοίως δίδοναι καὶ εἰ ἐκεῖθεν ὠρμῶντο (πόλιν τε γὰρ σφίσι ὑπάρχειν Σάμον οὐκ ἀσθενῆ, ἀλλ' ἢ παρ' ἐλάχιστον δὴ ἦλθε τὸ Αθηναίων κράτος τῆς

[8.76.4.6] θαλάσσης, ὅτε ἐπολέμησεν, ἀφελέσθαι, τοὺς τε πολεμίους ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἀμυνεῖσθαι οὔπερ καὶ πρότερον), καὶ δυνατώτεροι εἶναι σφεῖς ἔχοντες τὰς ναῦς πορίζεσθαι τὰ

[8.76.5] ἐπιτήδεια τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ δι' ἑαυτοὺς δὲ ἐν τῇ Σάμῳ προκαθημένους καὶ πρότερον αὐτοὺς κρατεῖν τοῦ ἐς τὸν Πειραιᾶ ἔσπλου, καὶ νῦν ἐς τοιοῦτον καταστήσονται μὴ βουλομένων σφίσι πάλιν τὴν πολιτείαν ἀποδοῦναι, ὥστε αὐτοὶ δυνατώτεροι εἶναι εἶργειν ἐκείνους τῆς θαλάσσης ἢ

[8.76.6] ὑπ' ἐκείνων εἶργεσθαι. βραχὺ τέ τι εἶναι καὶ οὐδενὸς ἄξιον ὁ πρὸς τὸ περιγίγνεσθαι τῶν πολεμίων ἢ πόλις σφίσι χρήσιμος ἦν, καὶ οὐδὲν ἀπολωλεκέναι, οἳ γε μήτε ἀργύριον εἶχον ἔτι πέμπειν, ἀλλ' αὐτοὶ ἐπορίζοντο οἱ στρατιῶται, μήτε βούλευμα χρηστόν, οὔπερ ἕνεκα πόλις στρατοπέδων κρατεῖ· ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι τοὺς πατέριους νόμους καταλύσαντας, αὐτοὶ δὲ σώζειν καὶ ἐκείνους πειράσεσθαι προσαναγκάζειν, ὥστε οὐδὲ τούτους, οἵπερ ἂν

[8.76.7] βουλεύοιεν τι χρηστόν, παρὰ σφίσι χείρους εἶναι. Ἀλκιβιάδην τε, ἣν αὐτῷ ἄδειαν τε καὶ κάθοδον ποιήσωσιν, ἄσμενον

τὴν παρὰ βασιλέως ξυμμαχίαν παρέξειν. τό τε μέγιστον, ἦν ἀπάντων σφάλλωνται, εἶναι αὐτοῖς τοσοῦτον ἔχουσι ναυτικὸν πολλὰς τὰς ἀποχωρήσεις ἐν αἷς καὶ πόλεις καὶ [8.77.1] γῆν εὐρήσουσιν. τοιαῦτα ἐν ἀλλήλοις ἐκκλησιάσαντες καὶ παραθαρσύναντες σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὰ τοῦ πολέμου παρεσκευάζοντο οὐδὲν ἦσσαν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφθέντες ἐς τὴν Σάμον [οἱ δέκα πρεσβευταί] ὡς ταῦτα ἐν τῇ Δήλῳ ἤδη ὄντες ἠσθάνοντο, ἠσύχαζον αὐτοῦ.

[8.78.1] Ὑπὸ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ τῶν Πελοποννησίων ἐν τῷ ναυτικῷ στρατιῶται κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διεβῶν ὡς ὑπὸ τε Ἀστυόχου καὶ Τισσαφέρνους φθείρεται τὰ πράγματα, τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος οὔτε πρότερον ναυμαχεῖν, ἕως ἔτι αὐτοῖ τε ἔρρωντο μᾶλλον καὶ τὸ ναυτικὸν τῶν Ἀθηναίων ὀλίγον ἦν, οὔτε νῦν, ὅτε στασιάζειν τε λέγονται καὶ αἱ νῆες αὐτῶν οὐδέπω ἐν τῷ αὐτῷ εἰσίν, ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέρνους Φοινίσσας ναῦς μένοντες, ἄλλως ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον, κινδυνεύσειν διατριβῆναι τὸν δ' αὖ Τισσαφέρνην τὰς τε ναῦς ταύτας οὐ κομίζειν, καὶ τροφήν ὅτι οὐ ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελῆ διδοὺς κακοῖ τὸ ναυτικόν. οὐκ οὐκ ἔφασαν χρῆναι μέλλειν ἔτι, ἀλλὰ διαναυμαχεῖν.

[8.79.1] καὶ μάλιστα οἱ Συρακόσιοι ἐνήγον. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ξύμμαχοι καὶ ὁ Ἀστυόχος τὸν θροῦν, καὶ δόξαν αὐτοῖς ἀπὸ ξυνόδου ὥστε διαναυμαχεῖν, ἐπειδὴ καὶ ἐσηγγέλλετο αὐτοῖς ἢ ἐν τῇ Σάμῳ ταραχὴ, ἄραντες ταῖς ναυσὶ πάσαις οὔσαις δώδεκα καὶ ἑκατὸν καὶ τοὺς Μιλησίους πεζῇ κελεύσαντες ἐπὶ τῆς Μυκάλῃς παριέναι ἔπλεον ὡς πρὸς τὴν Μυκάλην.

[8.79.2] οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐκ Σάμου ναυσὶ δυοῖν καὶ ὀγδοήκοντα, αἱ ἔτυχον ἐν Γλαύκῃ τῆς Μυκάλῃς ὄρμουσαι (διέχει δὲ ὀλίγον ταύτῃ ἢ Σάμος τῆς ἠπειροῦ πρὸς τὴν Μυκάλην), ὡς εἶδον τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς προσπλευούσας, ὑπεχώρησαν ἐς τὴν Σάμον, οὐ νομίσαντες τῷ πλήθει διακινδυνεύσαι

[8.79.3] περὶ τοῦ παντὸς ἱκανοὶ εἶναι. καὶ ἅμα (προήσθηοντο γὰρ αὐτοὺς ἐκ τῆς Μιλήτου ναυμαχησεῖοντας) προσεδέχοντο καὶ τὸν Στρομβιχίδην ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου σφίσι ταῖς ἐκ τῆς Χίου ναυσὶν ἐπ' Ἀβύδου ἀφικομέναις προσβοηθήσειν· προ-

[8.79.4] πέπεμπτο γὰρ αὐτῷ ἄγγελος. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἐπὶ τῆς Σάμου ἀνεχώρησαν, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι καταπλεύσαντες ἐπὶ τῆς Μυκάλῃς ἐστρατοπεδεύσαντο, καὶ τῶν Μιλησίων

[8.79.5] καὶ τῶν πλησιοχώρων ὁ πεζός. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ μελλόντων αὐτῶν ἐπιπλεῖν τῇ Σάμῳ ἀγγέλλεται ὁ Στρομβιχίδης ταῖς ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου ναυσὶν ἀφικόμενος· καὶ εὐθὺς ἀπέ-

[8.79.6] πλεον πάλιν ἐπὶ τῆς Μιλήτου. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι προσγενομένων σφίσι τῶν νεῶν ἐπίπλουν αὐτοῖ ποιοῦνται τῇ Μιλήτῳ ναυσὶν ὀκτῶ καὶ ἑκατὸν βουλόμενοι διαναυμαχεῖσθαι· καὶ ὡς οὐδεὶς αὐτοῖς ἀντανήγετο, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς τὴν Σάμον.

[8.80.1] Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει μετὰ τοῦτο εὐθὺς οἱ Πελοποννήσιοι, ἐπειδὴ ἀθρόαις ταῖς ναυσὶν οὐκ ἀξιόμαχοι νομίσαντες εἶναι οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπορήσαντες ὀπόθεν τοσαύταις ναυσὶ χρήματα ἔξουσιν, ἄλλως τε καὶ Τισσαφέρνους κακῶς δίδόντος, ἀποστέλλουσιν ὡς τὸν Φαρνάβαζον, ὥσπερ καὶ τὸ

πρῶτον ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσετάχθη, Κλέαρχον τὸν
 [8.80.2] Ῥαμφίου ἔχοντα ναῦς τεσσαράκοντα. ἐπεκαλιτό τε γὰρ
 αὐτοὺς ὁ Φαρνάβαζος καὶ τροφήν ἐτοῖμος ἦν παρέχειν, καὶ
 [8.80.3] ἅμα καὶ τὸ Βυζάντιον ἐπεκηρυκεύετο αὐτοῖς ἀποστῆναι. καὶ
 αἱ μὲν τῶν Πελοποννησίων αὐταὶ νῆες ἀπάρασαι ἐς τὸ
 πέλαγος, ὅπως λάθοιεν ἐν τῷ πλῶ τοὺς Ἀθηναίους, χει-
 μασθεῖσαι, καὶ αἱ μὲν Δήλου λαβόμεναι αἱ πλείους μετὰ
 Κλέαρχου καὶ ὕστερον πάλιν ἐλθοῦσαι ἐς Μίλητον (Κλέαρχος
 δὲ κατὰ γῆν αὐθις ἐς τὸν Ἑλλήσποντον κομισθεὶς ἦρχεν),
 αἱ δὲ μετὰ Ἐλίξου τοῦ Μεγαρέως στρατηγοῦ δέκα ἐς τὸν
 [8.80.4] Ἑλλήσποντον διασωθεῖσαι Βυζάντιον ἀφιστᾶσιν. καὶ μετὰ
 ταῦτα οἱ ἐκ τῆς Σάμου πέμπουσιν αἰσθόμενοι νεῶν βοήθειαν
 καὶ φυλακὴν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ τις καὶ ναυμαχία
 βραχεῖα γίγνεται πρὸ τοῦ Βυζαντίου ναυσὶν ὀκτῶ πρὸς ὀκτῶ.
 [8.81.1] Οἱ δὲ προεστῶτες ἐν τῇ Σάμῳ καὶ μάλιστα Θρασύβουλος,
 αἰεὶ γε τῆς αὐτῆς γνώμης ἐχόμενος, ἐπειδὴ μετέστησε τὰ
 πράγματα, ὥστε κατάγειν Ἀλκιβιάδην, [καὶ] τέλος ἀπ'
 ἐκκλησίας ἔπεισε τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν, καὶ ψηφισα-
 μένων αὐτῶν Ἀλκιβιάδην κάθοδον καὶ ἄδειαν πλεύσας ὡς
 τὸν Τισσαφέρην κατήγεν ἐς τὴν Σάμον τὸν Ἀλκιβιάδην,
 νομίζων μόνην σωτηρίαν εἰ Τισσαφέρην αὐτοῖς μεταστή-
 [8.81.2] σειεν ἀπὸ Πελοποννησίων. γενομένης δὲ ἐκκλησίας τὴν τε
 ἰδίαν ξυμφορὰν τῆς φυγῆς ἐπητιάσατο καὶ ἀνωλοφύρατο ὁ
 Ἀλκιβιάδης, καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν πολλὰ εἰπὼν ἐς ἐλ-
 πίδας τε αὐτοὺς οὐ σμικρὰς τῶν μελλόντων καθίστη, καὶ
 ὑπερβάλλων ἐμεγάλυνε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν παρὰ τῷ Τισσα-
 φέρει, ἵνα οἱ τε οἴκοι τὴν ὀλιγαρχίαν ἔχοντες φοβοῖντο
 αὐτὸν καὶ μᾶλλον αἱ ξυνωμοσίαι διαλυθεῖεν καὶ οἱ ἐν τῇ
 Σάμῳ τιμιώτερόν τε αὐτὸν ἄγοιεν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ πλέον θαρ-
 σοῖεν, οἱ τε πολέμιοι τῷ Τισσαφέρει ὡς μάλιστα διαβάλ-
 λονται καὶ [ἀπὸ] τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλπίδων ἐκπίπτειν.
 [8.81.3] ὑπισχνεῖτο δ' οὖν τάδε μέγιστα ἐπικομπῶν ὁ Ἀλκιβιάδης,
 ὡς Τισσαφέρης αὐτῷ ὑπεδέξατο ἡ μὴν, ἕως ἂν τι τῶν
 ἑαυτοῦ λείπηται, ἦν Ἀθηναίοις πιστεύσει, μὴ ἀπορήσειν
 αὐτοὺς τροφῆς, οὐδ' ἦν δέη τελευτῶντα τὴν ἑαυτοῦ στρωμνὴν
 ἐξαργυρῶσαι, τὰς τε ἐν Ἀσπένδῳ ἤδη οὔσας Φοινίκων ναῦς
 κομιεῖν Ἀθηναίοις καὶ οὐ Πελοποννησίοις· πιστεῦσαι δ' ἂν
 μόνως Ἀθηναίοις, εἰ σῶς αὐτὸς κατελθὼν αὐτῷ ἀναδέξαιτο.
 [8.82.1] οἱ δὲ ἀκούοντες ταῦτά τε καὶ ἄλλα πολλὰ στρατηγόν τε
 αὐτὸν εὐθύς εἶλοντο μετὰ τῶν προτέρων καὶ τὰ πράγματα
 πάντα ἀνετίθεσαν, τὴν τε παραυτίκα ἐλπίδα ἕκαστος τῆς τε
 σωτηρίας καὶ τῆς τῶν τετρακοσίων τιμωρίας οὐδενὸς ἂν
 ἠλλάξαντο, καὶ ἐτοῖμοι ἤδη ἦσαν διὰ τὸ αὐτίκα τοὺς τε
 παρόντας πολεμίους ἐκ τῶν λεχθέντων καταφρονεῖν καὶ πλεῖν
 [8.82.2] ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ. ὁ δὲ τὸ μὲν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλεῖν τοὺς
 ἐγγυτέρω πολεμίους ὑπολιπόντας καὶ πάνυ διεκώλυσε, πολ-
 λῶν ἐπειγομένων, τὰ δὲ τοῦ πολέμου πρῶτον ἔφη, ἐπειδὴ
 καὶ στρατηγὸς ἦρητο, πλεύσας ὡς Τισσαφέρην πράξειν.
 [8.82.3] καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἐκκλησίας εὐθύς ὤχετο, ἵνα δοκῇ πάντα
 μετ' ἐκείνου κοινοῦσθαι, καὶ ἅμα βουλόμενος αὐτῷ τιμιώ-
 τερός τε εἶναι καὶ ἐνδείκνυσθαι ὅτι καὶ στρατηγὸς ἤδη ἦρηται

καὶ εὖ καὶ κακῶς οἴος τέ ἐστὶν αὐτὸν [ἤδη] ποιεῖν. ξυνέ-
[8.82.3.5] βαινε δὲ τῷ Ἀλκιβιάδῃ τῷ μὲν Τισσαφέρνει τοὺς Ἀθηναίους
φοβεῖν, ἐκείνοις δὲ τὸν Τισσαφέρνην.

[8.83.1] Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι ἐν τῇ Μιλήτῳ πυνθανόμενοι τὴν
τοῦ Ἀλκιβιάδου κάθοδον, καὶ πρότερον τῷ Τισσαφέρνει
[8.83.2] ἀπιστοῦντες πολλῶ δὴ μᾶλλον ἔτι διεβέβληντο. ξυνηνέχθη

γὰρ αὐτοῖς κατὰ τὸν ἐπὶ τὴν Μίλητον τῶν Ἀθηναίων ἐπί-
πλουν, ὡς οὐκ ἠθέλησαν ἀνταναγαγόντες ναυμαχῆσαι, πολλῶ
ἐς τὴν μισθοδοσίαν τὸν Τισσαφέρνην ἀρρωστότερον γενό-
μενον καὶ ἐς τὸ μισεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν πρότερον ἔτι τούτων

[8.83.3] διὰ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπιδεδωκέναι. καὶ ξυνιστάμενοι κατ'
ἀλλήλους οἰάπερ καὶ πρότερον οἱ στρατιῶται ἀνελογίζοντο
καὶ τινες καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀξίων λόγου ἀνθρώπων καὶ
οὐ μόνον τὸ στρατιωτικόν, ὡς οὔτε μισθὸν ἐντελῆ πώποτε
λάβοιεν, τό τε διδόμενον βραχὺ καὶ οὐδὲ τοῦτο ξυνεχῶς
καὶ εἰ μή τις ἢ διαναυμαχῆσει ἢ ἀπαλλάξεται ὅθεν τροφήν
ἔξει, ἀπολείψειν τοὺς ἀνθρώπους τὰς ναῦς· πάντων τε
Ἀστύοχον εἶναι αἴτιον ἐπιφέροντα ὀργὰς Τισσαφέρνει διὰ

[8.84.1] ἴδια κέρδη. ὄντων δ' αὐτῶν ἐν τοιοῦτῳ ἀναλογισμῶ ξυνη-

[8.84.2] νέχθη καὶ τοιόσδε τις θόρυβος περὶ τὸν Ἀστύοχον. τῶν γὰρ

Συρακοσίων καὶ Θουρίων ὅσῳ μάλιστα καὶ ἐλεύθεροι ἦσαν
τὸ πλῆθος οἱ ναῦται, τοσούτῳ καὶ θρασύτατα προσπεσόντες

τὸν μισθὸν ἀπήτουν. ὁ δὲ αὐθαδέστερόν τε τι ἀπεκρίνατο
καὶ ἠπέλιψε καὶ τῷ γε Δωριεῖ ξυναγορεύοντι τοῖς ἑαυτοῦ

[8.84.3] ναύταις καὶ ἐпанήρατο τὴν βακτηρίαν. τὸ δὲ πλῆθος τῶν

στρατιωτῶν ὡς εἶδον, οἷα δὴ ναῦται, ὠρμησαν ἐκραγέστες
ἐπὶ τὸν Ἀστύοχον ὥστε βάλλειν· ὁ δὲ προῖδων καταφεύγει

ἐπὶ βωμόν τινα. οὐ μέντοι ἐβλήθη γε, ἀλλὰ διελύθησαν

[8.84.4] ἀπ' ἀλλήλων. ἔλαβον δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ Μιλήτῳ ἐνφοδομη-

μένον τοῦ Τισσαφέρνου φρουρίον οἱ Μιλήσιοι λάθρα ἐπι-
πεσόντες, καὶ τοὺς ἐνόοντας φύλακας αὐτοῦ ἐκβάλλουσιν·

ξυνεδόκει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ξυμμάχοις ταῦτα καὶ οὐχ ἥκιστα

[8.84.5] τοῖς Συρακοσίοις. ὁ μέντοι Λίχας οὔτε ἠρέσκετο αὐτοῖς

ἔφη τε χρῆναι Τισσαφέρνει καὶ δουλεύειν Μιλησίους καὶ

τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν τῇ βασιλείῳ τὰ μέτρια καὶ ἐπιθεραπεύειν,

ἕως ἂν τὸν πόλεμον εὖ θῶνται. οἱ δὲ Μιλήσιοι ὠργίζοντό

τε αὐτῷ καὶ διὰ ταῦτα καὶ δι' ἄλλα τοιουτότροπα καὶ νόσῳ

ὑστερον ἀποθανόντα αὐτὸν οὐκ εἶασαν θάψαι οὐ ἐβούλοντο

οἱ παρόντες τῶν Λακεδαιμονίων.

[8.85.1] Κατὰ δὴ τοιαύτην διαφορὰν ὄντων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων

πρὸς τε τὸν Ἀστύοχον καὶ τὸν Τισσαφέρνην Μίνδαρος διά-

δοχος τῆς Ἀστυόχου ναυαρχίας ἐκ Λακεδαίμονος ἐπῆλθε

καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχὴν· ὁ δὲ Ἀστύοχος ἀπέπλει.

[8.85.2] ξυνέπεμψε δὲ καὶ Τισσαφέρνης αὐτῷ πρεσβευτὴν τῶν παρ'

ἑαυτοῦ, Γαυλίτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον, κατηγορήσοντα

τῶν τε Μιλησίων περὶ τοῦ φρουρίου καὶ περὶ αὐτοῦ ἅμα

ἀπολογησόμενον, εἰδῶς τοὺς τε Μιλησίους πορευομένους ἐπὶ

καταβολῇ τῇ αὐτοῦ μάλιστα καὶ τὸν Ἑρμοκράτη μετ' αὐτῶν,

ὃς ἔμελλε τὸν Τισσαφέρνην ἀποφαίνειν φθείροντα τῶν

Πελοποννησίων τὰ πράγματα μετὰ Ἀλκιβιάδου καὶ ἐπαμ-

[8.85.3] φοτερίζοντα. ἔχθρα δὲ πρὸς αὐτὸν ἦν αὐτῷ αἰεὶ ποτε περὶ

τοῦ μισθοῦ τῆς ἀποδόσεως· καὶ τὰ τελευταῖα φυγόντος ἐκ Συρακουσῶν τοῦ Ἑρμοκράτους καὶ ἐτέρων ἠκόντων ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Συρακοσίων ἐς τὴν Μίλητον στρατηγῶν, Ποτάμιδος καὶ Μύσκωνος καὶ Δημάρχου, ἐνέκειτο ὁ Τισσαφέρνης φυγάδι ὄντι ἤδη τῷ Ἑρμοκράτει πολλῶ ἔτι μᾶλλον καὶ κατηγόρει ἄλλα τε καὶ ὡς χρήματά ποτε αἰτήσας αὐτὸν καὶ [8.85.4] οὐ τυχῶν τὴν ἔχθραν οἱ προθοῖτο. ὁ μὲν οὖν Ἀστύοχος καὶ οἱ Μιλήσιοι καὶ ὁ Ἑρμοκράτης ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης διεβεβήκει πάλιν ἤδη παρὰ τοῦ Τισσαφέρνους ἐς τὴν Σάμον.

[8.86.1] Καὶ οἱ ἐκ τῆς Δήλου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων [πρεσβευταί],

οὓς τότε ἔπεμψαν παραμυθησομένους καὶ ἀναδιδάξοντας τοὺς ἐν τῇ Σάμῳ, ἀφικνοῦνται παρόντος τοῦ Ἀλκιβιάδου,

[8.86.2] καὶ ἐκκλησίας γενομένης λέγειν ἐπεχείρουν. οἱ δὲ στρατιῶται τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελον ἀκούειν, ἀλλ' ἀποκτείνειν

ἐβόων τοὺς τὸν δῆμον καταλύοντας, ἔπειτα μέντοι μόλις

[8.86.3] ἤσυχάσαντες ἤκουσαν. οἱ δ' ἀπήγγελλον ὡς οὔτε ἐπὶ

διαφθορᾷ τῆς πόλεως ἢ μετάστασις γίγνοιτο, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίᾳ, οὐθ' ἵνα τοῖς πολεμίοις παραδοθῇ (ἐξεῖναι γάρ, ὅτε ἐσέβαλον ἤδη σφῶν ἀρχόντων, τοῦτο ποιῆσαι), τῶν τε

πεντακισχιλίων ὅτι πάντες ἐν τῷ μέρει μεθέξουσιν, οἱ τε οἰκεῖοι αὐτῶν οὐθ' ὑβρίζονται, ὥσπερ Χαιρέας διαβάλλων

ἀπήγγειλεν, οὔτε κακὸν ἔχουσιν οὐδέν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς σφετέ-

[8.86.4] ροῖς αὐτῶν ἕκαστοι κατὰ χώραν μένουσιν. ἄλλα τε πολλὰ

εἰπόντων οὐδὲν μᾶλλον ἐσήκουον, ἀλλ' ἐχαλέπαινον καὶ

γνώμας ἄλλοι ἄλλας ἔλεγον, μάλιστα δὲ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ

πλεῖν. καὶ δοκεῖ Ἀλκιβιάδης πρῶτον τότε καὶ οὐδενὸς

ἔλασσον τὴν πόλιν ὠφελῆσαι· ὠρμημένων γὰρ τῶν ἐν Σάμῳ Ἀθηναίων πλεῖν ἐπὶ σφᾶς αὐτούς, ἐν ᾧ σαφέστατα

Ἰωνίαν καὶ Ἑλλησποντον εὐθύς εἶχον οἱ πολέμιοι, κωλυ-

[8.86.5] τῆς γενέσθαι. καὶ ἐν τῷ τότε ἄλλος μὲν οὐδ' ἂν εἰς

ἱκανὸς ἐγένετο κατασχεῖν τὸν ὄχλον, ἐκεῖνος δὲ τοῦ τ'

ἐπίπλου ἔπαυσε καὶ τοὺς ἰδίᾳ τοῖς πρέσβεσιν ὀργιζομένους

[8.86.6] λοιδωρῶν ἀπέτρεπεν. αὐτὸς δὲ ἀποκρινάμενος αὐτοῖς ἀπέπεμπεν, ὅτι τοὺς μὲν πεντακισχιλίους οὐ κωλύοι ἄρχειν,

τοὺς μέντοι τετρακοσίους ἀπαλλάσσειν ἐκέλευεν αὐτούς

καὶ καθιστάναι τὴν βουλήν ὥσπερ καὶ πρότερον, τοὺς πεντα-

κοσίους· εἰ δὲ ἐς εὐτέλειάν τι ξυντέμνηται ὥστε τοὺς

[8.86.7] στρατευομένους μᾶλλον ἔχειν τροφήν, πάνυ ἐπαινεῖν. καὶ

τᾶλλα ἐκέλευεν ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολεμίοις·

πρὸς μὲν γὰρ σφᾶς αὐτούς σφζομένης τῆς πόλεως πολλὴν

ἐλπίδα εἶναι καὶ ξυμβῆναι, εἰ δὲ ἅπαξ τὸ ἕτερον σφαλῆ-

σεται, ἢ τὸ ἐν Σάμῳ ἢ ἐκεῖνοι, οὐδ' ὅτῳ διαλλαγῆσεται τις

ἔτι ἔσεσθαι.

[8.86.8] Παρήσαν δὲ καὶ Ἀργείων πρέσβεις, ἐπαγγελλόμενοι τῷ

ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων δήμῳ ὥστε βοηθεῖν· ὁ δὲ

Ἀλκιβιάδης ἐπαινέσας αὐτούς καὶ εἰπὼν ὅταν τις καλῇ

[8.86.9] παρεῖναι οὕτως ἀπέπεμπεν. ἀφίκοντο δὲ οἱ Ἀργεῖοι μετὰ

τῶν Παράλων, οἱ τότε ἐτάχθησαν ἐν τῇ στρατιώτιδι νηὶ

ὑπὸ τῶν τετρακοσίων περιπλεῖν Εὐβοίαν, καὶ ἄγοντες Ἀθη-

ναίων ἐς Λακεδαίμονα ἀπὸ τῶν τετρακοσίων [πεμπτοῦς]

πρέσβεις, Λαισποδιάν καὶ Ἀριστοφῶντα καὶ Μελησίαν, [οἱ] ἐπειδὴ ἐγένοντο πλέοντες κατ' Ἄργος, τοὺς μὲν πρέσβεις ξυλλαβόντες τοῖς Ἀργείοις παρέδωσαν ὡς τῶν οὐχ ἤκιστα καταλυσάντων τὸν δῆμον ὄντας, αὐτοὶ δὲ οὐκέτι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀφίκοντο, ἀλλ' ἄγοντες ἐκ τοῦ Ἄργους ἐς τὴν Σάμον τοὺς πρέσβεις ἀφικνοῦνται ἥπερ εἶχον τριήρει.

[8.87.1] Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Τισσαφέρνης, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ᾧ μάλιστα διὰ τε τᾶλλα καὶ διὰ τὴν Ἀλκιβιάδου κάθοδον ἤχοντο αὐτῶ οἱ Πελοποννήσιοι ὡς φανερώς ἤδη ἀττικίζοντι, βουλόμενος, ὡς ἐδόκει δὴ, ἀπολύεσθαι πρὸς αὐτοὺς τὰς διαβολάς, παρεσκευάζετο πορεύεσθαι ἐπὶ τὰς Φοινίσσας ναῦς ἐς Ἄσπενδον, καὶ τὸν Λίχαν ξυμπορεύεσθαι ἐκέλευεν· τῇ δὲ στρατιᾷ προστάξειν ἔφη Τάμων ἑαυτοῦ

[8.87.2] ὑπαρχον, ὥστε τροφήν ἐν ὅσῳ ἂν αὐτὸς ἀπὴ διδόναι. λέγεται δὲ οὐ κατὰ ταῦτό, οὐδὲ ῥάδιον εἰδέναι τίτι γνῶμη παρήλαθεν ἐς τὴν Ἄσπενδον καὶ παρελθὼν οὐκ ἤγαγε τὰς

[8.87.3] ναῦς. ὅτι μὲν γὰρ αἱ Φοινίσσαι νῆες ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν μέχρι Ἄσπένδου ἀφίκοντο σαφές ἐστι, διότι δὲ οὐκ ἦλθον πολλαχῇ εἰκάζεται. οἱ μὲν γὰρ ἵνα διατρίβῃ ἀπελθὼν, ὥσπερ καὶ διενόηθη, τὰ τῶν Πελοποννησίων (τροφήν γοῦν οὐδὲν βέλτιον, ἀλλὰ καὶ χεῖρον ὁ Τάμως, ᾧ προσετάχθη, παρῆχεν), οἱ δὲ ἵνα τοὺς Φοίνικας

[8.87.3.7] προαγαγῶν ἐς τὴν Ἄσπενδον ἐκχρηματίσαιτο ἀφείεις (καὶ γὰρ ὡς αὐτοῖς οὐδὲν ἔμελλε χρῆσεσθαι), ἄλλοι δ' ὡς καταβοῆς ἔνεκα τῆς ἐς Λακεδαίμονα, τοῦ λέγεσθαι ὡς οὐκ ἀδικεῖ, ἀλλὰ καὶ σαφῶς οἴχεται ἐπὶ τὰς ναῦς ἀληθῶς

[8.87.4] πεπληρωμένας. ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ σαφέστατον εἶναι διατριβῆς ἔνεκα καὶ ἀνοκωχῆς τῶν Ἑλληνικῶν τὸ ναυτικὸν οὐκ ἀγαγεῖν, φθορᾶς μὲν, ἐν ὅσῳ παρήει ἐκεῖσε καὶ διέμελλεν, ἀνισώσεως δέ, ὅπως μηδετέροις προσθέμενος ἰσχυροτέρους ποιῆσῃ, ἐπεὶ, εἴ γε ἐβουλήθη, διαπολεμήσαι <ἂν> ἐπιφανεῖς δήπου οὐκ ἐνδοιαστῶς· κομίσας γὰρ ἂν Λακεδαίμονίοις τὴν νίκην κατὰ τὸ εἶκος ἔδωκεν, οἱ γὰρ καὶ ἐν τῷ παρόντι ἀντιπάλως μᾶλλον ἢ ὑποδεεστέρω τῷ ναυτικῷ

[8.87.5] ἀνθρώρουν. καταφωρᾶ δὲ μάλιστα καὶ ἦν εἶπε πρόφασιν οὐ κομίσας τὰς ναῦς. ἔφη γὰρ αὐτὰς ἐλάσσους ἢ ὅσας βασιλεὺς ἔταξε ξυλληγήναι· ὁ δὲ χάριν ἂν δήπου ἐν τούτῳ μείζω ἔτι ἔσχεν, οὐτ' ἀναλώσας πολλὰ τῶν βασιλέως τά

[8.87.6] τε αὐτὰ ἀπ' ἐλασσόνων πράξας. ἐς δ' οὖν τὴν Ἄσπενδον ἠτινιδὴ γνῶμη ὁ Τισσαφέρνης ἀφικνεῖται καὶ τοῖς Φοίνιξι ξυγγίγνεται· καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἔπεμψαν ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς κελεύσαντος αὐτοῦ Φίλιππον ἄνδρα Λακεδαίμονιον δύο

[8.88.1] τριήρεσιν. Ἀλκιβιάδης δὲ ἐπειδὴ καὶ τὸν Τισσαφέρνην ἤσθετο παριόντα ἐπὶ τῆς Ἄσπένδου, ἔπλει καὶ αὐτὸς λαβῶν τρεῖς καὶ δέκα ναῦς, ὑποσχόμενος τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ ἀσφαλῆ καὶ μεγάλην χάριν (ἢ γὰρ αὐτὸς ἄξιον Ἀθηναίοις τὰς Φοινίσσας ναῦς ἢ Πελοποννησίοις γε κωλύσειν ἐλθεῖν), εἰδῶς, ὡς εἶκος, ἐκ πλέονος τὴν Τισσαφέρνην γνῶμην ὅτι οὐκ ἄξιον ἔμελλε, καὶ βουλόμενος αὐτὸν τοῖς Πελοποννησίοις ἐς τὴν ἑαυτοῦ καὶ Ἀθηναίων φιλίαν ὡς μάλιστα διαβάλλειν, ὅπως μᾶλλον δι' αὐτὸ σφίσιν ἀναγκάζοιτο προσχωρεῖν.

καὶ ὁ μὲν ἄρας εὐθὺ τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο.

[8.89.1] Οἱ δ' ἐκ τῆς Σάμου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφθέντες πρέσβεις ἐπειδὴ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπήγγειλαν τὰ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὡς κελεύει τε ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολεμίοις, ἐλπίδας τε ὅτι πολλὰς ἔχει κάκεινους τὸ στράτευμα διαλλάξειν καὶ Πελοποννησίων περιέσεσθαι, ἀχθομένους καὶ πρότερον τοὺς πολλοὺς τῶν μετεχόντων τῆς ὀλιγαρχίας καὶ ἡδέως ἂν ἀπαλλαγέντας πη ἀσφαλῶς τοῦ πράγματος πολλῶ δὴ μᾶλλον ἐπέρρωσαν.

[8.89.2] καὶ ξυνίσταντό τε ἤδη καὶ τὰ πράγματα διεμέμφοντο, ἔχοντες ἡγεμόνας τῶν πάντων [στρατηγῶν] τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν ἀρχαῖς ὄντων, οἷον Θηραμένη τε τὸν Ἄγνωτος καὶ Ἀριστοκράτη τὸν Σκελίου καὶ ἄλλους, οἱ μετέσχον μὲν ἐν τοῖς πρῶτοι τῶν πραγμάτων, φοβούμενοι δέ, ὡς ἔφασαν, τό τε ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην σπουδῇ πάντων, τοὺς τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρεσβευομένους [ἐπεμ-
πον], μὴ τι ἄνευ τῶν πλεόνων κακὸν δράσωσι τὴν πόλιν, οὐ τὸ † ἀπαλλαξείειν τοῦ ἄγαν ἐς ὀλίγους ἐλθεῖν, ἀλλὰ τοὺς πεντακισχιλίους ἔργῳ καὶ μὴ ὀνόματι χρῆναι ἀπο-

[8.89.3] δεικνύειν καὶ τὴν πολιτείαν ἰσαιτέραν καθιστάναί. ἦν δὲ τοῦτο μὲν σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου αὐτοῖς, κατ' ἰδίας δὲ φιλοτιμίας οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ τοιούτῳ προσέκειντο, ἐν ᾧπερ καὶ μάλιστα ὀλιγαρχία ἐκ δημοκρατίας γενομένη ἀπόλλυται· πάντες γὰρ αὐθιμερὸν ἀξιούσιν οὐχ ὅπως ἴσοι, ἀλλὰ καὶ πολὺ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι· ἐκ δὲ δημοκρατίας αἰρέσεως γιγνομένης ῥᾶον τὰ ἀποβαίνοντα ὡς οὐκ

[8.89.4] ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἐλασσούμενός τις φέρει. σαφέστατα δ' αὐτοὺς ἐπήρε τὰ ἐν τῇ Σάμῳ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἰσχυρὰ ὄντα καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐκ ἐδόκει μόνιμον τὸ τῆς ὀλιγαρχίας ἔσεσθαι· ἠγωνίζετο οὖν εἰς ἕκαστος αὐτὸς πρῶτος προστάτης

[8.90.1] τοῦ δήμου γενέσθαι. οἱ δὲ τῶν τετρακοσίων μάλιστα ἐναντίοι ὄντες τῷ τοιούτῳ εἶδει καὶ προεστῶτες Φρύνιχος τε, ὃς καὶ στρατηγήσας ἐν τῇ Σάμῳ [ποτὲ] τῷ Ἀλκιβιάδῃ τότε διηνέχθη, καὶ Ἀρίσταρχος, ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ δήμῳ, καὶ Πείσανδρος καὶ Ἀντιφῶν καὶ ἄλλοι οἱ δυνατώτατοι, πρότερόν τε, ἐπεὶ τάχιστα κατέστησαν καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ σφῶν ἐς δημοκρατίαν ἀπέστη, πρέσβεις τε ἀπέστελλον σφῶν ἐς τὴν Λακεδαίμονα καὶ τὴν ὁμολογίαν προυθυμοῦντο καὶ τὸ ἐν τῇ Ἡετιωνείᾳ καλουμένην τεῖχος ἐποιούντο, πολλῶ τε μᾶλλον ἔτι, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐκ τῆς Σάμου πρέσβεις σφῶν ἦλθον, ὀρῶντες τοὺς τε πολλοὺς καὶ σφῶν τοὺς δοκοῦντας πρότερον πιστοὺς

[8.90.2] εἶναι μεταβαλλομένους. καὶ ἀπέστειλαν μὲν Ἀντιφῶντα καὶ Φρύνιχον καὶ ἄλλους δέκα κατὰ τάχος, φοβούμενοι καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ ἐκ τῆς Σάμου, ἐπιστείλαντες παντὶ τρόπῳ ὅστις καὶ ὅπως οὐκ ἀνεκτὸς ξυναλλαγῆναι πρὸς τοὺς Λακε-

[8.90.3] δαιμονίους, ᾧκοδόμουν δὲ ἔτι προθυμότερον τὸ ἐν τῇ Ἡετιωνείᾳ τεῖχος. ἦν δὲ τοῦ τεῖχους ἡ γνώμη αὕτη, ὡς ἔφη Θηραμένης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, οὐχ ἵνα τοὺς ἐν Σάμῳ, ἦν βία ἐπιπλέωσι, μὴ δέξωνται ἐς τὸν Πειραιᾶ, ἀλλ' ἵνα τοὺς

πολεμίους μάλλον, ὅταν βούλωνται, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῶ
[8.90.4] δέξωνται. χηλὴ γάρ ἐστι τοῦ Πειραιῶς ἢ Ἡετιωνεία, καὶ
παρ' αὐτὴν εὐθὺς ὁ ἔσπλους ἐστίν. ἐτειχίζετο οὖν οὕτω
ξὺν τῷ πρότερον πρὸς ἠπειρον ὑπάρχοντι τείχει, ὥστε κα-
θεζομένων ἐς αὐτὸ ἀνθρώπων ὀλίγων ἄρχειν τοῦ ἔσπλου·
ἐπ' αὐτὸν γὰρ τὸν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος στενοῦ ὄντος
τὸν ἕτερον πύργον ἐτελεύτα τό τε παλαιὸν τὸ πρὸς ἠπειρον
καὶ τὸ ἐντὸς τὸ καινὸν τεῖχος τειχιζόμενον πρὸς θάλασσαν.
[8.90.5] διωκοδόμησαν δὲ καὶ στοάν, ἥπερ ἦν μεγίστη καὶ ἐγγύτατα
τούτου εὐθὺς ἐχομένη ἐν τῷ Πειραιεῖ, καὶ ἦρχον αὐτοὶ
αὐτῆς, ἐς ἣν καὶ τὸν σῆτον ἠνάγκαζον πάντας τὸν ὑπάρχοντά
τε καὶ τὸν ἔσπλέοντα ἐξαιρεῖσθαι καὶ ἐντεῦθεν προαιροῦντας
πωλεῖν.

[8.91.1] Ταῦτ' οὖν ἐκ πλεονός τε ὁ Θηραμένης διεθροεὶ καὶ ἐπειδὴ
οἱ ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος πρέσβεις οὐδὲν πράξαντες ἀνεχώ-
ρησαν τοῖς ξύμπασι ξυμβατικόν, φάσκων κινδυνεύσειν τὸ
[8.91.2] τεῖχος τοῦτο καὶ τὴν πόλιν διαφθεῖραι. ἅμα γὰρ καὶ ἐκ
τῆς Πελοποννήσου ἐτύγχανον Εὐβοέων ἐπικαλουμένων κατὰ
τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες, ὧν
ἦσαν καὶ ἐκ Τάραντος καὶ Λοκρῶν Ἰταλιώτιδες καὶ Σικε-
λικάι τινες, ὁρμοῦσαι ἤδη ἐπὶ Λᾶ τῆς Λακωνικῆς καὶ παρα-
σκευαζόμεναι τὸν ἐς τὴν Εὐβοίαν πλοῦν (ἦρχε δὲ αὐτῶν
Ἀγησανδριδᾶς Ἀγησάνδρου Σπαρτιάτης)· ἄς ἔφη Θηρα-
μένης οὐκ Εὐβοία μάλλον ἢ τοῖς τειχιζούσι τὴν Ἡετιωνείαν
προσπλεῖν, καὶ εἰ μὴ τις ἤδη φυλάξεται, λήσειν διαφθαρέν-

[8.91.3] τας. ἦν δὲ τι καὶ τοιοῦτον ἀπὸ τῶν τὴν κατηγορίαν ἐχόν-
των, καὶ οὐ πάνυ διαβολὴ μόνον τοῦ λόγου. ἐκεῖνοι γὰρ
μάλιστα μὲν ἐβούλοντο ὀλιγαρχούμενοι ἄρχειν καὶ τῶν
ξυμμάχων, εἰ δὲ μὴ, τὰς τε ναῦς καὶ τὰ τεῖχη ἔχοντες
αὐτονομεῖσθαι, ἐξειργόμενοι δὲ καὶ τούτου μὴ οὖν ὑπὸ τοῦ
δήμου γε αὐθις γενομένου αὐτοὶ πρὸ τῶν ἄλλων μάλιστα
διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς πολεμίους ἐσαγαγόμενοι ἄνευ
τειχῶν καὶ νεῶν ξυμβῆναι καὶ ὁπωσοῦν τὰ τῆς πόλεως

[8.92.1] ἔχειν, εἰ τοῖς γε σώμασι σφῶν ἄδεια ἔσται. διόπερ καὶ
τὸ τεῖχος τοῦτο καὶ πυλίδας ἔχον καὶ ἐσόδους καὶ ἐπεσ-
αγωγὰς τῶν πολεμίων ἐτειχίζόν τε προθύμως καὶ φθῆναι

[8.92.2] ἐβούλοντο ἐξεργασάμενοι. πρότερον μὲν οὖν κατ' ὀλίγους
τε καὶ κρύφα μάλλον τὰ λεγόμενα ἦν· ἐπειδὴ δὲ ὁ Φρόνιχος
ἦκων ἐκ τῆς ἐς Λακεδαίμονα πρεσβείας πληγείς ὑπ' ἀνδρὸς
τῶν περιπόλων τινὸς ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθούσῃ
καὶ οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου ἀπελθὼν ἀπέθανε παρα-
χρημα, καὶ ὁ μὲν πατάξας διέφυγεν, ὁ δὲ ξυνεργὸς Ἀργεῖος

[8.92.2.7] ἄνθρωπος ληφθεὶς καὶ βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν τετρακοσίων
οὐδενὸς ὄνομα τοῦ κελεύσαντος εἶπεν οὐδὲ ἄλλο τι ἢ ὅτι
εἰδείη πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐς τοῦ περιπολάρχου καὶ
ἄλλοσε κατ' οἰκίας ξυνιόντας, τότε δὴ οὐδενὸς γεγενημένου
ἀπ' αὐτοῦ νεωτέρου καὶ ὁ Θηραμένης ἤδη θρασύτερον καὶ
Ἀριστοκράτης καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶν τετρακοσίων αὐτῶν καὶ
τῶν ἔξωθεν ἦσαν ὁμογνώμονες ἦσαν ἐπὶ τὰ πράγματα.

[8.92.3] ἅμα γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς Λᾶς αἱ νῆες ἤδη περιπεπλευκυῖαι καὶ
ὀρμισάμεναι ἐς τὴν Ἐπίδαυρον τὴν Αἰγίναν κατεδεδραμῆ-

κεσαν· καὶ οὐκ ἔφη ὁ Θηραμένης εἰκὸς εἶναι ἐπ' Εὐβοίαν
πλευούσας αὐτὰς ἐς Αἴγιναν κατακολλίσαι καὶ πάλιν ἐν
Ἐπιδαύρῳ ὀρμεῖν, εἰ μὴ παρακληθεῖσαι ἤκοιεν ἐφ' οἷσπερ
καὶ αὐτὸς αἰεὶ κατηγορεῖ· οὐκέτι οὖν οἷόν τε εἶναι ἡσυχάζειν.

[8.92.4] τέλος δὲ πολλῶν καὶ στασιωτικῶν λόγων καὶ ὑποψιῶν
προσγενομένων καὶ ἔργῳ ἤδη ἤπτοντο τῶν πραγμάτων· οἱ
γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸ τῆς Ἡετωνείας τεῖχος ὀπλίται
οἰκοδομοῦντες, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀριστοκράτης ἦν ταξιαρχῶν
καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλὴν ἔχων, ξυλλαμβάνουσιν Ἀλεξικλέα
στρατηγὸν ὄντα ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς
ἐταίρους τετραμμένον, καὶ ἐς οἰκίαν ἀγαγόντες εἴρξαν.

[8.92.5] ξυνεπελάβοντο δὲ αὐτοῖς ἅμα καὶ ἄλλοι καὶ Ἑρμῶν τις
τῶν περιπόλων τῶν Μουνιχίασι τεταγμένων ἄρχων· τὸ δὲ

[8.92.6] μέγιστον, τῶν ὀπλιτῶν τὸ στίφος ταῦτα ἐβούλετο. ὡς
δὲ ἐσηγγέλη τοῖς τετρακοσίοις (ἔτυχον δὲ ἐν τῷ βου-
λευτηρίῳ ξυγκαθήμενοι), εὐθύς, πλὴν ὅσοις μὴ βουλομένοις
ταῦτ' ἦν, ἐτοῖμοι ἦσαν ἐς τὰ ὄπλα ἰέναι καὶ τῷ Θηραμένει
καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ ἠπεύλου. ὁ δὲ ἀπολογούμενος ἐτοῖμος
ἔφη εἶναι ξυναφαιρησόμενος ἰέναι ἤδη. καὶ παραλαβῶν
ἓνα τῶν στρατηγῶν ὃς ἦν αὐτῷ ὁμογνώμων ἐχώρει ἐς τὸν
Πειραιᾶ· ἐβόηθει δὲ καὶ Ἀρίσταρχος καὶ τῶν ἰππέων

[8.92.7] νεανίσκοι. ἦν δὲ θόρυβος πολὺς καὶ ἐκπληκτικός· οἱ τε
γὰρ ἐν τῷ ἄστει ἤδη ᾤοντο τὸν τε Πειραιᾶ κατελιῆσθαι καὶ
τὸν ξυνειλημμένον τεθνάναι, οἱ τε ἐν τῷ Πειραιεῖ τοὺς ἐκ

[8.92.8] τοῦ ἄστεως ὅσον οὐπὼ ἐπὶ σφᾶς παρεῖναι. μόλις δὲ τῶν
τε πρεσβυτέρων διακωλυόντων τοὺς ἐν τῷ ἄστει διαθέοντας
καὶ ἐπὶ τὰ ὄπλα φερομένους καὶ Θουκυδίδου τοῦ Φαρσαλίου
τοῦ προξένου τῆς πόλεως παρόντος καὶ προθύμως ἐμποδῶν
τε ἐκάστοις γιγνομένου καὶ ἐπιβωμένου μὴ ἐφεδρευόντων
ἐγγὺς τῶν πολεμίων ἀπολέσαι τὴν πατρίδα, ἡσύχασάν τε

[8.92.9] καὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέσχοντο. καὶ ὁ μὲν Θηραμένης ἐλθὼν
ἐς τὸν Πειραιᾶ (ἦν δὲ καὶ αὐτὸς στρατηγός), ὅσον καὶ ἀπὸ
βοῆς ἔνεκα, ὠργίζετο τοῖς ὀπλίταις· ὁ δὲ Ἀρίσταρχος καὶ

[8.92.10] οἱ ἐναντίοι τῷ ἀληθεῖ ἐχαλέπαινον. οἱ δὲ ὀπλίται ὁμόσε
τε ἐχώρουν οἱ πλεῖστοι τῷ ἔργῳ καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ
τὸν Θηραμένην ἠρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ τεῖχος
οἰκοδομεῖσθαι καὶ εἰ ἄμεινον εἶναι καθαιρεθέν. ὁ δὲ, εἶπερ
καὶ ἐκείνοις δοκεῖ καθαιρεῖν, καὶ ἑαυτῷ ἔφη ξυνδοκεῖν. καὶ
ἐντεῦθεν εὐθύς ἀναβάντες οἱ τε ὀπλίται καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ

[8.92.11] τοῦ Πειραιᾶ ἀνθρώπων κατέσκαπτον τὸ τεῖχος. ἦν
δὲ πρὸς τὸν ὄχλον ἡ παράκλησις ὡς χρή, ὅστις τοὺς πεντα-
κισχιλίους βούλεται ἄρχειν ἀντὶ τῶν τετρακοσίων, ἰέναι
ἐπὶ τὸ ἔργον. ἐπεκρῦπτοντο γὰρ ὁμῶς ἔτι τῶν πεντακισ-
χιλίων τῷ ὀνόματι, μὴ ἀντικρὺς δῆμον ὅστις βούλεται ἄρχειν
ὀνομάζειν, φοβούμενοι μὴ τῷ ὄντι ᾧσι καὶ πρὸς τινα εἰπῶν
τίς τι ἀγνοία σφαλῆ. καὶ οἱ τετρακόσιοι διὰ τοῦτο οὐκ
ἠθέλοντο τοὺς πεντακισχιλίους οὔτε εἶναι οὔτε μὴ ὄντας δήλους
εἶναι, τὸ μὲν καταστῆσαι μετόχους τοσοῦτους ἀντικρὺς ἀν-
δῆμον ἠγούμενοι, τὸ δ' αὖ ἀφανὲς φόβον ἐς ἀλλήλους
παρέξειν.

[8.93.1] Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν τετρακόσιοι ἐς τὸ βουλευτήριον

ὁμως καὶ τεθορυβημένοι ξυνελέγοντο· οἱ δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ
 ὀπλίται τὸν τε Ἀλεξικλέα ὄν ξυνέλαβον ἀφέντες καὶ τὸ
 τείχισμα καθελόντες ἐς τὸ πρὸς τῇ Μουνιχίᾳ Διονυσιακὸν
 θέατρον ἐλθόντες καὶ θέμενοι τὰ ὄπλα ἐξεκλησίασαν, καὶ
 δόξαν αὐτοῖς εὐθύς ἐχώρουν ἐς τὸ ἄστυ καὶ ἔθεντο αὐτὸ ἐν τῷ
 [8.93.2] Ἀνακειῶν τὰ ὄπλα. ἐλθόντες δὲ ἀπὸ τῶν τετρακοσίων τινὲς
 ἡρημένοι πρὸς αὐτοὺς ἀνὴρ ἀνδρὶ διελέγοντό τε καὶ ἔπειθον
 οὐς ἴδοιεν ἀνθρώπους ἐπιεικεῖς αὐτοὺς τε ἡσυχάζειν καὶ τοὺς
 ἄλλους παρακατέχειν, λέγοντες τοὺς τε πεντακισχιλίους
 ἀποφανεῖν, καὶ ἐκ τούτων ἐν μέρει ἢ ἂν τοῖς πεντακισχιλίοις
 δοκῇ τοὺς τετρακοσίους ἔσσεσθαι, τέως δὲ τὴν πόλιν μηδενὶ
 [8.93.3] τρόπῳ διαφθείρειν μηδ' ἐς τοὺς πολεμίους ἀνώσαι. τὸ δὲ
 πᾶν πλῆθος τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ πολλῶν καὶ πρὸς πολλοὺς
 λόγων γιγνομένων ἡπιώτερον ἦν ἢ πρότερον καὶ ἐφοβεῖτο
 μάλιστα περὶ τοῦ παντὸς πολιτικοῦ· ξυνεχώρησάν τε ὥστε
 ἐς ἡμέραν ῥητὴν ἐκκλησίαν ποιῆσαι ἐν τῷ Διονυσίῳ περὶ
 [8.94.1] ὁμονοίας. ἐπειδὴ δὲ ἐπῆλθεν ἡ [ἐν Διονύσου] ἐκκλησία καὶ
 ὅσον οὐ ξυνειλεγμένοι ἦσαν, ἀγγέλλονται αἱ δύο καὶ τεσ-
 σαράκοντα νῆες καὶ ὁ Ἀγησανδριῶν ἀπὸ τῶν Μεγάρων τὴν
 Σαλαμίνα παραπλεῖν· καὶ πᾶς τις [τῶν πολλῶν ὀπλιτῶν]
 αὐτὸ τοῦτο ἐνόμιζεν εἶναι τὸ πάλαι λεγόμενον ὑπὸ Θηρα-
 μένους καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ὡς ἐς τὸ τείχισμα ἔπλεον αἱ νῆες,
 [8.94.2] καὶ χρησίμως ἐδόκει καταπεπτωκέναί. ὁ δὲ Ἀγησανδριῶν
 τάχα μὲν τι καὶ ἀπὸ ξυγκειμένου λόγου περὶ τε τὴν Ἐπί-
 δαυρον καὶ ταύτη ἀνεστρέφετο, εἰκὸς δ' αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν
 παρόντα στασιασμὸν τῶν Ἀθηναίων, δι' ἐλπίδος ὡς κἂν ἐς
 [8.94.3] δέον παραγένοιτο, ταύτη ἀνέχειν. οἱ δ' αὖ Ἀθηναῖοι, ὡς
 ἠγγέλθη αὐτοῖς, εὐθύς δρόμῳ ἐς τὸν Πειραιᾶ πανδημεῖ
 ἐχώρουν, ὡς τοῦ ἰδίου πολέμου μείζονος [ἢ] ἀπὸ τῶν πολε-
 μίων οὐχ ἑκάς, ἀλλὰ πρὸς τῷ λιμένι ὄντος. καὶ οἱ μὲν ἐς
 τὰς παρούσας ναῦς ἐσέβαινον, οἱ δὲ ἄλλας καθεῖλκον, οἱ δὲ
 τινες ἐπὶ τὰ τεῖχη καὶ τὸ στόμα τοῦ λιμένος παρεβοήθουν.
 [8.95.1] αἱ δὲ τῶν Πελοποννησίων νῆες παραπλεύσασαι καὶ περι-
 βαλοῦσαι Σούνιον ὀρμίζονται μεταξὺ Θορικοῦ τε καὶ Πρασιῶν,
 [8.95.2] ὕστερον δὲ ἀφικνοῦνται ἐς Ὠρωπόν. Ἀθηναῖοι δὲ κατὰ
 τάχος καὶ ἀξυγκροτήτοις πληρώμασιν ἀναγκασθέντες χρή-
 σασθαι, οἷα πόλεως τε στασιαζούσης καὶ περὶ τοῦ μεγίστου
 ἐν τάχει βουλόμενοι βοηθῆσαι (Εὐβοία γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλη-
 μένης τῆς Ἀττικῆς πάντα ἦν), πέμπουσι Θυμοχάρη στρατη-
 [8.95.3] γὸν καὶ ναῦς ἐς Ἐρετριαν, ὧν ἀφικομένων ξὺν ταῖς πρότερον
 ἐν Εὐβοίᾳ οὐσῶν ἕξ καὶ τριάκοντα ἐγένοντο. καὶ εὐθύς
 ναυμαχεῖν ἠναγκάζοντο· ὁ γὰρ Ἀγησανδριῶν ἀριστοποιη-
 σάμενος ἐκ τοῦ Ὠρωποῦ ἀνήγαγε τὰς ναῦς· ἀπέχει δὲ μάλιστα
 ὁ Ὠρωπὸς τῆς τῶν Ἐρετριῶν πόλεως θαλάσσης μέτρον
 [8.95.4] ἑξήκοντα σταδίου. ὡς οὖν ἐπέπλει, εὐθύς ἐπλήρουν καὶ οἱ
 Ἀθηναῖοι τὰς ναῦς, οἰόμενοι σφίσι παρὰ ταῖς ναυσὶ τοὺς
 στρατιώτας εἶναι· οἱ δὲ ἔτυχον οὐκ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἄριστον
 ἐπιπιτιζόμενοι (οὐδὲν γὰρ ἐπωλεῖτο ἀπὸ προνοίας τῶν Ἐρε-
 τριῶν), ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπ' ἔσχατα τοῦ ἄστεως οἰκιῶν, ὅπως
 σχολῇ πληρουμένων φθάσειαν οἱ πολέμιοι προσπεσόντες καὶ
 ἐξαναγκάσειαν τοὺς Ἀθηναίους οὕτως ὅπως τύχοιεν ἀνάγε-

σθαι. σημεῖον δὲ αὐτοῖς ἐς τὸν Ὠρωπὸν ἐκ τῆς Ἐρετρίας,
[8.95.5] ὁπότε χρηῖ ἀνάγεσθαι, ἤρθη, διὰ τοιαύτης δὴ παρασκευῆς
οἱ Ἀθηναῖοι ἀναγαγόμενοι καὶ ναυμαχήσαντες ὑπὲρ τοῦ
λιμένος τῶν Ἐρετριῶν ὀλίγον μὲν τινα χρόνον ὅμως καὶ
ἀντέσχον, ἔπειτα ἐς φυγὴν τραπόμενοι καταδιώκονται ἐς τὴν
[8.95.6] γῆν. καὶ ὅσοι μὲν αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἐρετριῶν
ὡς φιλίαν καταφεύγουσι, χαλεπώτατα ἔπραξαν φονευόμενοι
ὑπ' αὐτῶν· οἱ δὲ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ἐν τῇ Ἐρετρῷ, ὃ εἶχον
αὐτοί, περιγίγνονται καὶ ὅσοι ἐς Χαλκίδα ἀφικνοῦνται τῶν
[8.95.7] νεῶν. λαβόντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι δύο καὶ εἴκοσι ναῦς
τῶν Ἀθηναίων καὶ ἄνδρας τοὺς μὲν ἀποκτείναντες, τοὺς δὲ
ζωγρήσαντες τροπαῖον ἔστησαν. καὶ ὕστερον οὐ πολλῶ
Εὐβοιᾶν [τε] ἀπασαν ἀποστήσαντες πλὴν Ὠρεοῦ (ταύτην δὲ
αὐτοὶ Ἀθηναῖοι εἶχον) καὶ τὰλλα τὰ περὶ αὐτὴν καθίσταντο.
[8.96.1] Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ὡς ἤλθε τὰ περὶ τὴν Εὐβοιαν γεγενη-
μένα, ἔκπληξις μεγίστη δὴ τῶν πρὶν παρέστη. οὔτε γὰρ ἡ
ἐν τῇ Σικελίᾳ ξυμφορὰ, καίπερ μεγάλη τότε δόξασα εἶναι,
[8.96.2] οὔτε ἄλλο οὐδὲν πω οὕτως ἐφόβησεν. ὅπου γὰρ στρατο-
πέδου τε τοῦ ἐν Σάμῳ ἀφεστηκότος ἄλλων τε νεῶν οὐκ
οὐσῶν οὐδὲ τῶν ἐσβησομένων αὐτῶν τε στασιαζόντων καὶ
ἀδηλον ὄν ὁπότε σφίσιν αὐτοῖς ξυρράξουσι, τοσαύτη ἡ ξυμ-
φορὰ ἐπεγεγένητο, ἐν ἣ ναῦς τε καὶ τὸ μέγιστον Εὐβοιαν
ἀπωλωλέκεσαν, ἐξ ἧς πλείω ἢ τῆς Ἀττικῆς ὠφελοῦντο,
[8.96.3] πῶς οὐκ εικότως ἠθύμουν; μάλιστα δ' αὐτοὺς καὶ δι' ἐγγυ-
τάτου ἐθορύβει, εἰ οἱ πολέμιοι τολμήσουσι νενικηκότες εὐθὺ
σφῶν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἐρημον ὄντα νεῶν πλεῖν· καὶ ὅσον
[8.96.4] οὐκ ἤδη ἐνόμιζον αὐτοὺς παρεῖναι. ὅπερ ἂν, εἰ τολμηρό-
τεροι ἦσαν, ῥαδίως ἂν ἐποίησαν, καὶ ἡ διεστήσαν ἂν ἔτι
μᾶλλον τὴν πόλιν ἐφορμοῦντες ἢ, εἰ ἐπολιόρκουν μένοντες,
καὶ τὰς ἀπ' Ἰωνίας ναῦς ἠνάγκασαν ἂν καίπερ πολεμίας
οὔσας τῇ ὀλιγαρχίᾳ τοῖς σφετέροις οἰκείοις καὶ τῇ ξυμπάσῃ
πόλει βοηθῆσαι· καὶ ἐν τούτῳ Ἑλλήσποντός τε ἂν ἦν αὐτοῖς
καὶ Ἰωνία καὶ αἱ νῆσοι καὶ τὰ μέχρι Εὐβοίας καὶ ὡς εἰπεῖν
[8.96.5] ἡ Ἀθηναίων ἀρχὴ πᾶσα. ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ μόνῳ Λακε-
δαιμόνιοι Ἀθηναίοις πάντων δὴ ξυμφορώτατοι προσπολε-
μῆσαι ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς· διάφοροι γὰρ
πλείστον ὄντες τὸν τρόπον, οἱ μὲν ὀξεῖς, οἱ δὲ βραδεῖς, καὶ οἱ
μὲν ἐπιχειρηταί, οἱ δὲ ἀτολμοί, ἄλλως τε καὶ ἐν ἀρχῇ ναυτικῇ
πλείστα ὠφέλουν. ἔδειξαν δὲ οἱ Συρακόσιοι· μάλιστα γὰρ
ὁμοιότροποι γενόμενοι ἄριστα καὶ προσεπολέμησαν.
[8.97.1] Ἐπὶ δ' οὖν τοῖς ἠγγελεμένοις οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς τε εἴκοσιν
ὅμως ἐπλήρουν καὶ ἐκκλησίαν ξυνέλεγον, μίαν μὲν εὐθύς
τότε πρῶτον ἐς τὴν Πύκνα καλουμένην, οὔπερ καὶ ἄλλοτε
εἰώθεσαν, ἐν ἧπερ καὶ τοὺς τετρακοσίους καταπαύσαντες τοῖς
πεντακισχιλίοις ἐψηφίσαντο τὰ πράγματα παραδοῦναι (εἶναι
δὲ αὐτῶν ὁπόσοι καὶ ὄπλα παρέχονται) καὶ μισθὸν μηδένα
[8.97.2] φέρειν μηδεμιᾶ ἀρχῇ· εἰ δὲ μή, ἐπάρατον ἐποίησαντο. ἐγί-
γνοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὕστερον πυκναὶ ἐκκλησίαι, ἀφ' ὧν καὶ
νομοθέτας καὶ τὰλλα ἐψηφίσαντο ἐς τὴν πολιτείαν. καὶ
οὐχ ἤκιστα δὴ τὸν πρῶτον χρόνον ἐπί γε ἐμοῦ Ἀθηναῖοι
φαίνονται εὖ πολιτεύσαντες· μετρία γὰρ ἡ τε ἐς τοὺς ὀλί-

γους καὶ τοὺς πολλοὺς ξύγκρασις ἐγένετο καὶ ἐκ πονήρων τῶν πραγμάτων γενομένων τοῦτο πρῶτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν.

[8.97.3] ἐψηφίσαντο δὲ καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ ἄλλους μετ' αὐτοῦ κατιέναι καὶ παρὰ τε ἐκείνον καὶ παρὰ τὸ ἐν Σάμῳ στρατόπεδον πέμψαντες διεκελεύοντο ἀνθάπτεσθαι τῶν πραγμάτων.

[8.98.1] Ἐν δὲ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ εὐθὺς οἱ μὲν περὶ τὸν Πείσανδρον καὶ Ἀλεξικλέα καὶ ὅσοι ἦσαν τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα ὑπεξέρχονται ἐς τὴν Δεκέλειαν· Ἀρίσταρχος δὲ αὐτῶν μόνος (ἔτυχε γὰρ καὶ στρατηγῶν) λαβὼν κατὰ τάχος τοξότας

[8.98.2] τινὰς τοὺς βαρβαρωτάτους ἐχώρει πρὸς τὴν Οἰνόνην. ἦν δὲ Ἀθηναίων ἐν μεθορίοις τῆς Βοιωτίας τεῖχος, ἐπολιόρκουν δ' αὐτὸ διὰ ξυμφορὰν σφίσιν ἐκ τῆς Οἰνόης γενομένην ἀνδρῶν

ἐκ Δεκελείας ἀναχωρούντων διαφθορᾶς οἱ Κορίνθιοι ἐθέλοντ-

[8.98.3] ἡδόν, προσπαρακαλέσαντες τοὺς Βοιωτοὺς, κοινολογησάμενος οὖν αὐτοῖς ὁ Ἀρίσταρχος ἀπατᾷ τοὺς ἐν τῇ Οἰνῳ,

λέγων ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει τᾶλλα ξυμβεβήκασι Λακεδαιμονίοις, κάκείνους δεῖ Βοιωτοῖς τὸ χωρίον παραδοῦναι· ἐπὶ τούτοις γὰρ ξυμβεβάσθαι. οἱ δὲ πιστεύσαντες ὡς ἀνδρὶ

στρατηγῶ καὶ οὐκ εἰδότες οὐδὲν διὰ τὸ πολιορκεῖσθαι ὑπό-

[8.98.4] σπονδοὶ ἐξέρχονται. τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ Οἰνόνην τε ληφθεῖσαν Βοιωτοὶ κατέλαβον καὶ ἡ ἐν ταῖς Ἀθήναις ὀλιγαρχία καὶ στάσις ἐπαύσατο.

[8.99.1] Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου καὶ οἱ ἐν

τῇ Μιλήτῳ Πελοποννήσιοι, ὡς τροφήν τε οὐδεὶς ἐδίδου τῶν ὑπὸ Τισσαφέρους τότε [ὅτε ἐπὶ τὴν Ἀσπενδον παρήει]

προσταχθέντων, καὶ αἱ Φοίνισσαι νῆες οὐδὲ ὁ Τισσαφέρνης τέως που ἦκον, ὁ τε Φίλιππος ὁ ξυμπεμφθεὶς αὐτῶ ἐπε-

στάλκει Μινδάρῳ τῷ ναυάρχῳ καὶ ἄλλος Ἴπποκράτης, ἀνὴρ Σπαρτιάτης καὶ ὢν ἐν Φασήλιδι, ὅτι οὔτε αἱ νῆες παρέσοιντο

πάντα τε ἀδικοῖντο ὑπὸ Τισσαφέρους, Φαρνάβαζός τε

ἐπεκαλεῖτο αὐτοὺς καὶ ἦν πρόθυμος κομίσας τὰς ναῦς καὶ αὐτὸς τὰς λοιπὰς ἔτι πόλεις τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς ἀποστῆσαι

τῶν Ἀθηναίων, ὥσπερ καὶ ὁ Τισσαφέρνης, ἐλπίζων πλέον τι σχήσειν ἀπ' αὐτοῦ, οὕτω δὲ ὁ Μίνδαρος πολλῶ κόσμῳ

καὶ ἀπὸ παραγγέλματος αἰφνιδίου, ὅπως λάθοι τοὺς ἐν Σάμῳ, ἄρας ἀπὸ τῆς Μιλήτου ναυσὶ τρισὶ καὶ ἑβδομήκοντα

ἔπλει ἐπὶ τὸν Ἑλλησποντον (πρότερον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τῷδε ἑκκαίδεκα ἐς αὐτὸν νῆες ἐσέπλευσαν, αἱ καὶ τῆς Χερσονήσου τι μέρος κατέδραμον)· χειμασθεὶς δὲ ἀνέμῳ καὶ

ἀναγκασθεὶς καταίρει ἐς τὴν Ἴκαρον, καὶ μείνας ἐν αὐτῇ ὑπὸ ἀπλοίας πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας ἀφικνεῖται ἐς τὴν Χίον.

[8.100.1] Ὁ δὲ Θράσυλος ἐκ τῆς Σάμου, ἐπειδὴ ἐπύθετο αὐτὸν ἐκ τῆς Μιλήτου ἀπηρκότα, ἔπλει καὶ αὐτὸς ναυσὶν εὐθὺς πέντε

καὶ πενήκοντα, ἐπειγόμενος μὴ φθάσῃ ἐς τὸν Ἑλλησπον-

[8.100.2] τον ἐσπλεύσας. αἰσθόμενος δὲ ὅτι ἐν τῇ Χίῳ εἶη καὶ νομίσας αὐτὸν καθέξειν αὐτοῦ, σκοποὺς μὲν κατεστήσατο καὶ ἐν τῇ Λέσβῳ καὶ ἐν τῇ ἀντιπέρας ἠπείρῳ, εἰ ἄρα ποι

κινοῖντο αἱ νῆες, ὅπως μὴ λάθοιεν, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Μήθυμναν παραπλεύσας ἀλφιτὰ τε καὶ τᾶλλα ἐπιτήδεια παρα-

σκευάζειν ἐκέλευεν ὡς, ἦν πλείων χρόνος γίγνηται, ἐκ τῆς

[8.100.3] Λέσβου τοὺς ἐπίπλους τῇ Χίῳ ποιησόμενος. ἅμα δὲ

(Ἐρεσος γὰρ τῆς Λέσβου ἀφειστήκει) ἐβούλετο ἐπ' αὐτὴν πλεύσας, εἰ δύναίτο, ἐξελεῖν. Μηθυμναίων γὰρ οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι φυγάδες διακομίσαντες ἕκ τε τῆς Κύμης προσεταιριστοὺς ὀπλίτας ὡς πεντήκοντα καὶ τῶν ἐκ τῆς ἠπειροῦ μισθωσάμενοι, ξύμπασιν ὡς τριακοσίοις, Αναξάνδρου Θηβαίου κατὰ τὸ ξυγγενὲς ἡγουμένου, προσέβαλον πρῶτον Μηθύμνη, καὶ ἀποκρουσθέντες τῆς πείρας διὰ τοὺς ἐκ τῆς Μυτιλήνης Ἀθηναίων φρουροὺς προελθόντας αὐθις ἔξω μάχῃ ἀπωσθέντες καὶ διὰ τοῦ ὄρους κομισθέντες ἀφι-

[8.100.4] στασι τὴν Ἐρεσον. πλεύσας οὖν ὁ Θράσυλος ἐπ' αὐτὴν πάσαις ταῖς ναυσὶ διενοεῖτο προσβολὴν ποιεῖσθαι· προαφιγμένος δὲ αὐτόσε ἦν καὶ ὁ Θρασύβουλος πέντε ναυσὶν ἐκ τῆς Σάμου, ὡς ἠγγέλθη αὐτοῖς ἢ τῶν φυγάδων αὐτῆ διάβασις· ὑστερήσας δ' ἐπὶ τὴν Ἐρεσον ἐφώρμηι ἐλθών.

[8.100.5] προσεγένοντο δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου τινὲς δύο νῆες ἐπ' οἴκου ἀνακομιζόμεναι καὶ Μηθυμναῖαι <πέντε>· καὶ αἱ πᾶσαι νῆες παρήσαν ἑπτὰ καὶ ἐξήκοντα, ἀφ' ὧν τῷ στρατεύματι παρεσκευάζοντο ὡς κατὰ κράτος μηχαναῖς τε καὶ παντὶ τρόπῳ, ἦν δύνωνται, αἰρήσοντες τὴν Ἐρεσον.

[8.101.1] Ὁ δὲ Μίνδαρος ἐν τούτῳ καὶ ἐκ τῆς Χίου τῶν Πελοποννησίων αἱ νῆες ἐπισιτισάμεναι δυοῖν ἡμέραιν καὶ λαβόντες παρὰ τῶν Χίων τρεῖς τεσσαρακοστὰς ἕκαστος Χίας τῆ τρίτῃ διὰ ταχέων ἀπαίρουσιν ἐκ τῆς Χίου <οὐ> πελάγια, ἵνα μὴ περιτύχῃσι ταῖς ἐν τῇ Ἐρέσῳ ναυσὶν, ἀλλὰ ἐν ἀριστερᾷ

[8.101.2] τὴν Λέσβον ἔχοντες ἔπλεον ἐπὶ τὴν ἠπειρον. καὶ προσβαλόντες τῆς Φωκαΐδος ἐς τὸν ἐν Καρτερίοις λιμένα καὶ ἀριστοποιησάμενοι, παραπλεύσαντες τὴν Κυμαίαν δειπνο-

[8.101.2.4] ποιῶνται ἐν Ἀργινούσαις τῆς ἠπειροῦ, ἐν τῷ ἀντιπέρας τῆς

[8.101.3] Μυτιλήνης. ἐντεῦθεν δὲ ἔτι πολλῆς νυκτὸς παραπλεύσαντες καὶ ἀφικόμενοι τῆς ἠπειροῦ ἐς Ἀρματοῦντα καταντικρὺ Μηθύμνης, ἀριστοποιησάμενοι διὰ ταχέων παραπλεύσαντες Λεκτὸν καὶ Λάρισαν καὶ Ἀμαξιτὸν καὶ τὰ ταύτη χωρία ἀφικνοῦνται ἐς Ροίτειον ἤδη τοῦ Ἑλλησπόντου πρωίτερον μέσων νυκτῶν. εἰσὶ δ' αἱ τῶν νεῶν καὶ ἐς Σίγειον κατήραν καὶ ἄλλοσε τῶν ταύτη χωρίων.

[8.102.1] Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Σηστῷ δυοῖν δεούσαις εἴκοσι ναυσὶν ὄντες, ὡς αὐτοῖς οἶ τε φρουκτωροὶ ἐσήμαινον καὶ ἠσθάνοντο τὰ πυρὰ ἐξαίφνης πολλὰ ἐν τῇ πολεμίᾳ φανέντα, ἔγνωσαν ὅτι ἐσπλέουσιν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ τῆς αὐτῆς ταύτης νυκτὸς ὡς εἶχον τάχους ὑπομείξαντες τῇ Χερσονήσῳ παρέπλεον ἐπ' Ἐλαιοῦντος, βουλόμενοι ἐκπλεῦσαι ἐς τὴν εὐρυχωρίαν τὰς

[8.102.2] τῶν πολεμίων ναῦς. καὶ τὰς μὲν ἐν Ἀβύδῳ ἑκκαίδεκα ναῦς ἔλαθον, προειρημένης φυλακῆς τῷ φιλίῳ ἐπίπλω, ὅπως αὐτῶν ἀνακῶς ἔξουσιν, ἦν ἐκπλέωσιν· τὰς δὲ μετὰ τοῦ Μινδάρου ἅμα τῇ ἔφω κατιδόντες, τὴν δίωξιν εὐθύς ποιουμένων οὐ φθάνουσι πάσαις, ἀλλ' αἱ μὲν πλείους ἐπὶ τῆς Ἴμβρου καὶ Λήμνου διέφυγον, τέσσαρες δὲ τῶν νεῶν αἱ ὕσταται πλέουσιν κατα-

[8.102.3] λαμβάνονται παρὰ τὸν Ἐλαιοῦντα. καὶ μίαν μὲν ἐποκείλασαν κατὰ τὸ ἱερόν τοῦ Πρωτεσιλάου αὐτοῖς ἀνδράσι λαμβάνουσι, δύο δὲ ἐτέρας ἄνευ τῶν ἀνδρῶν· τὴν δὲ μίαν

[8.103.1] πρὸς τῇ Ἴμβρῳ κενὴν κατακαίουσιν. μετὰ δὲ τοῦτο ταῖς τε

ἐξ Ἀβύδου ξυμμιγείσαις καὶ ταῖς ἄλλαις ξυμπάσαις ἐξ καὶ ὀγδοήκοντα πολιορκήσαντες Ἐλαιῶντα ταύτην τὴν ἡμέραν, ὡς οὐ προσεχώρει, ἀπέπλευσαν ἐς Ἄβυδον.

[8.103.2] Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ψευσθέντες τῶν σκοπῶν καὶ οὐκ ἂν οἰόμενοι σφᾶς λαθεῖν τὸν παράπλου τῶν πολεμίων νεῶν, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν τειχομαχοῦντες, ὡς ἦσθοντο, εὐθύς ἀπολιπόντες τὴν Ἐρεσον κατὰ τάχος ἐβοήθουν ἐς τὸν Ἑλλη-

[8.103.3] σποντον· καὶ δύο τε ναῦς τῶν Πελοποννησίων αἰρούουσιν, αἱ πρὸς τὸ πέλαγος τότε θρασύτερον ἐν τῇ διώξει ἀπάρασαι περιέπεσον αὐτοῖς, καὶ ἡμέρα ὕστερον ἀφικόμενοι ὀρμίζονται ἐς τὸν Ἐλαιῶντα καὶ τὰς ἐκ τῆς Ἰμβρου ὅσαι κατέφυγον

κομίζονται καὶ ἐς τὴν ναυμαχίαν πέντε ἡμέρας παρεσκευά-

[8.104.1] ζοντο. μετὰ δὲ τοῦτο ἐναυμάχουν τρόπῳ τοιῷδε. οἱ Ἀθηναῖοι παρέπλεον ἐπὶ κέρως ταξάμενοι παρ' αὐτὴν τὴν γῆν ἐπὶ τῆς Σηστοῦ, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι αἰσθόμενοι ἐκ τῆς

[8.104.2] Ἀβύδου ἀντανῆγον καὶ αὐτοί. καὶ ὡς ἔγνωσαν ναυμαχῆσοντες, παρέτειναν τὸ κέρως οἱ μὲν Ἀθηναῖοι παρὰ τὴν Χερσόνησον, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἰδάκου μέχρι Ἀρριανῶν, νῆες

ἐξ καὶ ἑβδομήκοντα, οἱ δ' αὖ Πελοποννήσιοι ἀπὸ Ἀβύδου

[8.104.3] μέχρι Δαρδάνου, νῆες ἐξ καὶ ὀγδοήκοντα. κέρως δὲ τοῖς μὲν Πελοποννησίοις εἶχον τὸ μὲν δεξιὸν Συρακόσιοι, τὸ δ' ἕτερον αὐτὸς Μίνδαρος καὶ τῶν νεῶν αἱ ἄριστα πλέουσαι, Ἀθηναίοις δὲ τὸ μὲν ἀριστερὸν Θράσυλος, ὁ δὲ Θρασύ-

βουλος τὸ δεξιόν· οἱ δὲ ἄλλοι στρατηγοὶ ὡς ἕκαστοι διε-

[8.104.4] τάξαντο. ἐπειγομένων δὲ τῶν Πελοποννησίων πρότερόν τε ξυμμεῖξαι, καὶ κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων ὑπερσχόντες

αὐτοὶ τῷ εὐωνύμῳ ἀποκλήσαι τοῦ ἕξω αὐτοὺς ἔκπλου, εἰ δύναιτο, κατὰ δὲ τὸ μέσον ἐξῶσαι πρὸς τὴν γῆν οὐχ ἕκας οὔσαν, οἱ Ἀθηναῖοι γνόντες, ἧ μὲν ἐβούλοντο ἀποφάρξασθαι αὐτοὺς οἱ ἐναντίοι, ἀντεπεξῆγον καὶ περιεγίγνοντο τῷ πλῶ,

[8.104.5] τὸ δ' εὐώνυμον αὐτοῖς ὑπερεβεβλήκει ἤδη τὴν ἄκραν ἢ

Κυνὸς σῆμα καλεῖται. τῷ δὲ μέσῳ, τοιούτου ξυμβαίνοντος, ἀσθενέσι καὶ διεσπασμέναις ταῖς ναυσὶ καθίσταντο, ἄλλως τε καὶ ἐλάσσοσι χρώμενοι τὸ πλῆθος καὶ τοῦ χωρίου τοῦ περὶ τὸ Κυνὸς σῆμα ὀξειαν καὶ γωνιώδη τὴν περιβολὴν

ἔχοντος, ὥστε τὰ ἐν τῷ ἐπέκεινα αὐτοῦ γιγνόμενα μὴ κάτοπτα

[8.105.1] εἶναι. προσπεσόντες οὖν οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ τὸ μέσον ἐξέωσαν τε ἐς τὸ ξηρὸν τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐς τὴν

[8.105.2] γῆν ἐπεξέβησαν, τῷ ἔργῳ πολὺ περισχόντες. ἀμῦναι δὲ τῷ μέσῳ οὐθ' οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὑπὸ

πλήθους τῶν ἐπικειμένων νεῶν ἐδύναντο οὐθ' οἱ περὶ τὸν Θράσυλον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου (ἀφανές τε γὰρ ἦν διὰ τὴν ἄκραν τὸ Κυνὸς σῆμα, καὶ ἅμα οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ἄλλοι οὐκ ἐλάσσους ἐπιτεταγμένοι εἶργον αὐτούς), πρὶν οἱ Πελοπον-

νήσιοι διὰ τὸ κρατήσαντες ἀδεῶς ἄλλοι ἄλλην ναῦν διώκειν

[8.105.3] ἤρξαντο μέρει τινὶ σφῶν ἀτακτότεροι γενέσθαι. γνόντες δὲ

οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον τὰς ἐπὶ σφίσι ναῦς ἐπεχούσας παυσάμενοι τῆς ἐπεξαγωγῆς ἤδη τοῦ κέρως καὶ ἐπαναστρέ-

ψαντες εὐθύς ἠμύναντό τε καὶ τρέπουσι, καὶ τὰς κατὰ τὸ νικῆσαν τῶν Πελοποννησίων μέρος ὑπολαβόντες πεπλανη-

μένας ἔκοπτόν τε καὶ ἐς φόβον τὰς πλείους ἀμαχεὶ καθί-

στασαν. οἱ τε Συρακόσιοι ἐτύγχανον καὶ αὐτοὶ ἤδη τοῖς
περὶ τὸν Θράσυλον ἐνδεδωκότες καὶ μᾶλλον ἐς φυγὴν
[8.106.1] ὀρμήσαντες, ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἄλλους ἐώρων. γεγενημένης
δὲ τῆς τροπῆς καὶ καταφυγόντων τῶν Πελοποννησίων πρὸς
τὸν Μείδιον μάλιστα ποταμὸν τὸ πρῶτον, ὕστερον δὲ ἐς
Ἄβυδον, ναῦς μὲν ὀλίγας ἔλαβον οἱ Ἀθηναῖοι (στενὸς γὰρ
ὦν ὁ Ἑλλησποντος βραχείας τὰς ἀποφυγὰς τοῖς ἐναντίοις
παρεῖχε), τὴν μέντοι νίκην ταύτην τῆς ναυμαχίας ἐπικαιρο-
[8.106.2] τάτην δὴ ἔσχον. φοβούμενοι γὰρ τέως τὸ τῶν Πελοπον-
νησίων ναυτικὸν διὰ τε τὰ κατὰ βραχὺ σφάλματα καὶ διὰ
τὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ ξυμφορὰν, ἀπηλλάγησαν τοῦ σφᾶς τε
αὐτοὺς καταμέμφεσθαι καὶ τοὺς πολεμίους ἔτι ἀξιῶς του ἐς
[8.106.3] τὰ ναυτικά νομίζειν. ναῦς μέντοι τῶν ἐναντίων λαμβάνουσι
Χίας μὲν ὀκτώ, Κορινθίας δὲ πέντε, Ἀμπρακιώτιδας δὲ
δύο καὶ Βοιωτίας δύο, Λευκαδίων δὲ καὶ Λακεδαιμονίων καὶ
Συρακοσίων καὶ Πελληνέων μίαν ἐκάστων· αὐτοὶ δὲ πέντε
[8.106.4] καὶ δέκα ναῦς ἀπολλύασιν. στήσαντες δὲ τροπαῖον ἐπὶ τῇ
ἄκρᾳ οὗ τὸ Κυνὸς σῆμα καὶ τὰ ναυάγια προσαγαγόμενοι καὶ
νεκροὺς τοῖς ἐναντίοις ὑποσπόνδους ἀποδόντες ἀπέστειλαν
[8.106.5] καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας τριήρη ἄγγελον τῆς νίκης. οἱ δὲ ἀφικο-
μένης τῆς νεῶς καὶ ἀνέλπιστον τὴν εὐτυχίαν ἀκούσαντες ἐπὶ
τε ταῖς περὶ τὴν Εὐβοίαν ἄρτι ξυμφοραῖς καὶ κατὰ τὴν στάσιν
γεγενημέναις πολὺ ἐπερρώσθησαν καὶ ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι
δυνατὰ εἶναι τὰ πράγματα, ἦν προθύμως ἀντιλαμβάνονται,
περιγενέσθαι.

[8.107.1] Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν ἡμέρα τετάρτη ὑπὸ σπουδῆς
ἐπισκευάσαντες τὰς ναῦς οἱ ἐν τῇ Σησιῶ Ἀθηναῖοι ἔπλεον
ἐπὶ Κύζικον ἀφεστηκυῖαν· καὶ κατιδόντες κατὰ Ἀρπάγιον
καὶ Πρίαπον τὰς ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ὀκτὼ ναῦς ὀρμούσας,
ἐπιπλεύσαντες καὶ μάχη κρατήσαντες τοὺς ἐν τῇ γῆ ἔλαβον
τὰς ναῦς. ἀφικόμενοι δὲ καὶ ἐπὶ τὴν Κύζικον ἀτεί-
χιστον οὖσαν προσηγάγοντο πάλιν καὶ χρήματα ἀνέπραξαν.
[8.107.2] ἔπλευσαν δὲ ἐν τούτῳ καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐκ τῆς Ἀβύδου
ἐπὶ τὸν Ἐλαιούντα καὶ τῶν σφετέρων νεῶν τῶν αἰχμαλώτων
ὅσοι ἦσαν ὑγιεῖς ἐκομίσαντο (τὰς δὲ ἄλλας Ἐλαιούσιοι κατέ-
καυσαν), καὶ ἐς τὴν Εὐβοίαν ἀπέπεμψαν Ἴπποκράτη καὶ
Ἐπικλέα κομιούντας τὰς ἐκεῖθεν ναῦς.

[8.108.1] Κατέπλευσε δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτους καὶ ὁ
Ἀλκιβιάδης ταῖς τρισὶ καὶ δέκα ναυσὶν ἀπὸ τῆς Κάνου καὶ
Φασήλιδος ἐς τὴν Σάμον, ἀγγέλλων ὅτι τὰς τε Φοινίσσας
ναῦς ἀποστρέψειε Πελοποννησίοις ὥστε μὴ ἐλθεῖν καὶ
τὸν Τισσαφέρην ὅτι φίλον πεποιήκοι μᾶλλον Ἀθηναίοις
[8.108.2] ἢ πρότερον. καὶ πληρώσας ναῦς ἑννέα πρὸς αἷς εἶχεν
Ἀλικαρνασσέας τε πολλὰ χρήματα ἐξέπραξε καὶ Κῶν ἐτεί-
χισεν. ταῦτα δὲ πράξας καὶ ἄρχοντα ἐν τῇ Κῶ καταστήσας
πρὸς τὸ μετόπωρον ἤδη ἐς τὴν Σάμον κατέπλευσεν.

[8.108.3] Καὶ ὁ Τισσαφέρης ἀπὸ τῆς Ἀσπένδου, ὡς ἐπύθετο τὰς
τῶν Πελοποννησίων ναῦς ἐκ τῆς Μιλήτου ἐς τὸν Ἑλλη-
σποντον πεπλευκυίας, ἀναζεύξας ἤλαυνεν ἐπὶ τῆς Ἰωνίας.

[8.108.4] ὄντων δὲ τῶν Πελοποννησίων ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ, Ἀντάν-
δροιοι (εἰσὶ δὲ Αἰολῆς) παρακομισάμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου πεζῆ

διὰ τῆς Ἰδης τοῦ ὄρους ὀπλίτας ἐσηγάγοντο ἐς τὴν πόλιν,
ὑπὸ Ἀρσάκου τοῦ Πέρσου Τισσαφέρνους ὑπάρχου ἀδικού-
μενοι, ὅσπερ καὶ Δηλίου τοὺς Ἀτραμύτιον κατοικήσαντας
ὅτε ὑπ' Ἀθηναίων Δήλου καθάρσεως ἔνεκα ἀνέστησαν,
ἐχθραν προσποιησάμενος ἄδηλον καὶ ἐπαγγείλας στρατιάν
αὐτῶν τοῖς βελτίστοις, ἐξαγαγὼν ὡς ἐπὶ φιλίᾳ καὶ ξυμμαχίᾳ,
τηρήσας ἀριστοποιουμένους καὶ περιστήσας τοὺς ἑαυτοῦ κατη-
[8.108.5] κόντισεν. φοβούμενοι οὖν αὐτὸν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον μήποτε
καὶ περὶ σφᾶς τι παρανομήσῃ, καὶ ἄλλα ἐπιβάλλοντος αὐτοῦ
ἂ φέρειν οὐκ ἐδύναντο, ἐκβάλλουσι τοὺς φρουροὺς αὐτοῦ ἐκ
[8.109.1] τῆς ἀκροπόλεως. ὁ δὲ Τισσαφέρνης αἰσθόμενος καὶ τοῦτο
τῶν Πελοποννησίων τὸ ἔργον καὶ οὐ μόνον τὸ ἐν τῇ Μιλήτῳ
καὶ Κνίδῳ (καὶ ἐνταῦθα γὰρ αὐτοῦ ἐξεπεπτώκεσαν οἱ φρουροί),
διαβεβλήσθαι τε νομίσας αὐτοῖς σφόδρα καὶ δεισας μὴ καὶ
ἄλλο τι ἔτι βλάβῃσι, καὶ ἅμα ἀχθόμενος εἰ Φαρνάβαζος ἐξ
ἐλάσσονος χρόνου καὶ δαπάνης δεξάμενος αὐτοὺς κατορθώσῃ
τι μᾶλλον τῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, πορεύεσθαι διενοεῖτο
πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, ὅπως μέμψηταί τε τῶν
περὶ τὴν Ἄντανδρον γεγεννημένων καὶ τὰς διαβολὰς καὶ
περὶ τῶν Φοινισῶν νεῶν καὶ τῶν ἄλλων ὡς εὐπρεπέστατα
ἀπολογήσῃται. καὶ ἀφικόμενος πρῶτον ἐς Ἔφεσον θυσίαν
[8.109.2] ἐποιήσατο τῇ Ἀρτέμιδι. [ὅταν ὁ μετὰ τοῦτο τὸ θέρος
χειμῶν τελευτήσῃ, ἐν καὶ εἰκοστὸν ἔτος πληροῦται.]